

2

Κλεάνθης Αρβανιτάκης Φρόσω Αρβανιτάκη

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΗΣΤΕ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΔΕΛΤΟΣ

Περιεχόμενα

	Σελ.
Για τον καθηγητή	12
ΜΑΘΗΜΑ 1	
Η Άννα είναι θεία του Μηνά και της Λήδας	18
<ul style="list-style-type: none">• Οικογενειακό δέντρο• Γενική ενικού ουσιαστικών - αρσενικά και θηλυκά• Γενική επωνύμων• Ερωτηματική αντωνυμία <i>ποιανού, -ής και τίνος</i>	
Τα δικά σου είναι στο δωμάτιο του παιδιού	21
<ul style="list-style-type: none">• Γενική ενικού ουσιαστικών - ουδέτερα• Ερωτηματική αντωνυμία <i>ποιανού και τίνος</i>• Κτητική αντωνυμία <i>δικός μου, δική μου, δικό μου</i>	
ΜΑΘΗΜΑ 2	
Πώς περάσατε χθες;	26
<ul style="list-style-type: none">• Παροχή πληροφοριών για ενέργειες που έγιναν στο παρελθόν• Αόριστος - ρήματα A, B1, B2 και ρήμα <i>κάθομαι</i>	
Θα συμπληρώσετε αυτή την αίτηση	31
<ul style="list-style-type: none">• Κατάσταση επικοινωνίας: στον ΟΤΕ• Λεξιλόγιο που έχει σχέση με τον ΟΤΕ• Πώς συμπληρώνουμε μια αίτηση• Γενική του αόριστου άρθρο <i>ένας, μία, ένα</i>	
ΜΑΘΗΜΑ 3	
Βάλε φυτά ανάμεσα στο πιάνο και τον καναπέ	34
<ul style="list-style-type: none">• Πώς δίνουμε οδηγίες, εντολές, συμβουλές - πώς ζητάμε ή απαγορεύουμε κάτι• Ανταλλαγή πληροφοριών για ποσότητα ή αριθμό• Απλή Προστακτική - Ρήματα A, B1, B2 και ανώμαλα• Αρνητικός τύπος προστακτικής• Τοπικά επιρρήματα• Αντωνυμίες και επίθετα που δηλώνουν ποσότητα <i>πόσος, -η, -ο - πολύς, πολλή, πολύ - αρκετός, -ή, -ό λίγος, -η, -ο - μερικοί, -ές, -ά — πληθυντικός</i>	
ΜΑΘΗΜΑ 4	
Πάμε για φαγητό;	42
<ul style="list-style-type: none">• Πώς προτείνουμε σε κάποιον να κάνουμε κάτι• Πώς δεχόμαστε ή αρνούμαστε μια πρόταση/πρόσκληση• Πώς ζητάμε οδηγίες για να πάμε κάπου• Πώς δίνουμε οδηγίες σε κάποιον για να πάει ή να έρθει κάπου	
Δεν το περίμενα από σένα	45
<ul style="list-style-type: none">• Γενική πληθυντικού ουσιαστικών - αρσενικά, θηλυκά, ουδέτερα• Ερωτηματική αντωνυμία <i>ποιανών και τίνων</i>• Προσωπικές αντωνυμίες - άμεσο αντικείμενο (δυνατός τύπος)• <i>Μπράβο σου!/του!</i> κτλ.	
ΜΑΘΗΜΑ 5	
Μου έστειλε ένα μήνυμα στο κινητό	50
<ul style="list-style-type: none">• Προσωπικές αντωνυμίες - έμμεσο αντικείμενο• Ανταλλαγή πληροφοριών για χρόνο <i>πόσες του μήνα/μηνός έχουμε σήμερα;</i> κτλ.	

		Σελ.
ΜΑΘΗΜΑ 11	Μαγείρευε υπέροχα	92
	<ul style="list-style-type: none"> • Ανταλλαγή πληροφοριών για ενέργειες που γίνονταν στο παρελθόν • Παρατατικός ενεργητικής φωνής - Ρήματα Α, Β1, Β2 και ανώμαλα • Εκφράσεις που χρησιμοποιούμε με τον παρατατικό 	
	Για να σπουδάσεις, πρέπει να δώσεις εξετάσεις!	95
	<ul style="list-style-type: none"> • Θηλυκά ουσιαστικά σε -η με πληθυντικό σε -εις • Προτάσεις με <i>αν και</i> 	
ΜΑΘΗΜΑ 12	Επανάληψη Μαθημάτων 7 - 11	98
	<ul style="list-style-type: none"> • Επαναληπτικές ασκήσεις 	
	Οι θεοί των αρχαίων Ελλήνων	102
ΜΑΘΗΜΑ 13	Εκείνη την ώρα έβλεπα τηλεόραση	104
	<ul style="list-style-type: none"> • Παρατατικός μέσων και αποθετικών ρημάτων Γ1 και Γ2 • Χρήση παρατατικού με αόριστο • Χρήση δύο παρατατικών για παράλληλες πράξεις • Ενεργητική μετοχή ενεστώτα - Ρήματα Α, Β1, Β2 και ανώμαλα 	
	Του Αντρέα του άρεσε;	109
	<ul style="list-style-type: none"> • Απόψεις και κρίσεις - Αισθήματα και συναισθήματα • Είδη ταινιών • Αόριστος του <i>μ' αρέσει</i> 	
ΜΑΘΗΜΑ 14	Πονάει το στομάχι μου	112
	<ul style="list-style-type: none"> • Κατάσταση επικοινωνίας: στον γιατρό • Ανταλλαγή πληροφοριών σε σχέση με την υγεία • Μέρη του σώματος • Ειδικότητες γιατρών • Θηλυκά ουσιαστικά σε -ος • Αντωνυμία <i>κάποιος, κάποια, κάποιος</i> • <i>Καλώς τον!/την!</i> κτλ. 	
	Μου δίνεις το πιπέρι, σε παρακαλώ;	117
	<ul style="list-style-type: none"> • Πώς ζητάμε/δίνουμε την άδεια για κάτι • Πώς ζητάμε κάτι ευγενικά • Πώς προτείνουμε να κάνουμε κάτι 	
ΜΑΘΗΜΑ 15	Μου τα έδωσε χθες το πρωί	120
	<ul style="list-style-type: none"> • Απόψεις και κρίσεις για πρόσωπα και πράγματα • Προσωπικές αντωνυμίες - άμεσο και έμμεσο αντικείμενο μαζί • Προσωπικές αντωνυμίες - άμεσο και έμμεσο αντικείμενο μαζί με προστακτική • Μονολεκτικός συγκριτικός και υπερθετικός επιθέτων • Μονολεκτικός συγκριτικός επιρρημάτων • Λεξιλόγιο σε σχέση με οχήματα 	

Μάθημα 2

		Σελ.
ΜΑΘΗΜΑ 16	Και πού δεν έχω πάει, και τι δεν έχω δει! <ul style="list-style-type: none">• Παροχή πληροφοριών για ενέργειες που έχουν γίνει στο παρελθόν• Παρακείμενος - όλοι οι τύποι ρημάτων	126
	Όσοπου να καταλάβω τι έγινε, είχε γίνει καπνός <ul style="list-style-type: none">• Παροχή πληροφοριών για ενέργειες που είχαν γίνει στο παρελθόν• Υπερσυντέλικος - όλοι οι τύποι ρημάτων	129
ΜΑΘΗΜΑ 17	Άκου να σου διηγηθώ τη δική μου ιστορία! <ul style="list-style-type: none">• Κοινωνικές επαφές• Ανταλλαγή πληροφοριών για θέματα εργασίας• Μέσα και αποθετικά ρήματα Γ3 και Γ4 σε όλους τους χρόνους• Ουδέτερα ουσιαστικά σε -ος	132
	Μου είπε ότι θα πήγαινε στα Κουφονήσια <ul style="list-style-type: none">• Κοινωνικές επαφές• Πώς μεταφέρουμε τα λόγια κάποιου σε κάποιον• Πλάγιος λόγος• Αντωνυμία <i>μόνος μου, μόνη μου, μόνο μου</i>	136
ΜΑΘΗΜΑ 18	Επανάληψη Μαθημάτων 13 - 17 <ul style="list-style-type: none">• Επαναληπτικές ασκήσεις	140
	Καλοκαιρινά φεστιβάλ στην Ελλάδα	146
ΜΑΘΗΜΑ 19	Τώρα πρέπει να ξυπνάω και να κοιμάμαι νωρίς <ul style="list-style-type: none">• Παροχή πληροφοριών για ενέργειες που θα γίνονται στο μέλλον• Επικοινωνία με αλληλογραφία• Συνεχής μέλλοντας - όλοι οι τύποι ρημάτων• Εκφράσεις που χρησιμοποιούμε με τον συνεχή μέλλοντα• Επίθετα που δηλώνουν χρόνο• Συνεχής υποτακτική - όλοι οι τύποι ρημάτων	148
ΜΑΘΗΜΑ 20	Αν πήγαινα να ζήσω εκεί, θα έπαιρνα μαζί μου... <ul style="list-style-type: none">• Απόψεις και κρίσεις• Έκφραση υπόθεσης του μη πραγματικού ή του πιθανού• Υποθετικός λόγος β' τύπου• Επίθετα σε <i>-ων, -ουσα, -ον</i>	154
	Επιτρέπεται ή απαγορεύεται; <ul style="list-style-type: none">• Σήματα της τροχαίας και άλλες πινακίδες• Σύνδεσμοι <i>και, ούτε... ούτε, ή... ή, είτε... είτε, αλλά, όμως</i>	158
ΜΑΘΗΜΑ 21	Πρώτος σταθμός οι Δελφοί <ul style="list-style-type: none">• Χρονικές προτάσεις με <i>πριν, αφού, μόλις</i>• <i>Έπρεπε, υπήρχε/υπήρχαν</i>• Σύνθετα επίθετα <i>ολοκάθαρος, καταπράσινος, πανάκριβος</i> κτλ.	162

	Σελ.
ΜΑΘΗΜΑ 22	
Θα ήθελα μια μακριά μάλλινη φούστα	168
<ul style="list-style-type: none"> • Κατάσταση επικοινωνίας: στην αγορά για είδη ενδυμασίας • Κρίσεις και απόψεις • Επίθετα σε -ύς, -ιά, -ύ και τα μονολεκτικά παραθετικά τους • Επιρρήματα επιθέτων σε -ύς, -ιά, -ύ και τα μονολεκτικά παραθετικά τους • Επίθετα που δηλώνουν υλικό • <i>Μου πάει/κάνει/φτάνει/φαίνεται</i> 	
Σαν την Αλεξάνδρα υπάρχουν δεκάδες Ελληνίδες	172
<ul style="list-style-type: none"> • Αντωνυμία (ο) καθένας, (η) καθεμιά, (το) καθένα • Αντωνυμία όσος, -η, -ο • Επίρρημα όσο • Όπως και σαν 	
ΜΑΘΗΜΑ 23	
Η ποιότητα των κρατικών καναλιών έχει βελτιωθεί	176
<ul style="list-style-type: none"> • Λεξιλόγιο που έχει σχέση με τα ΜΜΕ • Παθητική φωνή - Ρήματα Γ1, Γ3, Γ4 • Σύνδεσμοι επειδή, αφού, μια που/και, αν και, μολονότι, παρόλο που, ακόμα και όταν, ακόμα και αν • Συνδετικά επιρρήματα επομένως, άρα, έτσι κι αλλιώς, έτσι, ωστόσο, όμως, εντούτοις, παρ' όλα αυτά, πάντως 	
ΜΑΘΗΜΑ 24	
Επανάληψη Μαθημάτων 19 - 23	182
<ul style="list-style-type: none"> • Επαναληπτικές ασκήσεις 	
Ο Δεκαπενταύγουστος	186
Πίνακες Γραμματικής	189
Λεξιλόγια	207
Λύσεις	264
Υλικό Ακουστικής Κατανόησης	275

Να η τοιχογραφία του ταύρου!

Η Κνωσός ήταν το κέντρο ενός αρχαίου πολιτισμού της Κρήτης από το 2.600 έως το 1.100 π.Χ. Ο Άγγλος αρχαιολόγος Έβανς, που έκανε τις πρώτες ανασκαφές εκεί, τον ονόμασε μινωικό από το όνομα ή τον τίτλο του βασιλιά, που ήταν Μίνως. Οι πρώτοι κάτοικοι φαίνεται ότι ήρθαν από τη Μικρά Ασία και ίσως και από τη Λιβύη. Το ανάκτορο του βασιλιά ήταν πολύ μεγάλο, με 1.500 περίπου δωμάτια και πολλούς διαδρόμους. Δεν ήταν μόνο η κατοικία του, ήταν επίσης θρησκευτικό και οικονομικό κέντρο. Οι κάτοικοι είχαν τα σπίτια τους γύρω από το ανάκτορο. Οι τοίχοι του είχαν υπέροχες τοιχογραφίες. Κάποιες μπορούμε να τις δούμε ακόμα και σήμερα, όπως ο πρίγκηπας με τα κρίνα, οι νέοι με τα δώρα, οι γαλάζιες κυρίες ή τα δελφίνια. Ο Τιμ και η Σάρα είναι φοιτητές στο πρώτο εξάμηνο της αρχαιολογίας. Τώρα βρίσκονται στην Κνωσό γιατί πρέπει να ετοιμάσουν μια εργασία με θέμα Κίνηση στις Τοιχογραφίες του Ανακτόρου του Μίνωα.

- Τιμ** Κοίτα, Σάρα! Να η τοιχογραφία του κόκκινου ταύρου!
- Σάρα** Πού είναι; Δεν τη βλέπω.
- Τιμ** Νάτη! Πίσω από τους κόκκινους κίονες. Εκεί ψηλά. Τη βλέπεις;
- Σάρα** Α... ναι, την είδα. Εντυπωσιακή. Για δώσ' μου λίγο το βιβλίο να δω τι λέει.
- Τιμ** Έλα. Πάρ' το. Πες μου όμως και μένα τι διαβάζεις.
- Σάρα** Λέει ότι ο ταύρος ήταν ιερό ζώο για τους Μινωίτες.
- Τιμ** Καλά, αυτό το ξέρουμε. Διάβασέ μου τι λέει για τον Μινώταυρο.
- Σάρα** Μινώταυρος... Για να δούμε. Λοιπόν, αυτός ήταν ένα τέρας με κεφάλι ταύρου και σώμα ανθρώπου, που έτρωγε ανθρώπινο κρέας.
- Τιμ** Δε φαντάζομαι να είναι ακόμα κάπου εδώ;
- Σάρα** Λες;

1 Ρωτήστε και απαντήστε.

1. Τι ήταν η Κνωσός;
2. Ποιος ήταν ο Έβανς;
3. Από πού ήρθαν οι πρώτοι κάτοικοι;
4. Πώς ήταν το ανάκτορο του Μίνωα;
5. Ήταν μόνο κατοικία του βασιλιά;
6. Τι είχε πάνω στους τοίχους του;
7. Ποιοι είναι ο Τιμ και η Σάρα;
8. Γιατί είναι στην Κρήτη;
9. Τι ήταν ο ταύρος για τους Μινωίτες;
10. Τι ήταν ο Μινώταυρος;

Προστακτική με προσωπικές αντωνυμίες

Άμεσο αντικείμενο

Ξυπνήστε (εμένα) νωρίς.	→	Ξυπνήστε	με	νωρίς.
Κόψε τον μαϊντανό σε λίγο.	→	Κόψε	τον	σε λίγο.
Βάλε την μπλούζα σου αμέσως!	→	Βάλε	την	αμέσως!
Γράψτε το γράμμα το βράδυ.	→	Γράψτε	το	το βράδυ.
Πάρε (εμάς) τηλέφωνο το πρωί.	→	Πάρε	μας	τηλέφωνο το πρωί.
Ανοίξτε τους υπολογιστές μαζί!	→	Ανοίξτε	τους	μαζί!
Διάβασε τις προτάσεις γρήγορα!	→	Διάβασέ	τες (τις)	γρήγορα!
Αγοράστε τα φυτά την Κυριακή.	→	Αγοράστε	τα	την Κυριακή.

Έμμεσο αντικείμενο

Βάλε (σ' εμένα) λίγα μακαρόνια.	→	Βάλε	μου	λίγα μακαρόνια.
Πληρώστε στον Νίκο το ενοίκιο.	→	Πληρώστε	του	το ενοίκιο.
Δώσε στην Ελένη τα λεφτά.	→	Δώσε	της	τα λεφτά.
Μιλήστε στο παιδί για τη γιαγιά του.	→	Μιλήστε	του	για τη γιαγιά του.
Διάβασε (σ' εμάς) την ιστορία.	→	Διάβασέ	μας	την ιστορία.
Βάλτε στους φίλους σας αυτό το CD.	→	Παίξτε	τους	αυτό το CD.
Πρόσφερε στις μαθήτρες λουλούδια.	→	Πρόσφερε	τους	λουλούδια.
Αγοράστε στα παιδιά παγωτό.	→	Αγοράστε	τους	παγωτό.

Όταν το ρήμα στην προστακτική **ενικού** έχει δύο συλλαβές, τότε το τελικό "ε" του ρήματος συνήθως χάνεται πριν από τα *τον, την, το, της* και *του*.

Έτσι, λέμε:

βάλε τον και βάλ' τον — πάρε το και πάρ' το — δώσε της και δώσ' της

Μάθημα 10

2 Βάλτε τα ρήματα στην προστακτική και μιλήστε μεταξύ σας.

π.χ. (Γιάννης) / (βάζω) τη βαλίτσα στο κρεβάτι

A: Γιάννη, βάλε τη βαλίτσα στο κρεβάτι, σε παρακαλώ.

B: Δεν μπορώ τώρα. Σε λίγο.

A: Όχι σε λίγο. Βάλ' την τώρα!

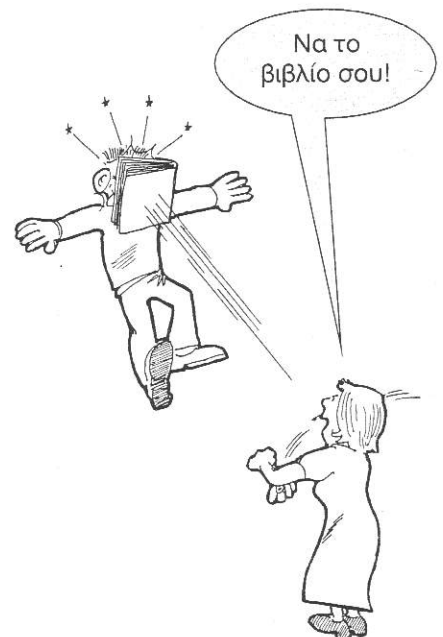
1. (Γιάννης) / (βάζω) τη βαλίτσα στο κρεβάτι
2. (κυρία Γεωργίου) (λέω) στον Πέτρο να έρθει
3. (Έλλη) (παίρνω) την Άννα τηλέφωνο
4. (Κώστας) (αγοράζω) μία εφημερίδα για τον παππού σου
5. (Μίμης) (βρίσκω) τους φακέλους
6. (κύριος Κωτσάκης) (μιλάω) στον γιο σας για το πρόβλημα
7. (Τατιάνα) (ανοίγω) το παράθυρο
8. (Δημητράκης) (τρώω) το φαγητό σου
9. (κυρία Ελένη) (δίνω) κάτι στο παιδί
10. (μπαμπάς) (ξυπνάω) τη μαμά
11. (κύριος Μεθενίτης) (παίζω) αυτό το κομμάτι στο πιάνο
12. (Ρένα) (φτιάχνω) μια ομελέτα στον Αντώνη

3 Γράψτε πέντε διαλόγους όπως αυτοί που είπατε στην άσκηση 2. Χρησιμοποιήστε άλλα ρήματα και άλλα ουσιαστικά.

Κοιτάξτε! ☹ ☹

Πού είναι ο Γιάννης;	Να ο Γιάννης.	→	Νάτος.
Πού είναι η Ελένη;	Να η Ελένη.	→	Νάτη.
Πού είναι το παιδί;	Να το παιδί.	→	Νάτο.
Πού είναι οι μαθητές;	Να οι μαθητές.	→	Νάτοι.
Πού είναι οι βαλίτσες;	Να οι βαλίτσες.	→	Νάτες.
Πού είναι τα μήλα;	Να τα μήλα.	→	Νάτα.

4 Ρωτήστε και απαντήστε.

π.χ. φούστα μου; // να / δίπλα / κάλτσες

A: Μήπως είδες τη φούστα μου;

B: Να η φούστα σου. Είναι δίπλα στις κάλτσες.

1. φούστα μου; // να / δίπλα / κάλτσες
2. πορτοφόλι μου; // να / πάνω / τραπέζι
3. παιδιά; // να / πάνω / δέντρο
4. κάλτσες μου; // να / κάτω / πολυθρόνα
5. Αντρέα; // να / έξω / κήπο
6. φακέλους; // να / δίπλα / τηλεόραση
7. Στέλα; // να / πίσω / κουρτίνα
8. αναπτήρα μου; // να / μέσα / συρτάρι

5 Τώρα μιλήστε για τους συμμαθητές σας, την καθηγήτριά σας και διάφορα αντικείμενα που βρίσκονται στην τάξη.

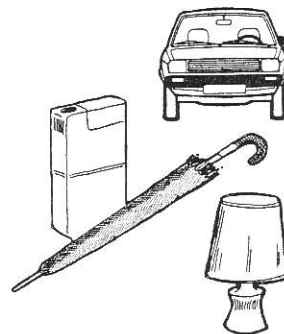

π.χ. A: Πού είναι ο Μαρτσέλο;

B: Να ο Μαρτσέλο. Είναι δίπλα στην Άννα-Μαρία.

6 Βάλτε "νάτος", "νάτη" κτλ., ανάλογα.

1. A: Πού είναι ο αναπτήρας μου;
B: _____ .
2. A: Μήπως είδες την ομπρέλα μου;
B: Ναι. _____ .
3. A: Ο Ντίνος κι ο Παύλος είναι εδώ;
B: Ναι. _____ .
4. A: Πού είναι τα παιδιά;
B: _____ .
5. A: Μήπως βρήκες εκείνες τις λάμπες;
B: Ναι. _____ .
6. A: Το αυτοκίνητό μας είναι στον δρόμο;
B: Ναι. _____ .

Πόση ζάχαρη χρειαζόμαστε;

Η Λίτσα κι η Ντίνα μένουν στο ίδιο διαμέρισμα. Σήμερα είναι η σειρά της Λίτσας να πάει στο σουπερμάρκετ. Η Ντίνα κοιτάζει τι υπάρχει στα ντουλάπια της κουζίνας κι η Λίτσα σημειώνει.

- Λίτσα** Ντινάκι, έχουμε καθόλου τσάι;
Ντίνα Έχουμε λίγο μόνο.
Λίτσα Πόσο τσάι λες να πάρω;
Ντίνα Ε... Πάρε δύο πακετάκια.
Λίτσα Τι άλλο;
Ντίνα Χρειαζόμαστε και ζάχαρη.
Λίτσα Πόση;
Ντίνα Αγόρασε δύο κιλά.
Λίτσα Εντάξει, το έγγραψα. Καφές υπάρχει;
Ντίνα Ναι. Καφές υπάρχει αρκετός. Να σου πω, πρέπει να αγοράσουμε και ρύζι.
Λίτσα Τι λες! Δεν έχουμε καθόλου ρύζι;
Ντίνα Καθόλου. Πάρε δύο πακέτα του κιλού.
Λίτσα Τίποτ' άλλο;
Ντίνα Περίμενε. Είναι και το άλλο ντουλάπι και το ψυγείο.

7 Σωστό ή λάθος;

1. Η Λίτσα κάνει πάντα τα ψώνια.
2. Στο ντουλάπι υπάρχει πολύ τσάι.
3. Τα κορίτσια δεν έχουν πολλή ζάχαρη στο σπίτι.
4. Χρειάζονται μισό κιλό καφέ.
5. Δεν υπάρχει καθόλου ρύζι στο ντουλάπι.
6. Δεν έχουν ψυγείο.

Αντωνυμίες και επίθετα που δηλώνουν ποσότητα

Ονομαστική

Πόσος	καφές			πολύς / αρκετός / λίγος.
Πόση	ζάχαρη	υπάρχει;	Υπάρχει	πολλή / αρκετή / λίγη.
Πόσο	ρύζι			πολύ / αρκετό / λίγο.

Υπάρχει καθόλου καφές;/ζάχαρη;/ρύζι; Ναι, υπάρχει. / Όχι, δεν υπάρχει (καθόλου).

Αιτιατική

Πόσον	καφέ			πολύ / αρκετό / λίγο.
Πόση	ζάχαρη	θέλουμε;	Θέλουμε	πολλή / αρκετή / λίγη.
Πόσο	ρύζι			πολύ / αρκετό / λίγο.

Θέλουμε καθόλου καφέ;/ζάχαρη;/ρύζι; Ναι, θέλουμε. / Όχι, δε θέλουμε (καθόλου).

8 Κοιτάξτε τι υπάρχει στο ντουλάπι της κουζίνας και μιλήστε μεταξύ σας.

π.χ. Α: Πόση ζάχαρη υπάρχει;
Β: Υπάρχει πολλή ζάχαρη.

9 Κοιτάξτε τη λίστα με τα πράγματα που πρέπει να ψωνίσετε και μιλήστε μεταξύ σας.

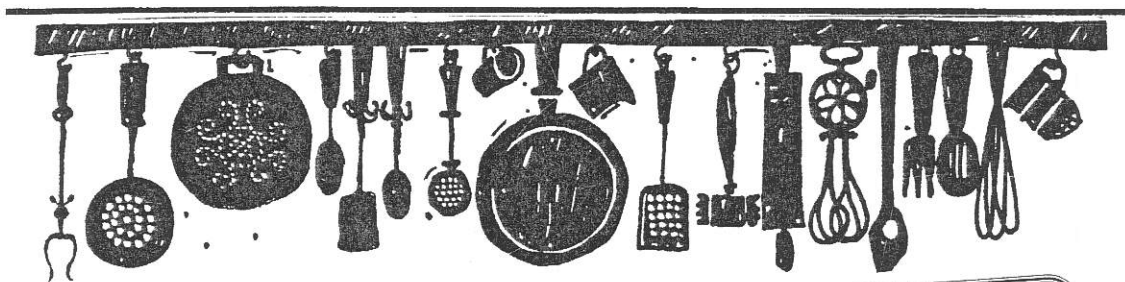

π.χ. Α: Πόσο γάλα χρειαζόμαστε;
Β: Πολύ. Τέσσερα κουτιά.

10 Διαλέξτε τη σωστή λέξη.

1. Α: _____ ζάχαρη υπάρχει; (πόσος/πόση/πόσο)
Β: Υπάρχει _____. (αρκετός/αρκετή/αρκετό)
2. Α: _____ τσάι θέλουμε; (πόσος/πόση/πόσο)
Β: Θέλουμε _____. (λίγος/λίγη/λίγο)
3. Α: _____ καφές υπάρχει; (πόσος/πόση/πόσο)
Β: Υπάρχει _____. (πολύς/πολλή/πολύ)
4. Α: _____ φέτα έχουμε; (πόσος/πόση/πόσο)
Β: Έχουμε _____. (πολύς/πολλή/πολύ)
5. Α: _____ ψωμί υπάρχει; (πόσος/πόση/πόσο)
Β: Υπάρχει _____. (αρκετός/αρκετή/αρκετό)
6. Α: _____ τυρί χρειαζόμαστε; (πόσος/πόση/πόσο)
Β: _____. (λίγος/λίγη/λίγο)
7. Α: _____ καφέ θα πάρουμε; (πόσος/πόση/πόσον)
Β: Θα πάρουμε _____. (λίγος/λίγη/λίγο)

Μελιτζανοσαλάτα

Ελληνικές
Συνταγές

Υλικά

- 1 κιλό στρογγυλές μελιτζάνες
- 1 μικρό κρεμμύδι ψιλοκομμένο
- 1 σκελίδα ψιλοκομμένο σκόρδο
- 1 μεγάλο λεμόνι
- ½ φλιτζάνι του τσαγιού λάδι
- ½ φλιτζάνι του τσαγιού ψιλοκομμένος μαϊντανός
- 1 ντομάτα
- λίγο αλάτι
- λίγο πιπέρι
- 1-2 κουταλιές της σούπας μαγιονέζα (αν θέλετε)
- μερικές μαύρες ελιές

Οδηγίες

Πλένετε τις μελιτζάνες και τις ψήνετε στον φούρνο μέχρι να μαλακώσουν (μία ώρα περίπου).

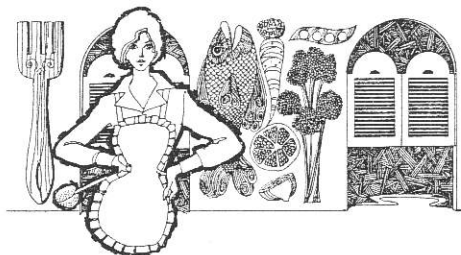
Βγάζετε το φλούδι τους και τις χτυπάτε στο μπλέντερ με τον χυμό του λεμονιού και το λάδι. (Αν δεν έχετε μπλέντερ, χρησιμοποιείτε ένα πιρούνι.)

Προσθέτετε το κρεμμύδι, το σκόρδο, το αλάτι, το πιπέρι και τη μαγιονέζα.

Ανακατεύετε καλά. Κόβετε την ντομάτα σε μικρές φέτες.

Γαρνίρετε με την ντομάτα, τον μαϊντανό, τις ελιές και ...

καλή σας όρεξη!

11 Κοιτάξτε τα υλικά που χρειαζόμαστε για τη μελιτζανοσαλάτα και μιλήστε μεταξύ σας. Χρησιμοποιήστε "πόσος", "πόση" κτλ., ανάλογα.

12 Πείτε σ' έναν συμμαθητή σας πώς θα φτιάξετε μελιτζανοσαλάτα. Χρησιμοποιήστε τις λέξεις "πρώτα", "μετά", "ύστερα" και "τέλος".

13 Γράψτε τη συνταγή της μελιτζανοσαλάτας στην προστακτική.

14 Γράψτε τη συνταγή του αγαπημένου σας φαγητού. Χρησιμοποιήστε α' πρόσωπο πληθυντικού ή προστακτική.

15 Ακούστε την ερώτηση και βρείτε τη σωστή απάντηση.

1.	(α) Ναι, πάρ' την από 'δώ. (β) Ναι, πάρε τον αδελφό σου. (γ) Ναι, πάρ' τον από το κινητό μου.
2.	(α) Νάτες, εδώ είναι. (β) Νάτη, μπροστά από το κρεβάτι. (γ) Νάτα, εδώ είναι.
3.	(α) Ναι, βάλ' του αλάτι. (β) Πολύ λίγο. (γ) Λίγη και λίγο πιπέρι.
4.	(α) Όχι, έχουμε. (β) Υπάρχει λίγο, ναι. (γ) Ναι, δεν έχουμε καθόλου.

Μαγείρευε υπέροχα

- Άννα** Τι διαβάζεις με τόσο ενδιαφέρον, μαμά; Χτες το βράδυ διάβαζες μέχρι πολύ αργά.
Φρόσω Ναι, διάβαζα μέχρι τις τρεις. Διαβάζω ένα μυθιστόρημα της Μαρίας Ιορδανίδου, τη "Λωξάντρα".
- Άννα** Καλό;
Φρόσω Μέχρι στιγμής πολύ καλό.
Άννα Και τι λέει;
Φρόσω Είναι η ζωή μιας γυναίκας και της οικογένειάς της στην Πόλη, στο τέλος του δέκατου ένατου και στις αρχές του εικοστού αιώνα.
- Άννα** Ήταν Ελληνίδα;
Φρόσω Ναι, Ρωμιά. Τότε στην Πόλη ζούσαν τουλάχιστον εκατό χιλιάδες Ρωμιοί. Έτσι έλεγαν τους Έλληνες που ζούσαν και δούλευαν εκεί.
- Άννα** Και τώρα;
Φρόσω Τώρα δε νομίζω ότι ζουν πάνω από δύο χιλιάδες άνθρωποι.
Άννα Κι η Λωξάντρα;
Φρόσω Ε, αυτή ήταν μια κλασική Ρωμιά της εποχής εκείνης. Καταπληκτική φυσιογνωμία. Περνούσε τον πιο πολύ καιρό στο σπίτι. Μαγείρευε υπέροχα, ετοίμαζε δύσκολα φαγητά και γλυκά, μεγάλωνε τα παιδιά της και τα παιδιά του άντρα της από τον πρώτο του γάμο, είχε φοβερό χιούμορ και πολλή σοφία.
- Άννα** Τρώγανε καλά οι άνθρωποι στην Πόλη τότε, έ μαμά;
Φρόσω Αυτό είναι σίγουρο.
Άννα Μπορείς να μας φτιάξεις σήμερα πολιτικά γεμιστά; Ξέρεις, όπως τα έφτιαχνε η γιαγιά.
Φρόσω Και βέβαια μπορώ, γιατί όχι;

1 Σωστό ή λάθος;

1. Η Φρόσω διαβάζει τη "Λωξάντρα" της Ιορδανίδου.
2. Χτες διάβαζε ως τις πέντε.
3. Το μυθιστόρημα δεν είναι καλό.
4. Είναι για τη ζωή μιας γυναίκας που ζούσε στην Πόλη.
5. Η Λωξάντρα ήταν Τουρκάλα.
6. Στην Πόλη τότε ζούσαν πάνω από εκατό χιλιάδες Ρωμιοί.
7. Η Λωξάντρα δε μαγείρευε και δεν έκανε τίποτα στο σπίτι.
8. Οι άνθρωποι έτρωγαν καλά στην Πόλη.
9. Η γιαγιά της Άννας έφτιαχνε πολιτικά φαγητά.
10. Φρόσω δε θα φτιάξει γεμιστά σήμερα.

Παρατατικός (1) Ενεργητική Φωνή

Τύπος Α

μαγειρεύω	μαγείρευα μαγείρευες μαγείρευε μαγειρεύαμε μαγειρεύατε μαγείρευαν (μαγειρεύανε)	φτιάχνω	έφτιαχνα έφτιαχνες έφτιαχνε φτιάχναμε φτιάχνατε έφτιαχναν (φτιάχνανε)
-----------	--	---------	--

Τύπος Β1

περνάω	περνούσα περνούσες περνούσε περνούσαμε περνούσατε περνούσαν(ε)
--------	---

Τύπος Β2

ζω	ζούσα ζούσες ζούσε ζούσαμε ζούσατε ζούσαν(ε)
----	---

Ανώμαλα ρήματα

τρώω	έτρωγα
λέω	έλεγα
ακούω	άκουγα

Τον παρατατικό χρησιμοποιούμε για να δείξουμε **διάρκεια** ή **επανάληψη** στο παρελθόν.

Εκφράσεις που χρησιμοποιούμε με τον παρατατικό

1. Διάρκεια

- Χθες/προχθές, όλη τη μέρα / τη νύχτα κτλ.
- Χωρίς διακοπή, συνέχεια

2. Επανάληψη

- τότε / την εποχή εκείνη
- όταν ήμουν μικρός / μωρό / στη Ρωσία κτλ.
- όταν πήγαινα στο σχολείο/πανεπιστήμιο κτλ.
- κάθε καλοκαίρι / συνήθως / συχνά κτλ.
- κάθε πότε; / πόσο συχνά;

2 Βάλτε τα ρήματα στον παρατατικό.

1. Πέρσι το καλοκαίρι στην Ύδρα ο Μιχάλης κι εγώ _____ ουζάκια κάθε βράδυ. (πίνω)
2. Η καθηγήτρια μας μας _____ μιάμιση ώρα για τα προβλήματα του πανεπιστημίου. (μιλάω)
3. Όταν τα παιδιά μας _____ στο σχολείο, _____ περίπου έξι ώρες τη μέρα. (πηγαίνω, διαβάζω)
4. Χθες τα παιδιά _____ μπάλα όλο το απόγευμα. (παίζω)
5. Τον περασμένο μήνα η γυναίκα μου _____ κάθε πρωί στις έξι. (ξυπνάω)
6. Το Σάββατο ο Τόλης _____ όλο το πρωί για τους φίλους του. (μαγειρεύω)
7. Η γυναίκα σου μου είπε ότι όταν ήσουν στη Γερμανία _____ σε μια εταιρεία που φτιάχνει υπολογιστές. (δουλεύω)
8. Όταν ήσασταν μικροί δεν _____ ποτέ ψέματα; (λέω)

3 Χρησιμοποιήστε τη φαντασία σας και μιλήστε μεταξύ σας.

- π.χ. A: Ξέρεις τι έκανα όλο το απόγευμα χθες;
B: Όχι. Τι έκανες;
A: Διάβαζα ελληνικά. Εσύ;
B: Εγώ έπαιζα μπάσκετ.

4 Κοιτάξτε τον πίνακα. Δείτε τι έκανε ο Χρήστος πριν από δέκα χρόνια και τι κάνει τώρα και μιλήστε μεταξύ σας.

Πριν από 10 χρόνια

μπάσκετ και βόλεϊ
πολλά βιβλία
φοιτητής
σινεμά συχνά
μόνο σαλάτες, φρούτα και τυρί
μόνο νερό και γάλα
τσιγάρα
λεπτός

Τώρα

κανένα σπορ
μόνο εφημερίδα
σε μια τράπεζα
μόνο τηλεόραση και βίντεο
πολλά μακαρόνια και κρέας
κρασί και μπίρα
ένα πακέτο τσιγάρα τη μέρα
αρκετά χοντρός

Για να σπουδάσεις, πρέπει να δώσεις εξετάσεις!

Στην Ελλάδα η υποχρεωτική εκπαίδευση διαρκεί εννέα χρόνια. Έξι τάξεις στο δημοτικό και τρεις τάξεις στο γυμνάσιο. Στο λύκειο, που είναι άλλα τρία χρόνια μετά το γυμνάσιο, πάει όποιος θέλει. Όταν τελειώσουν το λύκειο, αρκετοί νέοι πάνε σε διάφορες ιδιωτικές σχολές για να σπουδάσουν πληροφορική, θέατρο, διοίκηση επιχειρήσεων και άλλα. Αυτοί που θέλουν να συνεχίσουν με ανώτατες σπουδές, πάνε σε κάποιο πανεπιστήμιο ή Τ.Ε.Ι. (Τεχνικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα). Όμως, για να μπει κανείς σ' ένα ελληνικό πανεπιστήμιο ή Τ.Ε.Ι. πρέπει πρώτα να δώσει εξετάσεις. Το σύστημα αυτών των εξετάσεων αλλάζει συχνά. Κατά κανόνα, κάθε νέα κυβέρνηση έχει να προτείνει έναν νέο - κάπως διαφορετικό απ' τον προηγούμενο - τρόπο εισαγωγής στα πανεπιστήμια της χώρας.

Αν και ο αριθμός των πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι. είναι αρκετά μεγάλος πια, οι εξετάσεις είναι δύσκολες και πολλοί νέοι συχνά δεν καταφέρνουν να μπουν σε κάποιο πανεπιστήμιο ή Τ.Ε.Ι. στην Ελλάδα. Έτσι, αρκετοί απ' αυτούς πηγαίνουν να σπουδάσουν σε άλλα ευρωπαϊκά ή αμερικανικά πανεπιστήμια, ανάλογα με την οικονομική τους δυνατότητα. Βέβαια, υπάρχουν και αυτοί που προτιμάνε να πάνε για σπουδές κατευθείαν στο εξωτερικό.

5 Σωστό ή λάθος;

1. Η υποχρεωτική εκπαίδευση στην Ελλάδα διαρκεί εννέα χρόνια.
2. Το δημοτικό έχει τρεις τάξεις.
3. Δεν είναι υποχρεωτικό να πάνε τα παιδιά στο γυμνάσιο.
4. Πρέπει να πάνε όμως στο λύκειο.
5. Το σύστημα των εξετάσεων δεν είναι πάντα το ίδιο.
6. Στην Ελλάδα σήμερα υπάρχουν αρκετά πανεπιστήμια.
7. Οι εξετάσεις για τα ελληνικά πανεπιστήμια είναι εύκολες.
8. Αρκετοί νέοι σπουδάζουν σε άλλα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια.

Κοιτάξτε! ☹ ☹

Μπορεί κανείς να σπουδάσει μαθηματικά... = Μπορείς να σπουδάσεις μαθηματικά...

Αν θέλει κανείς να πάει στο εξωτερικό... = Αν θέλεις να πας στο εξωτερικό...

Θηλυκά ουσιαστικά σε -η με πληθυντικό σε -εις

Ενικός		
Ονομαστική	η θέση	η ερώτηση
Γενική	της θέσης	της ερώτησης
Αιτιατική	τη(ν) θέση	την ερώτηση
Πληθυντικός		
Ονομαστική	οι θέσεις	οι ερωτήσεις
Γενική	των θέσεων	των ερωτήσεων
Αιτιατική	τις θέσεις	τις ερωτήσεις

Τα ουσιαστικά αυτά στον ενικό τελειώνουν σε **-ση**, **-ξη** ή **-ψη**.

Μερικά από αυτά είναι:

η στάση, η λύση, η δόση, η άσκηση, η διεύθυνση, η πρόταση, η έκπτωση, η απάντηση,
η εξέταση, η κυβέρνηση, η διαφήμιση, η τηλεόραση
η λέξη, η τάξη, η συνέντευξη
η σκέψη, η άποψη
και η πόλη, η δύναμη, η πίστη

6 Βάλτε τα ουσιαστικά στον σωστό τύπο.

1. Αυτές οι δύο _____ σημαίνουν το ίδιο πράγμα. (λέξη)
2. Πόσες _____ έχει το θέατρο; (θέση)
3. Έγραψε την _____ στον φάκελο. (διεύθυνση)
4. Η Ελλάδα δεν έχει πολλές μεγάλες _____. (πόλη)
5. Ο καθηγητής Ζερβός έδωσε μια _____ στην τηλεόραση. (συνέντευξη)
6. Τα αποτελέσματα των _____ δεν ήταν πολύ καλά. (εξέταση)
7. Το ρήμα της _____ είναι στον αόριστο. (πρόταση)
8. Κοντά στο σπίτι μας υπάρχουν δύο _____ του τρόλεϊ. (στάση)
9. Η καθηγήτρια τους έκανε πολλές _____. (ερώτηση)
10. Οι _____ που έδωσε ο Γιάννης ήταν σωστές. (απάντηση)
11. Το τραπεζάκι της _____ είναι λίγο μικρό. (τηλεόραση)
12. Οι _____ των _____ είναι στο τέλος του βιβλίου.
(λύση) (άσκηση)

7 Χρησιμοποιήστε παρατατικό και ρωτήστε έναν συμμαθητή σας τι έκανε:

- όταν ήταν μικρός
- όταν πήγαινε στο σχολείο ή στο πανεπιστήμιο
- πριν δέκα χρόνια
- και τι κάνει τώρα

Κοιτάξτε! ☹ ☹

Αν και είμαι κουρασμένη, θα βγω το βράδυ με τις φίλες μου.

8 Βάλτε τα ρήματα στον χρόνο που νομίζετε, χρησιμοποιήστε "αν και" και κάντε σωστές προτάσεις.

π.χ. ο καιρός (είναι) καλός / (εμείς) (μένω) στο σπίτι
Αν και ο καιρός ήταν καλός, μείναμε στο σπίτι.

1. ο καιρός (είναι) καλός / (εμείς) (μένω) στο σπίτι
2. (εμείς) δεν (έχω) πολλά λεφτά / (αγοράζω) καινούργιο αυτοκίνητο
3. (αυτή) (μιλάω) πάντα αγγλικά / (ξέρω) ελληνικά
4. (αυτός) (είμαι) παντρεμένος / (πηγαίνω) και με άλλες γυναίκες
5. δεν (πάω) ποτέ στο πανεπιστήμιο / (θέλω) πάντα να (σπουδάζω)
6. του (αρέσει) να διαβάζει / δεν (έχει) ποτέ καιρό να το κάνει
7. πολλοί μαθητές (μπαίνω) στα πανεπιστήμια / οι εξετάσεις (είναι) δύσκολες
8. (αυτοί) (έχω) τρία μικρά παιδιά / (βγαίνω) συχνά

9 Γράψτε για την εκπαίδευση στη χώρα σας (100 λέξεις περίπου).

10 Ακούστε τη διαφήμιση στο ραδιόφωνο και σημειώστε σωστό (Σ) ή λάθος (Λ).

1. Ο Γιώργος δεν αντέχει τη ζέστη.
2. Μπορεί να δουλέψει.
3. Δεν μπορεί να σκεφτεί.
4. Όλα τα παράθυρα είναι ανοιχτά.
5. Ο Γιώργος θα μπει στο ψυγείο.
6. Η λύση στο πρόβλημά τους είναι ένα κλιματιστικό.
7. Με το Φουμίτσου φτιάχνουμε το κλίμα που θέλουμε στο σπίτι μας.
8. Οι δόσεις θα είναι λίγες.

Επανάληψη Μαθημάτων 7-11

1 Γράψτε ερωτήσεις με την αντωνυμία "πόσος", "πόση", "πόσο" στον σωστό τύπο.

1. φοιτητές / ήταν / πάρτι; _____
2. ζάχαρη / θέλεις; _____
3. μολύβια / χρειάζονται / μαθήτριες; _____
4. καφές / υπάρχει / βάζο; _____
5. δολάρια / αγόρασαν / τράπεζα; _____
6. Ιταλούς / ξέρει / κ. Ανδρεάδης; _____
7. μπλούζες / έχει / Σοφία; _____
8. αλάτι / βάζετε / σαλάτα; _____
9. γλώσσες / μιλάει / Γιώργος; _____
10. λάδι / είχε / μπουκάλι; _____

2 Κοιτάξτε τις πιο πάνω πληροφορίες και μιλήστε μεταξύ σας. Χρησιμοποιήστε την αντωνυμία "πολύς", "πολλή", "πολύ" στον σωστό τύπο.

- π.χ. A: Πόσοι φοιτητές ήταν στο πάρτι;
B: Ήταν πολλοί.

3 Βάλτε τη σωστή λέξη.

πόση - τι - ποιο - πόσον - πού - γιατί - πόσοι - πώς - πόσα

1. _____ καιρό έχετε στην Ελλάδα, κυρία Μαρτίνεθ;
2. _____ δεν πας να μιλήσεις στην Ελένη;
3. _____ ζάχαρη βάζεις στον καφέ σου;
4. _____ είναι το αυτοκίνητό σου;
5. _____ θα κάνεις αύριο, αν ο καιρός είναι καλός;
6. _____ φτιάχνεις μελιτζανοσαλάτα;
7. _____ μαθητές είστε όλοι μαζί;
8. _____ χιλιόμετρα απέχει η Πάτρα απ' τη Θεσσαλονίκη;
9. _____ ζεις; Στην Ελλάδα ή στην Αμερική;

4 Χρησιμοποιήστε προσωπικές αντωνυμίες και γράψτε τις προτάσεις στην προστακτική.

1. Πείτε στον κύριο Μίλερ να αγοράσει το βιβλίο του από την "Πολιτεία".

2. Πείτε σ' έναν φίλο σας να διαβάσει στα παιδιά μια ιστορία.

3. Πείτε στην αδελφή σας να βάλει τη βιβλιοθήκη απέναντι από τον καναπέ.

4. Πείτε στο γκαρσόνι στο εστιατόριο να σας δώσει έναν κατάλογο.

5. Πείτε στον γιο σας να βγάλει τις καρέκλες στο μπαλκόνι.

6. Πείτε στον καθηγητή να δώσει στα παιδιά ασκήσεις για το σπίτι.

7. Πείτε στην αδελφή σας να φτιάξει την ομελέτα τώρα.

8. Πείτε στην κυρία Μαρίνα να γράψει στον αδελφό της ένα γράμμα.

Μάθημα 12

5 Βάλτε τα ρήματα στο σωστό πρόσωπο και χρόνο.

1. Θα _____ ο διευθυντής σου στο σπίτι σας για φαγητό; (έρχομαι)
2. Εσείς πότε θα _____ τα λεφτά; (χρειάζομαι)
3. Το καλοκαίρι εμείς _____ την Αλική στην παραλία σχεδόν κάθε μέρα. (βλέπω)
4. Εγώ σήμερα το πρωί _____ στις εφτάμισι. (σηκώνομαι)
5. Πριν είκοσι χρόνια _____ στην Πάρο. Τώρα ζούμε στην Αθήνα. (ζω)
6. Εσύ χθες _____ το σαλόνι και την κρεβατοκάμαρα. Ο άντρας σου σήμερα θα _____ τα πιάτα. (σκουπίζω) (πλένω)
7. Όταν ήμασταν μικρές _____ μαζί στον κήπο κάθε μέρα. (παίζω)
8. Εντάξει. Θα _____ γρήγορα-γρήγορα, θα _____ και θα φύγω αμέσως για το σχολείο. (πλένομαι) (ντύνομαι)
9. Πο..πο.. Άργησα. Δεν πειράζει, θα _____ στο γραφείο. (ξυρίζομαι)
10. Όταν _____ στην Κίνα _____ κινέζικα. Τώρα δε θυμάμαι τίποτα. (μένω) (μιλάω)
11. Κώστα, _____ να του πεις ότι τον πήρε τηλέφωνο η μαμά του; (θυμάμαι)
12. Τελικά ο γιος μας _____ βασιλιάς στο πάρτι που θα γίνει το Σάββατο. (ντύνομαι)
13. Αλήθεια, εσείς πέρσι στις διακοπές _____ κάθε βράδυ στο εστιατόριο; (τρώω)

6 Βάλτε τα ουσιαστικά και τα επίθετα στη γενική.

1. Στον κήπο του _____ υπάρχουν δύο μεγάλα δέντρα. (παλιό) (σπίτι)
2. Το όνομα του _____ της _____ είναι "Ελευθέριος Βενιζέλος". (καινούργιο) (αεροδρόμιο) (Αθήνα).
3. Η δουλειά _____ των _____ είναι πολύ δύσκολη. (αυτός) (υπάλληλος)
4. Δεν ξέρω το όνομα της _____ των _____ . (νέα) (καθηγήτρια) (ελληνικά)
5. Οι ώρες λειτουργίας των _____ είναι διαφορετικές από των _____ . (μεγάλο) (κατάστημα) (μικρό)
6. Οι λύσεις των _____ του _____ βιβλίου είναι στο τέλος. (άσκηση) (δεύτερο)
7. Το κλίμα _____ της _____ αλλάζει. (πολλή) (χώρα) (Ευρώπη)
8. Οι οθόνες και των _____ είναι 17 ιντσών. (τρία) (υπολογιστής)

7 Διαλέξτε το σωστό.

1. Περάσαμε πολύ *ωραία/ωραίο*.
2. Η μηχανή της είναι πολύ *γρήγορη/γρήγορα*.
3. "Θα πας στον Πόρο με τη Μάρθα;" "*Βέβαιος./Βεβαίως.*"
4. Μιλάει *αργά/αργός* και *καθαρός/καθαρά*.
5. "Ακούς κλασική μουσική;" "*Σπάνιος./Σπάνια.*"
6. Η Ολλανδέζα απάντησε πολύ *εύκολα/εύκολες* στις ερωτήσεις.
7. Θέλω να είσαι εκεί στις οχτώ και μισή *ακριβός/ακριβώς*.

8 Βάλτε τα ουσιαστικά στον σωστό τύπο.

1. Τις μεγάλες _____ δε βρίσκεις εύκολα ταξί. (γιορτή)
2. Δύο κανάλια της _____ παίζουν την ίδια ταινία απόψε. (τηλεόραση)
3. Τις _____ πολυς κόσμος τρώει έξω το μεσημέρι. (Κυριακή)
4. Αυτές οι δύο _____ έχουν το ίδιο κλίμα. (πόλη)
5. Η αίθουσα _____ είναι στον πρώτο όροφο. (συνέντευξη)
6. Οι _____ της σπουδάζουν στην Ιταλία. (κόρη)
7. Το νέο πρόγραμμα της _____ είναι... μάλλον παλιό. (κυβέρνηση)
8. Το διαμέρισμα των _____ του βρίσκεται στην Άνω Τούμπα. (αδελφή)
9. Και οι τρεις _____ της μάνας μου είναι ξένες. (νύφη)
10. Βάλτε τα ρήματα αυτών των _____ στον αόριστο. (πρόταση)

Οι θεοί των αρχαίων Ελλήνων

Οι αρχαίοι Έλληνες πίστευαν πως ο κόσμος ήταν γεμάτος από θεούς, καλούς και κακούς. Σ' όλους αυτούς τους θεούς οι Έλληνες έδωσαν μορφή ανθρώπου. Πίστευαν ότι είναι ψηλοί, δυνατοί, ωραίοι και αθάνατοι. Οι θεοί έτρωγαν ένα διαφορετικό φαγητό, την αμβροσία, και έπιναν ένα υπέροχο ποτό που το έλεγαν νέκταρ. Και όπως και οι άνθρωποι, αγαπούσαν, μισούσαν, ζήλευσαν, μάλωναν, πολεμούσαν.

Πιο ψηλά απ' όλους ήταν μια ομάδα από δώδεκα θεούς που κατοικούσαν στο βουνό Όλυμπος. Πρώτος στη σειρά ήταν ο Δίας. Ο Δίας (που είναι γνωστός και ως Ζeus) ήταν ο θεός του ουρανού και της γης, αυτός που έστελνε τη βροχή και τους κεραυνούς. Γυναίκα του ήταν η Ήρα, η θεά του γάμου, που τον ζήλευε πολύ. Κοντά τους ζούσαν οι τρεις κόρες του και οι τρεις γιοι του. Οι κόρες του ήταν: η Αθηνά, θεά της σοφίας, η Αφροδίτη, θεά της ομορφιάς, και η Άρτεμις, θεά του κυνηγιού. Οι γιοι του ήταν: ο Απόλλωνας, θεός του ήλιου και της μουσικής, ο πιο ωραίος απ' όλους τους θεούς, ο Άρης, θεός του πολέμου, και ο γρήγορος Ερμής, θεός του εμπορίου, των τεχνών και των γραμμάτων.

Υπήρχαν και άλλοι σημαντικοί θεοί. Ήταν οι δύο αδελφοί του Δία: ο Ποσειδώνας, θεός της θάλασσας, και ο Πλούτωνας, βασιλιάς του κάτω κόσμου, του Άδη. Επίσης η Δήμητρα, αδελφή του Δία και θεά της γεωργίας, και η Εστία που προστάτευε την οικογενειακή ζωή. Και τέλος ο Ήφαιστος, άσχημος και κουτσός, που έφτιαχνε τα σπίτια των θεών και τους κεραυνούς του Δία. Υπήρχε όμως και μια ομάδα θεών που δεν ήταν τόσο σημαντικοί. Ο πιο αγαπητός από αυτούς ήταν ο Διόνυσος, ο θεός του κρασιού.

9 Ρωτήστε και απαντήστε.

1. Τι πίστευαν οι αρχαίοι Έλληνες;
2. Πώς έβλεπαν τους θεούς τους;
3. Τι έτρωγαν και τι έπιναν οι θεοί;
4. Πού κατοικούσαν;
5. Ποια ήταν η Ήρα;
6. Ποια ήταν τα παιδιά του Δία;
7. Τι ξέρουμε για τον Απόλλωνα;
8. Ποιοι ήταν οι αδελφοί του Δία;
9. Πού ζούσε ο Ποσειδώνας;
10. Τι έφτιαχνε ο Ήφαιστος;
11. Γιατί ο Διόνυσος ήταν αγαπητός;

10 Ταιριάξτε τις λέξεις/φράσεις από το κείμενο με αυτά που μπορεί να σημαίνουν.

1. αρχαίος	α. εκεί που πάνε τα πουλιά και τα αεροπλάνα
2. πιστεύω	β. κάνω πόλεμο
3. είναι γεμάτος	γ. το να είσαι όμορφος
4. η μορφή	δ. το πρόσωπο και το σώμα
5. είμαι αθάνατος	ε. πολύ παλιός
6. μισώ	ζ. έχει πάρα πολλούς
7. πολεμάω	η. είμαι σχεδόν βέβαιος
8. κατοικώ	θ. αγοράζω και πουλάω πράγματα
9. ο ουρανός	ι. θελω το κακό του άλλου
10. η ομορφιά	κ. καταπληκτικός
11. το εμπόριο	λ. μένω
12. υπέροχος	μ. δεν πεθαίνω ποτέ

11 Βάλτε τη λέξη στον σωστό τύπο.

κυνήγι - οικογενειακός - υπέροχος - αρχαίος - ουρανός - γάμος - πιστεύω - ζηλεύω

1. Η γλώσσα των Ελλήνων σήμερα δεν είναι πολύ διαφορετική από εκείνη που μιλούσαν οι _____ Έλληνες. Τη γλώσσα εκείνη ονομάζουμε αρχαία ελληνικά.
2. Αρκετοί _____ ότι τα λεφτά είναι το πιο σημαντικό πράγμα στη ζωή.
3. Πριν από τον _____ όλα πήγαιναν καλά. Μετά...
4. Γνωρίζω έναν τύπο που _____ πολύ τη γυναίκα του. Τη νύχτα ξυπνάει κάθε δύο ώρες για να δει μήπως η γυναίκα του μιλάει με κανένα στο τηλέφωνο.
5. Αυτή είναι μια _____ μας φωτογραφία. Εδώ αριστερά είναι ο μικρός μου αδελφός.
6. Σ' αυτή την περιοχή απαγορεύεται το _____.
7. Ο μουσακάς που έφτιαξε προχτές η μητέρα σου ήταν _____.
8. Από το παράθυρο του γραφείου μας δεν βλέπουμε καθόλου τον _____.

12 Γράψτε μια παράγραφο για τη μυθολογία της χώρας σας ή μιας άλλης χώρας.

Εκείνη την ώρα έβλεπα τηλεόραση

Χθες το βράδυ έγινε μια διάρρηξη στην πολυκατοικία όπου μένει η φίλη μας, η Γιάννα Σταματάκη. Η διάρρηξη έγινε σ' ένα διαμέρισμα του τρίτου ορόφου. Οι διαρρήκτες κάποια στιγμή γύρω στις έντεκα έσπασαν την πόρτα του διαμερίσματος, μπήκαν μέσα, πήραν κοσμήματα, χρήματα, ασημικά, μια βιντεοκάμερα κι ένα DVD, κι έφυγαν χωρίς να τους πάρει είδηση κανένας. Φεύγοντας μάλιστα έσπασαν ένα ακριβό κινέζικο βάζο. Οι ένοικοι του διαμερίσματος υπολογίζουν ότι οι διαρρήκτες έκλεψαν πράγματα αξίας δεκαπέντε χιλιάδων ευρώ.

Ο αστυνόμος Γαλάνης μιλάει τώρα με διάφορους ενοίκους της πολυκατοικίας, για να μάθει αν είδαν ή άκουσαν τίποτε εκείνη την ώρα...

Αστυνόμος Για πέστε μου, κυρία Αναστασίου. Ακούσατε κάποιο θόρυβο στο διπλανό διαμέρισμα χθες το βράδυ γύρω στις έντεκα;

κ. Αναστασίου Όχι, γιατί εκείνη την ώρα έβλεπα τηλεόραση.

Αστυνόμος Μάλιστα. Εσείς, κύριε Αναστασίου, ακούσατε τίποτε;

κ. Αναστασίου Ο άντρας μου κοιμόταν εκείνη την ώρα. Δεν άκουσε απολύτως τίποτε.

Αστυνόμος Καλά. Εσείς, κυρία Σταματάκη, ακούσατε τίποτε το ύποπτο από το πάνω διαμέρισμα;

Γιάννα Εγώ όχι. Ξέρατε είχαμε ένα μικρό πάρτι και περάσαμε το βράδυ ακούγοντας δυνατή μουσική, χορεύοντας... Η αδελφή μου όμως, που ερχόταν εκείνη την ώρα, μας είπε ότι είδε δύο τύπους που έβγαιναν βιαστικά από την πολυκατοικία. Είναι αλήθεια ότι νομίσαμε πως μας έκανε πλάκα.

Αστυνόμος Μμ... Ε... Πού μπορούμε να βρούμε την αδελφή σας;

1 Ρωτήστε και απαντήστε.

1. Τι έγινε χθες το βράδυ στην πολυκατοικία όπου μένει η Γιάννα Σταματάκη;
2. Σε ποιον όροφο ήταν το διαμέρισμα όπου έγινε η διάρρηξη;
3. Τι ώρα έγινε η διάρρηξη;
4. Τι έκλεψαν οι διαρρήκτες;
5. Πότε έσπασαν το κινέζικο βάζο;
6. Πόσο κάνουν τα πράγματα που έκλεψαν;
7. Τι έκανε η κ. Αναστασίου, όταν έγινε η διάρρηξη;
8. Τι έκανε ο κ. Αναστασίου εκείνη την ώρα;
9. Κι η Γιάννα; Τι είχε το βράδυ που έγινε η διάρρηξη;
10. Πώς πέρασε το βράδυ με τους φίλους της;
11. Τι είδε η αδελφή της την ώρα που ερχόταν;

Παρατατικός (2)

Μέσα και αποθετικά ρήματα - Τύποι Γ1 και Γ2

πλένομαι	πλενόμουν(α) πλενόσουν(α) πλενόταν(ε) πλενόμασταν πλενόσασταν πλενόντουσαν / πλένονταν	κοιμάμαι	κοιμόμουν(α) κοιμόσουν(α) κοιμόταν(ε) κοιόμασταν κοιόσασταν κοιόντουσαν / κοιόνταν
----------	---	----------	---

Χρήση παρατατικού με αόριστο

Ενώ / Την ώρα που η κ. Αναστασιάδη ^{παρατατικός} έβλεπε τηλεόραση, ^{αόριστος} έγινε μια διάρρηξη.
 Ο διαρρήκτης ^{αόριστος} μπήκε ενώ / την ώρα που ^{παρατατικός} ο κ. Αναστασιάδης κοιμόταν.

Με ρήματα όπως πάω, έρχομαι, μπαίνω, βγαίνω, φεύγω χρησιμοποιούμε και το **καθώς**.
Καθώς ^{παρατατικός} έβγαιναν οι διαρρήκτες, τους ^{αόριστος} είδε η αδελφή της Γιάννας.

Χρησιμοποιούμε αόριστο και παρατατικό μαζί, όταν μια πράξη τελείωσε στο παρελθόν ενώ μια άλλη εξακολουθούσε.

Χρήση δύο παρατατικών για παράλληλες πράξεις

^{παρατατικός} Ενώ εγώ μαγείρευα, ^{παρατατικός} η Ελένη ετοίμαζε τη σαλάτα.
^{παρατατικός} Κάθε φορά που άκουγα δυνατή μουσική, ο Γιάννης ^{παρατατικός} έκλεινε τα αυτιά του.
^{παρατατικός} Όλο το πρωί εμείς δουλεύαμε, ενώ ^{παρατατικός} ο υπάλληλός μας έπαιζε στον υπολογιστή.

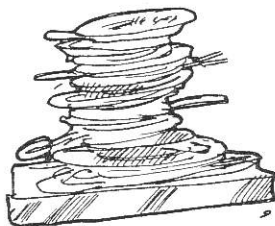
Χρησιμοποιούμε δύο παρατατικούς, όταν δύο πράξεις γίνονταν παράλληλα στο παρελθόν (συνέχεια ή με επανάληψη).

2 Ταιριάξτε τα κομμάτια και φτιάξτε προτάσεις.

1. Ο φίλος της μπήκε στο σπίτι
 2. Το τρένο έφυγε
 3. Την συνάντησε
 4. Όση ώρα αυτός διάβαζε την εφημερίδα του
 5. Ο διαρρήκτης μπήκε στο σπίτι τους
 6. Την ώρα που η Έλλη σιδέρωνε
 7. Την είδε στο ταξί με έναν άλλο
 8. Όση ώρα εγώ ετοιμάζα το φαγητό
- a. την ώρα που πήγαινε στη δουλειά της.
 - β. ο άντρας της μαγείρευε.
 - γ. η γυναίκα του βαφόταν.
 - δ. την ώρα που αυτοί αγόραζαν τα εισιτήρια.
 - ε. ενώ αυτοί κοιμόντουσαν.
 - ζ. την ώρα που αυτή ντυνόταν.
 - η. ο άντρας μου έπλενε τα παιδιά στο μπάνιο.
 - θ. ενώ την περίμενε έξω απ' το σινεμά.

3 Βάλτε τα ρήματα στον παρατατικό.

1. Οι αδελφές μου _____ χθες σχεδόν όλη τη μέρα. (κοιμάμαι)
2. Η Σοφία _____ σχεδόν δύο ώρες πριν πάει στον χορό. (χτενίζομαι)
3. Η καθηγήτρια της Φιλοσοφίας _____ μιάμιση ώρα στους φοιτητές. (μιλάω)
4. Για να βγάλει τις μπογιές από τα χέρια του _____ μια ώρα. (πλένομαι)
5. Τα παιδιά _____ μπάλα όλο το απόγευμα. (παίζω)
6. Δε φταίω εγώ! _____ μισή ώρα να σε πάρω, αλλά εσύ _____ (προσπαθώ) (μιλάω)
7. Εμείς ξέρετε πόσον καιρό _____ για να βρούμε διαμέρισμα; (περιμένω)
8. Ποιος _____ τόση ώρα στο μπάνιο; (ξυρίζομαι)
9. Το Σάββατο ο Τόλης _____ όλο το πρωί για τους καλεσμένους του. (μαγειρεύω)

Χθες όλο το πρωί έπλενα τις βεράντες. Όλο το απόγευμα σιδέρωνα ρούχα. Κάτι δεν πάει καλά.

4 Χρησιμοποιήστε τις λέξεις-κλειδιά και μιλήστε μεταξύ σας.

π.χ. Άρης / (διαβάζω) / εφημερίδα του; // γιος του / (φωνάζω) / “βοήθεια!”

A: Τι έγινε την ώρα που ο Άρης διάβαζε την εφημερίδα του;

B: Ο γιος του φώναξε “βοήθεια!”

1. Άρης / (διαβάζω) / εφημερίδα του; // γιος του / (φωνάζω) / “βοήθεια!”
2. παιδιά / (τραγουδάω); // (ανοίγω) / πόρτα / ξαφνικά
3. (εσύ) κοιμάσαι; // (φεύγω) / Ελένη
4. (εσείς) (ακούω) / μουσική; // (έρχομαι) / η κυρία από τον κάτω όροφο
5. Περικλής / (χορεύω) με / Άννα; // (σταματάω) / μουσική
6. γονείς της / (βρίσκομαι) / μαγαζιά; // ένας κλέφτης / (μπαίνω) / σπίτι τους
7. αδέρφια σου / (παίζω) / μπάσκετ; // (χαλάω) / ο καιρός
8. (εσείς) / (έρχομαι) από / δουλειά; // (συναντώ) έναν φίλο μας

5 Πείτε τι κάνατε "την ώρα που" ή "ενώ" έγιναν τα παρακάτω.

π.χ. Ξαφνικά πέσατε κάτω.

Την ώρα που περπατούσα στον δρόμο, ξαφνικά έπεσα κάτω.

1. Ξαφνικά πέσατε κάτω.
2. Άρχισε η βροχή.
3. Ο σερβιτόρος είπε: “να σας φέρω τον λογαριασμό γιατί φεύγω σε λίγο;”
4. Χτύπησε το τηλέφωνο.
5. Γύρισαν τα παιδιά από το σχολείο.
6. Μπήκε η Ελένη και φώναξε: “τι γίνεται εδώ;”
7. Έφυγε το αεροπλάνο.

Μετά, πείτε τι έγινε ή τι κάνατε “όταν” συνέβηκαν αυτά που είπατε πιο πάνω.

Αν δεν ξέρετε κάποιο ρήμα, ρωτήστε την καθηγήτριά σας

π.χ. Όταν έπεσα κάτω στο δρόμο, σπάσανε τα γυαλιά μου.

6 Γράψτε πέντε προτάσεις στον παρατατικό.
Χρησιμοποιήστε "ενώ" ή "την ώρα που".

Ενεργητική μετοχή ενεστώτα

Τύπος Α

Θέμα ενεστώτα

αγοραζ-

αγοράζοντας

Τύπος Β1 και Β2

Θέμα ενεστώτα

μιλ-
οδηγ-

μιλώντας
οδηγώντας

Ανώμαλα ρήματα

Θέμα ενεστώτα

ακού-
λέ-
τρώ-

ακούγοντας
λέγοντας
τρώγοντας

Περνάει τη μέρα του διαβάζοντας και γράφοντας. (πώς περνάει... ;)
Μπαίνοντας στο σπίτι, είδα δύο τύπους που έβγαιναν βιαστικά. (πότε είδα... ;)
Μη έχοντας αυτοκίνητο, πήγα με τα πόδια. (γιατί πήγα... ;)

7 Βάλτε τα ρήματα στην ενεργητική μετοχή ενεστώτα.

- _____ προσεχτικά, ζεις πιο πολλά χρόνια! (οδηγώ)
- Ο γιος μας συνήθως περνάει τα σαββατοκύριακά του _____ μουσική και _____ παιχνίδια στον υπολογιστή του. (ακούω) (παίζω)
- Χτες _____ στη δουλειά έπεσα από το μηχανάκι και έσπασα το πόδι μου. (πηγαίνω)
- _____ έρχεται η όρεξη. (τρώω)
- Οι άνθρωποι στα χωριά περνάνε την ώρα τους _____ τηλεόραση. (βλέπω)
- _____ πολιτικά με την παρέα πήγε η ώρα τρεις. (συζητάω)
- Μη _____ καλά τη διεύθυνση έκανα μισή ώρα να βρω το σπίτι. (ξέρω)
- _____ στο γραφείο είδα φρέσκα λουλούδια στο βάζο. (μπαίνω)

Του Αντρέα του άρεσε;

- Δήμητρα** Καλά, Φελίπε! Χτες είδαμε μία ταινία, καταπληκτική!
- Φελίπε** Ποια;
- Δήμητρα** Το "Σικάγο".
- Φελίπε** Σ' άρεσε;
- Δήμητρα** Πάρα πολύ.
- Φελίπε** Κι εμένα. Εδώ που τα λέμε, είναι ένα από τα πιο καλά μιούζικαλ των τελευταίων δεκαετιών. Στον Αντρέα άρεσε;
- Δήμητρα** Μμμ... δεν του άρεσε πολύ. Του άντρα μου, βλέπεις, δεν του αρέσουν και πολύ τα μιούζικαλ. Προτιμάει τις ταινίες δράσης.
- Φελίπε** Σοβαρά, ε; Εγώ πίστευα ότι του αρέσει πολύ η μουσική.
- Δήμητρα** Η μουσική του αρέσει, όπως λες, και πολύ μάλιστα, αλλά δεν του αρέσει ο χορός. Καθόλου. Τώρα, πώς γίνεται να σ' αρέσει η μουσική και να μη σ' αρέσει ο χορός, αυτό εγώ δεν το καταλαβαίνω.
- Φελίπε** Το θέμα είναι τι σε εκφράζει. Η μουσική και ο χορός είναι...

8 Ρωτήστε και απαντήστε.

1. Πού πήγε η Δήμητρα χτες;
2. Τι είδε;
3. Με ποιον πήγε σινεμά;
4. Της άρεσε η ταινία;
5. Πώς λένε τον άντρα της Δήμητρας;
6. Του άντρα της του άρεσε η ταινία;
7. Γιατί;
8. Του Αντρέα τι του αρέσει;

Του αδελφού μου
του αρέσει πολύ ο χορός.

Είδη ταινιών

θρίλερ	μιούζικαλ
ιστορικές	παιδικές
κινούμενα σχέδια	περιπέτειες
κοινωνικές	πολιτικές
κομεντί	σινεφίλ
κωμωδίες	τρόμου
δράσης	φαντασίας

Αόριστος του "μ' αρέσει"

Μου/ Μ'
Σου/ Σ'
Του/ Της/ Του
Μας
Σας
Τους

άρεσε η ταινία του Σπίλμπεργκ.

άρεσαν
(αρέσανε) τα τραγούδια που είπε η Λία.

Στον Άρη
Του Άρη **του**
Στην Ελένη
Της Ελένης **της**
Στο παιδί
Του παιδιού **του**
Στους φίλους μου
Του Κώστα και του Νότη **τους**
Στις αδελφές μου
Της Εύης και της Άλκηστης **τους**
Στα παιδιά

9 Χρησιμοποιήστε τις λέξεις-κλειδιά και μιλήστε μεταξύ σας.

π.χ. (εσύ) / το εστιατόριο;

A: Σ' άρεσε το εστιατόριο;

B: Ναι, μ' άρεσε (πάρα) πολύ. // Όχι και πολύ. // Όχι, δε μ' άρεσε καθόλου.

1. (εσύ) / το εστιατόριο;
2. (Γιώργος) / τα CD που του αγόρασες;
3. (κόρη) / το καινούργιο βιβλίο της Τριανταφύλλου;
4. (παιδιά) / η ταινία;
5. (γονείς) / καινούργιο σας σπίτι;
6. (αδελφές σου) / ο γάμος;
7. (σας) τα μακαρόνια;
8. (Γρηγόρης και Άκης) / τα γλυκά που έφτιαξες;
9. (Λυδία) / το αυτοκίνητό σας;
10. (μητέρα και αδελφός σου) / ο φίλος σου από τη Σουηδία;

10 Γράψτε πέντε από τους διάλογους που είπατε.

- 11** Γράψτε για τρία πράγματα που (δεν) αρέσουν και τρία που (δεν) άρεσαν
- (α) σε σας
 (β) στο παιδί σας (στα παιδιά σας)
 (γ) στον άντρα σας / στη γυναίκα σας
 (δ) στον φίλο σας / στη φίλη σας

π.χ. Του άντρα μου του αρέσει το σινεμά, αλλά η ταινία που είδε προχθές δεν του άρεσε καθόλου.

- 12** Ακούστε την ερώτηση και βρείτε τη σωστή απάντηση.

1.	(α) Συχνά πήγαινα έξω. (β) Ήπια ένα γρήγορο ουζάκι. (γ) Διάβαζα εφημερίδες.
2.	(α) Την ώρα που έβγαινε από τη δουλειά. (β) Καμιά φορά έπαιζε μπάσκετ. (γ) Χορεύοντας.
3.	(α) Ενώ κοιμόταν. (β) Βλέποντας τηλεόραση. (γ) Καθώς έβγαινε από την πόρτα.
4.	(α) Πολύ. (β) Όχι, δεν της αρέσει. (γ) Ναι, μ' άρεσε.
5.	(α) Έφυγε νωρίς. (β) Έπαιρνε τηλέφωνο τη μητέρα της. (γ) Θέλει να πάμε στο σινεμά.

Πονάει το στομάχι μου

Ο Κυριάκος Ιακώβου είναι στο ιατρείο του παθολόγου κυρίου Στασινόπουλου.

Γιατρός Καλώς τον κύριο Ιακώβου! Τι έγινε; Έχουμε κάποιο πρόβλημα;

Κυριάκος Ξέρετε γιατρέ, εδώ και λίγο καιρό πονάει το στομάχι μου. Μερικές φορές όμως ο πόνος πηγαίνει στην πλάτη και στο στήθος. Ανησυχώ μήπως είναι κάτι σοβαρό.

Γιατρός Καλά, μην ανησυχείτε. Θα δούμε. Από κάπνισμα πώς πάμε; Αν θυμάμαι καλά, δεν καπνίζετε πια.

Κυριάκος Ναι, ναι, το έκοψα τελείως. Δύο χρόνια τώρα.

Γιατρός Εγώ ακόμα προσπαθώ. Ελάτε, ξαπλώστ' εκεί να σας εξετάσω λίγο.

.....

Κυριάκος Πώς τα βλέπετε τα πράγματα γιατρέ;

Γιατρός Αυτή τη στιγμή δε βλέπω κάτι το ανησυχητικό. Θα ήθελα όμως να κάνετε μερικές εξετάσεις. Τι ασφάλεια έχετε;

Κυριάκος Είμαι στο Δημόσιο.

Γιατρός Δώστε μου το βιβλιάριό σας. Θα σας γράψω μία γενική αίματος και μία γενική ούρων. Θα ήθελα επίσης και μία ακτινογραφία θώρακος και πλάτης.

Κυριάκος Ξέρετε εσείς κάποιον μικροβιολόγο;

Γιατρός Κοιτάξτε, υπάρχει μια καλή μικροβιολόγος, η κυρία Μαντουβάλου, στο ισόγειο, δίπλα στην είσοδο της πολυκατοικίας. Και αν δεν έχετε εσείς κάποιο ακτινολόγο, μπορώ να σας συστήσω εγώ. Μάριος Σκαλτσάς λέγεται και είναι στη λεωφόρο Θησέως 132. Θα του πείτε ότι σας έστειλα εγώ.

Κυριάκος Εντάξει, γιατρέ μου.

Γιατρός Μόλις έχετε τις απαντήσεις, ελάτε να τα ξαναπούμε.

1 Ρωτήστε και απαντήστε.

1. Τι πρόβλημα έχει ο Κυριάκος Ιακώβου;
2. Γιατί ανησυχεί;
3. Πότε έκοψε το κάπνισμα;
4. Τι θα ήθελε ο γιατρός να κάνει ο Κυριάκος;
5. Τι ασφάλεια έχει ο Κυριάκος;
6. Τι εξετάσεις του γράφει ο γιατρός;
7. Τι άλλο θα ήθελε;
8. Πού βρίσκεται η μικροβιολόγος;
9. Ποια είναι η διεύθυνση του ακτινολόγου;
10. Τι πρέπει να κάνει ο Κυριάκος, όταν έχει τις απαντήσεις;

Περαστικά μας!

Θηλυκά ουσιαστικά σε -ος

Ενικός			
Όνομαστική	η οδός	η λεωφόρος	η έξοδος
Γενική	της οδού	της λεωφόρου	της εξόδου
Αιτιατική	την οδό	τη(ν) λεωφόρο	την έξοδο
Πληθυντικός			
Όνομαστική	οι οδοί	οι λεωφόροι	οι έξοδοι
Γενική	των οδών	των λεωφόρων	των εξόδων
Αιτιατική	τις οδούς	τις λεωφόρους	τις εξόδους

η άμμος, η λεωφόρος, η είσοδος, η έξοδος, η παράγραφος, η μέθοδος, η πρόοδος, η ήπειρος, η περίοδος κ.ά.

η Ρόδος, η Σάμος, η Πάρος, η Τήνος, η Σκόπελος, η Ζάκυνθος, η Μύκονος κ.ά.
αλλά **ο Πόρος** και **η Κως**.

η Κύπρος, η Αίγυπτος, η Πελοπόννησος, η Επίδαυρος, η Κόρινθος.

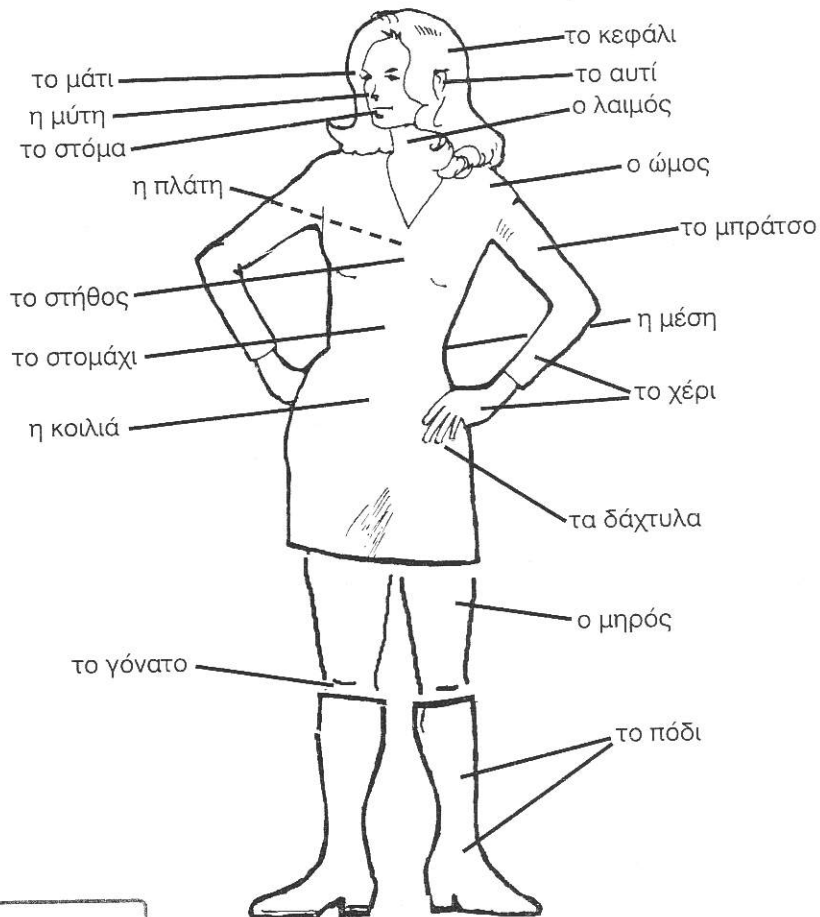
ο/η ηθοποιός, ο/η γιατρός, ο/η δικηγόρος, ο/η μηχανικός, ο/η μαθηματικός, ο/η αρχαιολόγος, ο/η σύζυγος, ο/η υπάλληλος κ.ά.

2 Βάλτε τα επίθετα, τα ουσιαστικά και τις αντωνυμίες στον σωστό τους τύπο.

1. Πώς λέγονται _____ ; (αυτή η μέθοδος)
2. Ξαπλώσαμε πάνω _____ . (η ζεστή άμμος)
3. Το γραφείο _____ είναι πιο μοντέρνο. (η άλλη δικηγόρος)
4. Θα δουλέψουμε _____ στο σπίτι. (η τελευταία παράγραφος)
5. Πολλές _____ έχουν αγωνία όταν βγαίνουν στη σκηνή.
(η μεγάλη ηθοποιός)
6. Είναι η πιο _____ σε όλη την Αίγυπτο. (η μεγάλη λεωφόρος)
7. Θέλεις το τηλέφωνο _____ ; (η γερμανίδα αρχαιολόγος)
8. Η φίλη μου περνάει μια _____ στη ζωή της. (δύσκολη περίοδος)
9. Στο κατάστημα υπάρχουν δύο _____ . (η κύρια είσοδος)

Μάθημα 14

Το σώμα μας

Κοιτάξτε! ○○

A : Τι έχεις; / Τι αισθάνεσαι;

B : Πονάει ο λαιμός μου.
η πλάτη μου.
το μάτι μου.

Πονάνε τα πόδια μου.

A : Τι έχεις;

B : Έχω πονοκέφαλο.
γρίπη.
πυρετό.

Είμαι κρυωμένος. /
κρυολογημένος.

Κρύωσα. / Κρυολόγησα.

Μερικές ειδικότητες γιατρών

ακτινολόγος

γαστρεντερολόγος

γυναικολόγος

ενδοκρινολόγος

καρδιολόγος

νευρολόγος

μαιευτήρας

παιδίατρος

παθολόγος

οφθαλμίατρος

οδοντίατρος

ορθοπαιδικός

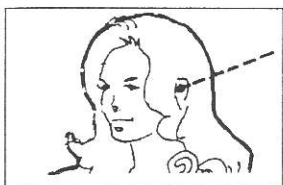
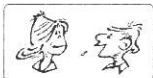
ψυχίατρος

χειρουργός

ωτορινολαρυγγολόγος

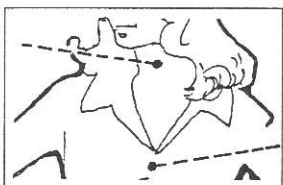
(ωριλά)

3 Μιλήστε μεταξύ σας.

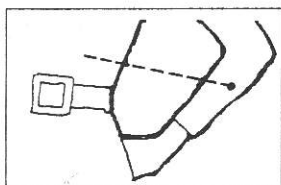

εσύ;

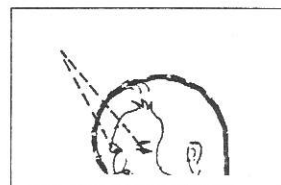
π.χ. A : Τι έχεις;
 B : Πονάει το αυτί μου.
 A : Πονάει πολύ;
 B : Αρκετά. / Ευτυχώς, όχι.

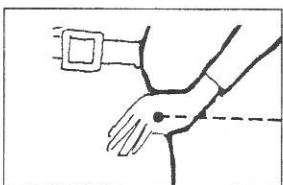
η Βιργινία;

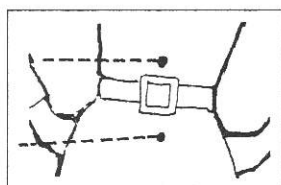
η κυρία Νάκου;

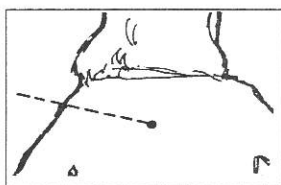
εσύ;

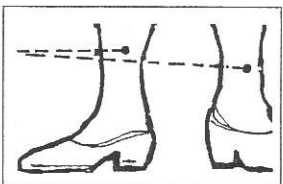
η κυρία Μεθενίτη

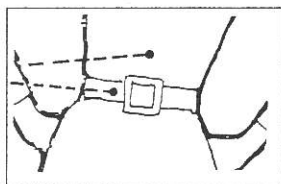
η Έφη

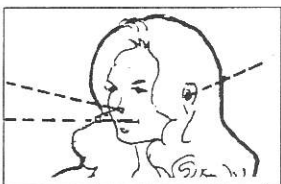
η κυρία Ροζάκη

εσύ;

η Κλειώ

εσύ;

4 Ένας φίλος σας έχει ένα πρόβλημα. Προτείνετε του να δει έναν ειδικό.

- πονάει το αυτί του
- πονάει η μέση του
- πονάνε τα δόντια του
- ο γιος του έχει πυρετό
- έχει πρόβλημα με τα κιλά του

π.χ. A : Πονάει το αυτί μου.
 B : Πονάει πολύ;
 A : Αρκετά και συνέχεια.
 B : Γιατί δεν πας να δεις έναν ωριλά;
 A : Έχεις δίκιο. Πρέπει να πάω.

5 Γράψτε τρεις από τους διαλόγους που είπατε.

Αντωνυμία "κάποιος, -α, -ο"

Ενικός

Ονομαστική	κάποιος	κάποια	κάποιος
Γενική	κάποιου	κάποιας	κάποιου
Αιτιατική	κάποιον(ν)	κάποια	κάποιον

Πληθυντικός

Ονομαστική	κάποιοι	κάποιες	κάποια
Γενική	κάποιων	κάποιων	κάποιων
Αιτιατική	κάποιους	κάποιες	κάποια

Κάποιος σε ζητάει στην πόρτα. / Θα πρέπει να κάνετε κάποιες εξετάσεις.

6 Βάλτε την αντωνυμία "κάποιος, -α, -ο" στον σωστό τύπο.

- _____ κυρία σε θέλει στο τηλέφωνο.
- Χθες είδα _____ παλιούς μου φίλους.
- _____ μαθητής άφησε τα βιβλία του στην τάξη.
- Η ζωή _____ ανθρώπων είναι πραγματικά δύσκολη.
- Το μπλε αυτοκίνητο είναι _____ κυρίου που μένει δίπλα.
- Ο άντρας _____ φίλης μου παίζει σε ένα σίριαλ στην τηλεόραση.

Καλώς τον Γιάννη!	→	Καλώς τον!
Καλώς τη Μαρία!	→	Καλώς την!
Καλώς το παιδί μας!	→	Καλώς το!
Καλώς τον Άκη και τη Λία!	→	Καλώς τους!
Καλώς τις κοπέλες!	→	Καλώς τες!
Καλώς τα παιδιά!	→	Καλώς τα!

7 Βάλτε το σωστό.

- Καλώς τα κορίτσια! Καλώς _____ !
- Καλώς τον γίόκα μου! Καλώς _____ !
- Καλώς την κοπέλα μου! Καλώς _____ !
- Καλώς τις όμορφες γυναίκες! Καλώς _____ !
- Καλώς το παλικάρι μου! Καλώς _____ !
- Καλώς τους νέους! Καλώς _____ !

Μου δίνεις το πιπέρι, σε παρακαλώ;

Η καθηγήτρια ελληνικών Λυδία Παπασάββα έχει καλεσμένους στο σπίτι της τους μαθητές της. Αυτή τη στιγμή είναι όλοι μαζί στην κουζίνα και, με την καθοδήγησή της, ετοιμάζουν μερικά ελληνικά πιάτα.

- Λυδία** Να σας βάλω λίγο κρασάκι, παιδιά; Καθώς μαγειρεύουμε, ας πίνουμε και λίγο. Νομίζω πως έτσι θα γίνουμε πιο δημιουργικοί.
- Τιμ** Μπορώ να καπνίσω;
- Λυδία** Βεβαίως, αν δεν ενοχλείς τους άλλους. Άχμεντ, μπορείς ν' ανοίξεις το παράθυρο, σε παρακαλώ;
- Λουντμίλα** Αλήθεια, να ρωτήσω κάτι. Στην Ελλάδα επιτρέπεται το κάπνισμα στους δημόσιους χώρους;
- Λυδία** Σε πολλούς απαγορεύεται, σε άλλους επιτρέπεται. Λοιπόν, ξαναπάμε στη μαγειρική μας; Πού ήμασταν;
- Άχμεντ** Ετοιμάζαμε το ρύζι για τα γεμιστά.
- Λυδία** Ωραία. Λουντμίλα, μου δίνεις το πιπέρι, σε παρακαλώ;
- Λουντμίλα** Έλα, πάρε. Να σου δώσω και το μπαχάρι;
- Λυδία** Ναι, ναι. Λίγο κρασάκι;
- Λουντμίλα** Όχι, ευχαριστώ.
- Τιμ** Εγώ θα ήθελα λίγο ακόμα. Είναι υπέροχο αυτό το κρασί. Εσύ Άχμεντ, όχι, ε;
- Άχμεντ** Όχι, ευχαριστώ. Μου βάζεις λίγο χυμό; Εκεί δίπλα σου είναι.
- Λουντμίλα** Ελπίζω να τα καταφέρουμε να τελειώσουμε το μαγείρεμα. Αν το ρίξουμε στα κρασάκια...
- Τιμ** Τότε το φαγητό θα βγει μεθυσμένο!

8 Ρωτήστε και απαντήστε.

1. Ποιους έχει καλεσμένους η Λυδία;
2. Γιατί είναι όλοι στην κουζίνα;
3. Τι προτείνει η Λυδία;
4. Τι ζητάει να κάνει ο Τιμ;
5. Τι ζητάει η Λυδία από τον Άχμεντ;
6. Στην Ελλάδα επιτρέπεται το κάπνισμα στους δημόσιους χώρους;
7. Τι ζητάει η Λυδία από τη Λουντμίλα;
8. Ποιος θα ήθελε ακόμα λίγο κρασί;
9. Τι προτιμάει να πιει ο Άχμεντ;
10. Τι ελπίζει η Λουντμίλα;

Ξαναλέω / Ξαναπάω / Ξαναβλέπω
Ξανά + ρήμα = κάνω κάτι πάλι

Κοιτάξτε! ○ ○

Μπορώ να καπνίσω;
Να καπνίσω ένα τσιγάρο;
Επιτρέπεται να καπνίσω;

Ζητάω την άδεια για κάτι.

Βεβαίως. / Παρακαλώ. / Δεν υπάρχει πρόβλημα. Δίνω την άδεια.
Λυπάμαι/Δυστυχώς, δε γίνεται. / Δεν επιτρέπεται. Δε δίνω την άδεια.
Τι να σου πω; / Δεν ξέρω. / Κάνε ό,τι νομίζεις. Δεν παίρνω θέση.

Μπορείς να μου δώσεις το αλάτι, (σε παρακαλώ);
Μου δίνεις το αλάτι, (σε παρακαλώ);
Μπορώ να έχω το αλάτι, (σε παρακαλώ);

Ζητάω ευγενικά κάτι.

Να σου δώσω και το πιπέρι;
Να πάω εγώ στο περίπτερο;

Προτείνω να κάνω κάτι.

Ναι, (σε παρακαλώ). / (Ναι), αν θέλεις. Δέχομαι την πρόταση.
Όχι, ευχαριστώ. / Δε χρειάζεται. Δε δέχομαι την πρόταση.

9 Μιλήστε μεταξύ σας.

π.χ. κάνει ζέστη / (ανοίγω) / παράθυρο; // (ναι)
Α: Κάνει ζέστη. Μπορώ ν' ανοίξω το παράθυρο;
Β: Ναι, βεβαίως. Άνοιξέ το.

1. κάνει ζέστη / (ανοίγω) / παράθυρο; // (ναι)
2. δεν έχω πολλή δουλειά / (φεύγω) / νωρίς; // (όχι)
3. πρέπει / τηλέφωνο / γυναίκα μου / (χρησιμοποιώ) / τηλέφωνό σου; // (ναι)
4. κρυώνω / (κλείνω) / πόρτα; // (όχι)
5. δεν αισθάνομαι καλά / (ξαπλώνω) / καναπέ; // (ναι)
6. πεινάω πολύ / (τρώω) / τώρα; // (όχι)
7. δεν έχω φωτιά / (παίρνω) / αναπτήρα σου; // (ναι)
8. φούστα μου / βρόμικη / (βάζω) / δικιά σου; // (όχι)

Κάνει πολλή ζέστη.
Μπορώ να έχω μια καρέκλα
δίπλα στο κλιματιστικό;

10 Μιλήστε μεταξύ σας.

π.χ. (μου) / (δίνω) / ένα μολύβι; // (ναι)

A: Μου δίνετε ένα μολύβι, σας παρακαλώ;
B: Βεβαίως, ορίστε.

1. (μου) / (δίνω) / ένα μολύβι; // (ναι)
2. (της) / (βάζω) / λίγη ζάχαρη; // (δεν...)
3. (του) / (δίνω) / το τηλέφωνό σας; // (ναι)
4. (μας) / (φέρνω) / μία μπίρα; // (δεν...)
5. (μου) / (κόβω) / κομμάτι χαρτί; // (ναι)
6. (της) / (φέρνω) / μια ασπιρίνη; // (δεν...)
7. (τους) / (βάζω) / λίγο τυρί ακόμα; // (ναι)
8. (μου) / (δανείζω) / διακόσια ευρώ; // (δεν...)

Μου γράφετε
το τηλέφωνό σας;

11 Γράψτε έναν διάλογο ανάμεσα σε τρία πρόσωπα. Κάποιος ζητάει την άδεια για κάτι, κάποιος ζητάει κάτι ευγενικά, κάποιος προτείνει να κάνει κάτι. Σκεφτείτε το σκηνικό, το σενάριο, και... καλή επιτυχία!

12 Ακούστε την εκπομπή "Ο γιατρός σε 60 δευτερόλεπτα" και απαντήστε στις ερωτήσεις.

1. Πότε είναι η εκπομπή "Ο γιατρός σε 60 δευτερόλεπτα";
2. Τι εποχή είναι;
3. Πόσοι Έλληνες είναι κρυολογημένοι;
4. Ποια είναι τα συμπτώματα του κρυολογήματος;
5. Τι μπορεί να πει κανείς, όταν αισθάνεται ότι είναι κρυωμένος;
6. Χρειάζεται να πάρει βιταμίνη Β;
7. Ποιο είναι το πιο σημαντικό πράγμα που πρέπει να κάνει κανείς για το κρυολόγημα;
8. Πώς μπορεί κανείς να περάσει την ώρα του, όταν είναι στο κρεβάτι;

Είμαι άρρωστος.
Η δουλειά μπορεί
να περιμένει.

Κάνει κρύο
Κάνει ζέστη

▶ κρυώνω
▶ ζεσταίνομαι

Μου τα έδωσε χθες το πρωί

Ο Κώστας κι η Δήμητρα είναι φοιτητές στο πανεπιστήμιο της Κρήτης. Συχνά, όπως γίνεται με πολλούς φοιτητές, μένουν από λεφτά. Τότε, δανείζονται από τους φίλους τους.

Δήμητρα Τι έγινε μ' εκείνα τα χρήματα που σου χρωστούσε ο Αλέκος;

Κώστας Μου τα έδωσε χτες το πρωί.

Δήμητρα Επιτέλους, βρε παιδί μου. Χρόνισε κι αυτός.

Κώστας Κοίταξε να δεις. Ο Αλέκος είναι ο καλύτερός μου φίλος και δε με πειράζει που άργησε να μου τα δώσει.

Δήμητρα Εντάξει, φίλος, δε λέω, αλλά όλα έχουν κι ένα όριο. Κι εμένα μου ζήτησε η Χριστίνα να της δανείσω τριακόσια ευρώ.

Κώστας Έχεις; Αν έχεις, δώσ' της τα. Είναι εντάξει παιδί η Χριστίνα.

Δήμητρα Οκέι. Αφού το λες εσύ, θα το κάνω. Να σε ρωτήσω, εκείνα τα στοιχεία που σου ζήτησε ο Πάνος για την εργασία του του τα έστειλες;

Κώστας Ποπό! Το ξέχασα.

Δήμητρα Στείλ' του τα, ρε συ. Τα περιμένει πώς και πώς ο άνθρωπος.

Κώστας Πάω να του τα στείλω με e-mail. Σου είπα τελικά ότι πήρα οθόνη; Βρήκα μία και φτηνότερη και μεγαλύτερη από αυτήν που είχαμε δει μαζί. Αν θέλεις λεπτομέρειες, μου λες. Λοιπόν, έφυγα.

Δήμητρα Άντε, τα λέμε.

1 Σωστό ή λάθος;

1. Ο Κώστας κι η Δήμητρα είναι μαθητές.
2. Οι φοιτητές μένουν συχνά από λεφτά.
3. Ο Αλέκος δεν έδωσε πίσω τα χρήματα που χρωστούσε στον Κώστα.
4. Ο Κώστας δεν ξέρει τη Χριστίνα.
5. Η Δήμητρα θα δανείσει τα τριακόσια ευρώ στη Χριστίνα.
6. Τα στοιχεία που ζήτησε ο Πάνος είναι για την εργασία της Χριστίνας.
7. Ο Κώστας θα του τα στείλει τώρα αμέσως.
8. Ο Κώστας πήρε την οθόνη της Χριστίνας.

Όλα δικά σας.
Σας τα χαρίζω.

Κοιτάξτε! ☹ ☹

Δανείζω κάτι σε κάποιον.
Δανείζομαι κάτι από κάποιον.

Προσωπικές Αντωνυμίες Άμεσο και έμμεσο αντικείμενο μαζί

Η Ελένη έδωσε στον Κώστα τον υπολογιστή της.
Η Ηρώ θα αγοράσει στη Λένα τη φούστα.
Ο Αλέξανδρος θα πει στους φίλους του τα νέα.

Η Ελένη **τού τον** έδωσε.
Η Ηρώ θα **της την** αγοράσει.
Ο Αλέξανδρος θα **τους τα** πει.

Προστακτική

Δώσε σε μένα τον αναπτήρα.	Δώσε μού τον . / Δώσ' μου τον .
Διάβασε στα παιδιά τις ιστορίες.	Διάβασέ τους τες .
Δώστε στον Άκη το βιβλίο.	Δώστε τού το .
Διαβάστε στην Άννα το γράμμα.	Διαβάστε τό της .

Προσέξτε: Με κάποια ρήματα πολλές φορές χρησιμοποιούμε **και** τον τύπο *δώσ' το μου, γράψ' το του, φέρ' τους την* κτλ.

Αρνητικός τύπος

Μη δώσεις στην αδελφή σου τα τσιγάρα μου!	Μην της τα δώσεις!
Μην πάρετε στον Πέτρο τον υπολογιστή!	Μην του τον πάρετε!

2 Διαβάστε τις προτάσεις και μετά πείτε τες με αντωνυμίες μόνο.

π.χ. Η καθηγήτρια έδωσε σ' εμάς τις ασκήσεις.
Η καθηγήτρια μάς τις έδωσε.

1. Η καθηγήτρια έδωσε σ' εμάς τις ασκήσεις.
2. Φέρνουν στα παιδιά το περιοδικό τους κάθε εβδομάδα.
3. Είπατε στους γονείς σας τα νέα;
4. Διάβασαν σ' εσάς την ιστορία;
5. Θα πάρω το λεξικό από τον Ντίνο.
6. Η Ελένη θα δώσει σ' εμένα τις βιντεοκασέτες.
7. Αγοράζει για σένα την εφημερίδα κάθε μέρα;
8. Εγώ έφτιαξα το γλυκό για τους συμμαθητές μου.
9. Θα στείλω στην Μαρία αυτά τα δώρα.
10. Ο διευθυντής έδωσε στη γραμματέα του τον φάκελο.

3 Γράψτε τις προτάσεις με τις αντωνυμίες που είπατε πιο πάνω.

4 Χρησιμοποιήστε τα ονόματα συμμαθητών σας και μιλήστε μεταξύ σας.

(δίνω) / μολύβι σου

π.χ. Α: Δώσε (στον Γιώργο) το μολύβι σου, σε παρακαλώ.
Β: Εντάξει, θα του το δώσω. / Του το έδωσα.

1. (δίνω) / μολύβι σου
2. (γράφω) / διεύθυνσή σου
3. (ζητάω) / αναπτήρα του
4. (παίρνω) / το βιβλίο μου
5. (δίνω) / τηλέφωνό σου
6. (δανείζω) / 50 ευρώ
7. (λέω) / ασκήσεις
8. (στέλνω) / μήνυμα στο κινητό
9. (ζητάω) / κασέτες

Δώσ' μου τα τώρα,
και βλέπουμε πότε
θα τα πάρεις πίσω.

5 Διαβάστε τις προτάσεις και μετά πείτε τες με αντωνυμίες μόνο.

π.χ. Δώσε στον φοιτητή την εργασία του!
Δώσε τού την! / Δώσ' του την!

1. Δώσε στον φοιτητή την εργασία του!
2. Πάρε το ρολόι στην Ελένη!
3. Γράψτε σε μένα τη διεύθυνση.
4. Μη στείλεις τα λουλούδια στην καθηγήτρια!
5. Αγοράστε στον γιο σας το βιβλίο.
6. Μη δώσετε το κείμενο στους φοιτητές!
7. Πες σε μας το πρόβλημα.
8. Ζήτησε από τις φίλες σου τα τηλέφωνα τους.
9. Πάρτε σε μένα τον αναπτήρα!
10. Μην αφήσεις στον Κώστα τα λεφτά!

6 Παίξτε έναν ρόλο! Διαβάστε τις πληροφορίες και μιλήστε μεταξύ σας.

Ζητάτε από έναν φίλο να σας δανείσει 150 ευρώ.

Εσείς του απαντάτε ότι θα του δώσετε τα 300 ευρώ στο τέλος της εβδομάδας. Και του λέτε ότι χρειάζεστε τα 150 ευρώ οπωσδήποτε.

Εσείς δέχεστε, και του λέτε ότι θα του τα φέρετε αύριο το βράδυ.

→ Ο φίλος σας σας λέει ότι δεν έχει τόσα λεφτά επάνω του. Και ότι, έτσι κι αλλιώς, ακόμα του χρωστάτε τα 300 ευρώ που σας δάνεισε πριν από δύο μήνες.

→ Ο φίλος σας σας λέει ότι δυστυχώς δε γίνεται. Όταν του επιστρέψετε αυτά που του χρωστάτε, θα μπορέσει να σας βοηθήσει.

Μονολεκτικός συγκριτικός και υπερθετικός επιθέτων

μικρός, -ή, -ό	μικρότερος, -η, -ο
ακριβός, -ή, -ό	ακριβότερος, -η, -ο
ωραίος, -α, -ο	ωραιότερος, -η, -ο
παλιός, -ά, -ό	παλιότερος, -η, -ο
καλός, -ή, -ό	καλύτερος, -η, -ο
μεγάλος, -η, -ο	μεγαλύτερος, -η, -ο
κακός, -ή /-ιά, -ό	χειρότερος, -η, -ο
πολύς, πολλή, πολύ	περισσότερος, -η, -ο

Συγκριτικός

Ο υπολογιστής μου είναι *φτηνότερος* από τον δικό σου.
Η δεύτερη μέθοδος είναι *καλύτερη* από την πρώτη.

Υπερθετικός

Η Κρήτη είναι *το μεγαλύτερο* νησί της Ελλάδας.
Η γαλλική ταινία ήταν *η χειρότερη* από τις τρεις.

Δεν σχηματίζουν μονολεκτικά παραθετικά:

- (α) τα επίθετα καινούργιος, κρύος, αδύνατος, περίεργος και παράξενος.
- (β) τα επίθετα που δηλώνουν χρώμα (π.χ. πράσινος, θαλασσίας, μπλε).
- (γ) πολλά επίθετα με πέντε (ή περισσότερες) συλλαβές (π.χ. αμερικάνικος, υποχρεωτικός)

Μονολεκτικός συγκριτικός επιρρημάτων

φτηνά	φτηνότερα
ωραία	ωραιότερα
καλά	καλύτερα
πολύ	περισσότερο
λίγο	! λιγότερο

Το αγοράσαμε *φτηνότερα* από το μαγαζί που μου είπες.
Έγραψα *καλύτερα* από τη Μαρίνα στο τεστ.
Η ινδική κουζίνα μ' αρέσει *περισσότερο* από την κινέζικη.

7 Βάλτε τα σωστά παραθετικά. Χρησιμοποιήστε τον μονολεκτικό τύπο.

1. Η μηχανή μου είναι _____ από τη δική σου. (ακριβός)
2. Αυτός που βλέπετε είναι ένας από τους _____ υπολογιστές στην αγορά. (καλός)
3. Σκεφτόμαστε να μείνουμε _____ από την περασμένη φορά. (πολύ)
4. Αυτόν τον μήνα οι μαθητές είναι _____ από τον προηγούμενο. (πολύς)
5. Το καινούργιο μας αυτοκίνητο είναι _____ κυβικά από το παλιό. (λίγος)
6. Αυτό το σπίτι είναι το _____ απ' όλα τα σπίτια του χωριού. (παλιός)
7. Αγόρασα τις _____ μπότες που είχε το μαγαζί. (ωραίος)
8. Φέτος το καλοκαίρι περάσαμε _____ από πέρσι. (καλά)

Τη **μηχανή** ενός αυτοκινήτου τη μετράμε σε **κυβικά**.

Η μηχανή καταναλώνει βενζίνη. Λέμε ότι η **κατανάλωση** είναι (τόσα) λίτρα στα 100 χιλιόμετρα. Όταν ένα αυτοκίνητο έχει μικρή κατανάλωση, τότε λέμε ότι είναι **οικονομικό**.

Όταν ένα αυτοκίνητο δεν είναι καινούργιο, είναι **μεταχειρισμένο** και λέμε ότι **έχει κάνει** (τόσα) χιλιόμετρα.

8 Κοιτάξτε τον πίνακα και συγκρίνετε τα τρία αυτοκίνητα. Χρησιμοποιήστε τον μονολεκτικό τύπο, όπου μπορείτε.

	Κυβικά	Κατανάλωση	Θέσεις	Ηλικία	Χιλιόμετρα	Τιμή σε €
Ρενό	1.400	6 λ. / 100 χιλ.	5	καινούργιο	24	16.000
Φιάτ	650	4 λ. / 100 χιλ.	4	8 ετών	95.000	2.000
Τογιότα	2.000	9 λ. / 100 χιλ.	2	2 ετών	22.000	20.000

1. Το Φιάτ είναι _____ από το Τογιότα.
2. Το Τογιότα είναι _____ από το Ρενό.
3. Το Τογιότα έχει τις _____ θέσεις από τα τρία.
4. Το Ρενό έχει _____ μηχανή από το Φιάτ.
5. Το Φιάτ έχει _____ χιλιόμετρα από το Τογιότα.

9 Γράψτε για το αυτοκίνητο κάποιου άλλου και για το δικό σας.

π.χ. Το αυτοκίνητο του (Πολ) / της (Μονίκ) είναι παλιότερο από το αυτοκίνητό μου, αλλά είναι πιο οικονομικό κτλ.

10 Μιλήστε μεταξύ σας.
Ρωτήστε έναν συμμαθητή σας για την οικογένειά του.

π.χ. Ποιος είναι ψηλότερος / μεγαλύτερος / εξυπνότερος; Εσύ ή ο αδελφός σου; κτλ.

11 Συγκρίνετε τις τιμές διαφόρων πραγμάτων στις χώρες σας και μιλήστε μεταξύ σας.

π.χ. A: Πόσο κάνει ένα... στη χώρα σου;
B: Περίπου...
A: Στην (Ισπανία) είναι αρκετά φτηνότερο. Κάνει...

12 Ακούστε την ερώτηση και βρείτε τη σωστή απάντηση.

1.	(α) Όχι, μην της τον δώσεις. (β) Δώσ' της το καλύτερο. (γ) Ναι, ζήτησέ της τον.
2.	(α) Σου τα έδωσε χθες. (β) Δεν έχω να σου δανείσω. (γ) Δεν ξέρω ακόμα.
3.	(α) Όχι, ήταν χειρότερο. (β) Όχι, ήταν ακριβότερο. (γ) Όχι, ήταν περισσότερο.
4.	(α) Όχι, έχει μεγαλύτερη κατανάλωση. (β) Όχι, είναι πιο οικονομικό. (γ) Ναι, δεν είναι τόσο δυνατό.

Και πού δεν έχω πάει, και τι δεν έχω δει!

Ο παππούς μου ο Στρατής ήταν ναυτικός. Ήταν από την Άνδρο. Έχει πεθάνει εδώ και δέκα χρόνια. Τον φωνάζαμε Στρατή Θαλασσινό, από το ποίημα του Σεφέρη, που ήταν ο αγαπημένος του ποιητής.

Πριν από λίγες μέρες, καθώς έψαχνα μέσα σε κάτι παλιές κασέλες, βρήκα ένα τετράδιο. Ήταν τα απομνημονεύματά του, οι σκέψεις του. Ωραία, μεγάλα, καθαρά γράμματα πάνω σε σελίδες γεμάτες από άλλους κόσμους, άλλες μουσικές, άλλες μυρωδιές, άλλα χρώματα. Ιστορίες για λιμάνια, για περιπέτειες, για κινδύνους, για φόβους και γι' αγάπες.

"Αλήθεια, και πού δεν έχω πάει, και τι δεν έχω δει! Νομίζω πως όταν θα φύγω από αυτόν τον κόσμο, θα πάρω μαζί μου κι όλες τις εικόνες που έχουν μείνει στη μνήμη μου. Τι είναι το ταξίδι; Είναι η ίδια η ζωή. Κι εγώ έχω ζήσει πολλές ζωές, γιατί έχω κάνει χιλιάδες ταξίδια σε χιλιάδες μέρη του κόσμου. Το μόνο ταξίδι που δεν έχω κάνει ακόμα, είναι αυτό που δεν έχει γυρισμό.

'Το καλοκαίρι στα δεκαέξι μου χρόνια τραγούδησε μια ξένη
φωνή μέσα στ' αυτιά μου

ήταν θυμούμαι στην ακροθαλασσιά, ανάμεσα στα κόκκινα
δίχτυα και μια βάρκα ξεχασμένη στην άμμο, σκελετός...'

Αυτή η φωνή είν' ακόμα στ' αυτιά μου και τώρα, ύστερα από τόσα χρόνια, και με καλεί πάντα σ' ένα καινούργιο ταξίδι."

Κάθισα δίπλα στην κασέλα ώρες πολλές και διάβασα αυτές τις υπέροχες αναμνήσεις. Έγινα ξαφνικά ταξιδιώτης κι εγώ μέσα από τη ζωή του παππού, έστω και για μια μόνο μέρα.

1 Ρωτήστε και απαντήστε.

1. Τι δουλειά έκανε ο Στρατής;
2. Από πού ήταν;
3. Πότε πέθανε;
4. Γιατί τον φώναζαν Στρατή Θαλασσινό;
5. Τι βρήκε η εγγονή του πριν από μερικές μέρες;
6. Τι υπήρχε μέσα στο τετράδιο;
7. Τι μαθαίνουμε από τη σύντομη παράγραφο που διαβάζουμε από το τετράδιο του Στρατή;
8. Τίνος πιστεύετε ότι είναι το ποίημα;
9. Τι έκανε η εγγονή του Στρατή, όταν βρήκε το τετράδιο;
10. Πώς αισθάνθηκε, όταν το διάβασε;

Παρακείμενος

γράφω	Μέλλοντας		
	θα γράψω	έχω	
	→ γράψεις	έχεις	
	→ γράψει	έχει	γράφει
		έχουμε	
		έχετε	
		έχουν(ε)	

Συχνά χρησιμοποιούμε τον παρακείμενο μαζί με τα: "ποτέ", "ήδη", "κιόλας" και "ακόμα".

π.χ. "Έχεις πάει ποτέ στο Αφγανιστάν;" "Όχι, ποτέ."

"Τι ώρα θα κάνεις τα μαθήματά σου;" "Τα έχω ήδη κάνει."

"Ποπό! Είναι δωδεκάμισι και δεν έχω ετοιμαστεί ακόμα."

Πολλές φορές μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε αόριστο αντί για παρακείμενο. Έτσι, λέμε:
Έχεις πάει ποτέ στην Ινδία; **ή** Πήγες ποτέ στην Ινδία;

! Δεν λέμε ποτέ: Εχτές το βράδυ έχουμε πάει μια βόλτα στην Πλάκα.
Πέρσι έχω αγοράσει διαμέρισμα στη Θεσσαλονίκη.

2 Ρωτήστε και απαντήστε.

π.χ. Πότε θα τηλεφωνήσεις στη μαμά σου;

A: Πότε θα τηλεφωνήσεις στη μαμά σου;

B: Της έχω ήδη τηλεφωνήσει.

1. Πότε θα τηλεφωνήσεις στη μαμά σου;
2. Θα φας τις πατάτες που σου μαγείρεψα;
3. Είναι η ώρα οχτώ. Πρέπει να σηκωθεί ο Μάνος;
4. Θα βγάλεις τον σκύλο έξω;
5. Τι ώρα θα φύγουν οι γονείς σου;
6. Τι ώρα θα κοιμηθούν τα παιδιά;
7. Θα ετοιμάσεις τις μελιτζάνες απόψε;
8. Πότε θα πληρώσεις τον λογαριασμό του ΟΤΕ;
9. Θέλεις να δοκιμάσεις το γλυκό που έφτιαξα;
10. Θα δώσουμε χρήματα στους Γιατρούς Χωρίς Σύνορα;

Μάθημα 16

3 Μιλήστε μεταξύ σας για ταξίδια, φαγητά κ.ά.

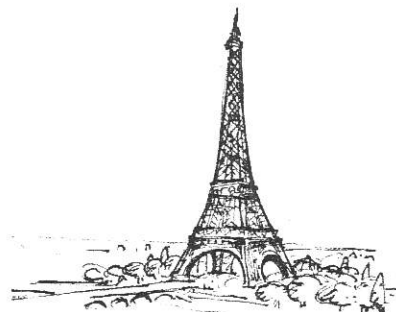

ΤΑΞΙΔΙΑ

- Σ' αρέσουν τα ταξίδια;
- Έχεις πάει ποτέ στ... ;
- Πότε πήγες;
- Ήταν η πρώτη φορά που πήγες;
- Έχεις ξαναπάει;
- Σου άρεσε;

Παραδείγματα

Γαλλία
Μέση Ανατολή
Λατινική Αμερική
κτλ.

ΦΑΓΗΤΑ ΚΑΙ ΠΟΤΑ

- Έχεις φάει ποτέ... ;
δοκιμάσει ποτέ... ;
πει ποτέ... ;
- Σ' άρεσε; Σ' άρεσαν;
- Πώς σου φάνηκε;
- Σ' αρέσουν τα εξωτικά φαγητά;

Παραδείγματα

κινέζικο φαγητό
μεξικάνικο φαγητό
γαρίδες ψητές
ελληνικό κόκκινο κρασί
μπακαλιάρο με σκορδαλιά
ούζο
κτλ

ΥΠΕΡΦΥΣΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

- Έχεις δει ποτέ κανένα φάντασμα;
αισθανθεί κάτι που δεν μπορείς να εξηγήσεις;
πει ποτέ σου: "Αυτό το έχω ξαναζήσει";
- Θυμάσαι τι ακριβώς έγινε;
- Έχεις δει κάποιο όνειρο που ήταν προφητικό;

4 Γράψτε για διάφορα πράγματα που δεν έχετε κάνει τον τελευταίο καιρό ή τα τελευταία χρόνια.

- π.χ. Τα τελευταία τρία χρόνια δεν έχω ταξιδέψει καθόλου.
Τον τελευταίο καιρό δεν έχω πάει καθόλου στο θέατρο.

Ώσπου να καταλάβω τι έγινε, είχε γίνει καπνός

Ήταν τρεις η ώρα το πρωί και γυρίζαμε με το μηχανάκι στο σπίτι, στο Παγκράτι, όταν ένα αυτοκίνητο βγήκε από ένα δρομάκι αριστερά και μας χτύπησε. Πέσαμε κάτω και η πίσω ρόδα έπεσε πάνω στο πόδι του Θάνου. Εγώ σηκώθηκα, σήκωσα το μηχανάκι και κοίταξα να δω αν είχα χτυπήσει πουθενά. Ευτυχώς δεν είχα πάθει τίποτα. Ο Θάνος όμως μάλλον είχε σπάσει το πόδι του.

Ο οδηγός του αυτοκινήτου ούτε που σταμάτησε καθόλου, το γαϊδούρι. Ώσπου να καταλάβω τι έγινε, είχε στρίψει στο φανάρι κι είχε γίνει καπνός.

Ο δρόμος ήταν άδειος. Φώναξα "Βοήθεια! Ατύχημα!" τρεις, τέσσερις φορές. Κάποιος κατέβηκε από μια πολυκατοικία και ήρθε να βοηθήσει. Του έδωσα το κινητό μου και του ζήτησα να πάρει το 166. Όταν έφτασε το ασθενοφόρο σε δέκα λεπτά, ο Θάνος πονούσε πολύ, αλλά τουλάχιστον είχε συνέλθει από το σοκ.

Στον δρόμο για το νοσοκομείο σκεφτόμουν πως αυτή τη φορά ήμουν εγώ η τυχερή. Πριν δύο χρόνια περίπου, σ' ένα άλλο ατύχημα που είχαμε, είχα σπάσει εγώ το χέρι μου, ενώ ο Θάνος δεν είχε πάθει τίποτα.

5 Ρωτήστε και απαντήστε.

1. Τι ώρα συνέβη το ατύχημα;
2. Από πού βγήκε το αυτοκίνητο που τους χτύπησε;
3. Τι έπαθε η κοπελιά και τι ο Θάνος;
4. Τι έκανε ο οδηγός του αυτοκινήτου;
5. Ποιος τους βοήθησε;
6. Ποιος κάλεσε το 166;
7. Όταν ήρθε το ασθενοφόρο, πώς ήταν ο Θάνος;
8. Τι είχε συμβεί πριν δύο χρόνια;

Κοιτάξτε! ☹ ☹

Πάω ^{ώς} μέχρι το περίπτερο.

Ώσπου ^{μέχρι} να γυρίσω, είχε φύγει .

Τηλέφωνα

- 100 : Άμεση Δράση Αστυνομίας
- 166 : Κέντρο Άμεσης Βοήθειας
- 199 : Πυροσβεστική Υπηρεσία

Υπερσυντέλικος

φεύγω	Μέλλοντας		είχα είχες είχε είχαμε είχατε είχαν(ε)	φύγει
	θα	φύγω φύγεις → φύγει		

(1) Τον υπερσυντέλικο χρησιμοποιούμε για μια πράξη που τελειώσει στο παρελθόν, πριν αρχίσει μια άλλη. Συχνά συνοδεύεται από τις λέξεις "ακόμα", "ήδη", "κιόλας" και "πια".

π.χ. Όταν έφτασε η αστυνομία, οι ληστές είχαν φύγει.
Όσοι να ετοιμαστεί το βραδινό, εγώ είχα ήδη κοιμηθεί.

(2) Πολλές φορές, για μια πράξη που έγινε στο μακρινό παρελθόν χρησιμοποιούμε τον υπερσυντέλικο (αντί για τον αόριστο).

π.χ. Είχα δουλέψει στην Πορτογαλία πριν πολλά χρόνια.
Όταν είχα έρθει στην Αθήνα τότε, κυκλοφορούσαν λιγότερα αυτοκίνητα.

6 Πείτε και μετά γράψτε προτάσεις χρησιμοποιώντας τον υπερσυντέλικο. Χρησιμοποιήστε "μόλις" ή "ήδη", ανάλογα.

π.χ. 07.00 : έφτασαν στο αεροδρόμιο - 06.55 : έφυγε το αεροπλάνο
Όταν έφτασαν στο αεροδρόμιο, το αεροπλάνο μόλις είχε φύγει.

- 07.00 : έφτασαν στο αεροδρόμιο - 06.55 : έφυγε το αεροπλάνο
- 09.15 : ήρθε η Ματίλντα στην τάξη - 09.00 : άρχισε το μάθημα
- 10.50 : έφτασε στο σινεμά - 10.15 : η ταινία άρχισε
- 12.20 : βγήκε στον δρόμο - 12.18 : σταμάτησε η βροχή
- 16.00 : πήγε να φάει - 15.30 : το εστιατόριο έκλεισε
- 23.50 : την πήρα τηλέφωνο - 23.25 : η Πέρσα κοιμήθηκε
- 22.33 : άνοιξαν την τηλεόραση - 22.30 : οι ειδήσεις τελείωσαν
- 10.15 : πήγα να του μιλήσω - 10.00 : του μίλησε η καθηγήτρια

7 Βάλτε τα ρήματα στον σωστό χρόνο.

1. Όταν της _____ να δουλέψει μαζί μου, αυτή _____ άλλη δουλειά. (ζητάω)(βρίσκω)
2. Εγώ σε _____ τηλέφωνο στις 9:00, αλλά εσύ δεν _____ ακόμα στο σπίτι. (παίρνω)(γυρίζω)
3. _____ στα μαγαζιά, αλλά αυτά δεν _____ ακόμα. (πηγαίνω)(ανοίγω)
4. Εμείς _____ ήδη στην υπάλληλο, όταν _____ τα παιδιά μας στην τράπεζα. (μιλάω)(φτάνω)
5. Η Ιόλη κι ο Γιώργος _____ το διαμέρισμα, όταν _____ ότι οι φίλοι τους _____ πια από την πολυκατοικία. (νοικιάζω)(μαθαίνω)(φεύγω)

8 Πείτε σ' έναν συμμαθητή σας τι είχατε κάνει, όταν... και μιλήστε μεταξύ σας.

π.χ. Όταν ήρθα στο μάθημα σήμερα, είχα ήδη φάει πρωινό, είχα πάει τα παιδιά στο σχολείο, είχα ετοιμάσει το μεσημεριανό κτλ. Εσύ;

Μερικές ιδέες:

όταν ήρθα στο μάθημα... / όταν πήγα να κοιμηθώ... / όταν γύρισα στο σπίτι από το...

9 Τώρα γράψτε μερικά από αυτά που είπατε στην άσκηση 8.

10 Ακούστε τον Ηλία στο τηλέφωνο και σημειώστε σωστό (Σ) ή λάθος (Λ).

1. Ο Ηλίας έψαχνε τη Φανή αλλά δεν μπορούσε να τη βρει.
2. Η Φανή είχε το κινητό της κλειστό.
3. Η Φανή ήταν στο σπίτι της, όταν την πήρε ο Ηλίας.
4. Ο Ηλίας φαίνεται ότι έχει προβλήματα με τη Φανή.
5. Ο Ηλίας ζηλεύει.
6. Ο Ηλίας είναι μικρό παιδί.
7. Της Φανής δεν της αρέσουν τα ψέματα.
8. Αν θέλει η Φανή να είναι με τον Ηλία, δεν πρέπει να του λέει ψέματα.

11 Ακούστε πάλι τον Ηλία, και γράψτε τον διάλογο ανάμεσα στον Ηλία και τη Φανή.

Άκου να σου διηγηθώ τη δική μου ιστορία!

Ο Ταρίκ, ο Θανάσης και η Σίλβια είναι έξω από τον ΟΑΕΔ. Είναι νωρίς και τα γραφεία δεν έχουν ανοίξει ακόμα. Ο Ταρίκ είναι απ' το Ιράκ κι η Σίλβια απ' την Αλβανία. Και οι δύο είναι οικονομικοί μετανάστες. Ο Θανάσης είναι Έλληνας. Είναι άνεργος εδώ και μερικούς μήνες κι έχει έρθει στον ΟΑΕΔ για να πάρει το επίδομα ανεργίας.

Ταρίκ Ξένος κι εσύ;

Θανάσης Όχι. Εγώ είμαι Έλληνας. Ήρθα να πάρω το επίδομα ανεργίας γι' αυτό τον μήνα. Εσύ από πού είσαι;

Ταρίκ Είμαι Κούρδος απ' το Ιράκ.

Θανάσης Κι η κοπελιά;

Σίλβια Είμαι απ' την Αλβανία. Δούλευα μαζί με τον Ταρίκ σ' ένα μαγαζί.

Αλλά τώρα είμαστε κι οι δύο χωρίς δουλειά. Αναρωτιόμασταν αν υπάρχει τίποτα στον ΟΑΕΔ και γι' αυτό ήρθαμε εδώ να δούμε.

Θανάσης Δύσκολα τα πράγματα, παιδιά. Εγώ ψάχνω τέσσερις μήνες. Βαρέθηκα. Στο κάτω-κάτω η δουλειά είναι δικαίωμα του κάθε ανθρώπου. Δεν έχω δίκιο;

Ταρίκ Και βέβαια έχεις. Αλλά τι μπορούμε να κάνουμε;

Θανάσης Δεν ξέρω. Εγώ, πάντως αρνούμαι να δεχτώ ότι η ανεργία είναι... φυσικό φαινόμενο. Δεν είναι δυνατό να θέλεις να δουλέψεις και να μην μπορείς. Για να καταλάβεις, με το επίδομα που παίρνω, αν φάω έξω καμιά φορά, θα είναι για κανένα σουβλάκι.

Σίλβια Έλα, μην παραπονιέσαι. Υπάρχουν και χειρότερα. Εμείς μένουμε έξι άτομα σε μια γκαρσονιέρα.

Θανάσης Δεν το πιστεύω! Και πώς τα καταφέρνετε;

Ταρίκ Ο άνθρωπος καταφέρνει πολλά. Λοιπόν! Άκου να σου διηγηθώ τη δική μου ιστορία. Πριν δύο χρόνια ξεκίνησα με τα πόδια από ένα μέρος στο Ιράκ που λέγεται...

1 Σωστό ή λάθος;

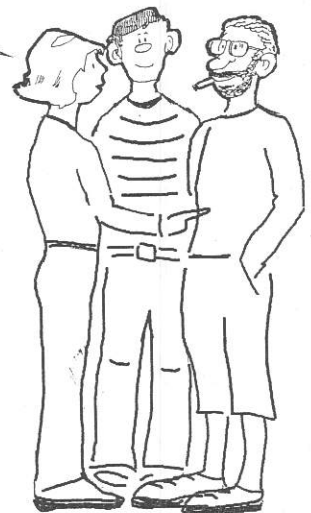
1. Είναι νωρίς το πρωί.
2. Ο Θανάσης είναι μετανάστης.
3. Ο Ταρίκ είναι Αλβανός.
4. Είναι και οι τρεις άνεργοι.
5. Και οι τρεις παίρνουν επίδομα ανεργίας.
6. Ο ΟΑΕΔ βρίσκει εργασία σε αυτούς που δεν έχουν.
7. Η ανεργία είναι φυσικό φαινόμενο.
8. Ο Θανάσης τρώει μόνο σουβλάκια.
9. Η Σίλβια μένει σε μια γκαρσονιέρα.
10. Ο Ταρίκ έφυγε από το Ιράκ με τα πόδια.

Υπάρχουν και χειρότερα, φίλε.

ΟΑΕΔ

Οργανισμός
Απασχόλησης
Εργατικού
Δυναμικού

Μέσα και αποθετικά ρήματα Γ3 και Γ4

Γ3

Ενεστώτας	Μέλλοντας/Υποτακτική	θα/να βαρεθώ, -εθείς, κτλ.
βαριέμαι βαριέσαι βαριέται βαριόμαστε βαριέστε (-όσαστε) βαριούνται	Αόριστος Παρατατικός Παρακείμενος Υπερσυντέλικος	βαρέθηκα, -έθηκες, κτλ. βαριόμουν(α), -ιόσουν(α), κτλ. έχω, έχεις, κτλ. βαρεθεί είχα, είχες, κτλ. βαρεθεί

Έτσι κλίνουμε και τα ρήματα *παραπονιέμαι, στενοχωριέμαι, αναρωτιέμαι, χασμουριέμαι* κ.ά. Τα *στενοχωριέμαι, αναρωτιέμαι* και *χασμουριέμαι* σχηματίζουν τον μέλλοντα και την υποτακτική σε *-ηθώ, -ηθείς* κτλ. και τον αόριστο σε *-ήθηκα, ήθηκες* κτλ.

! *Συναντιέμαι*: χρησιμοποιούμε αυτό το ρήμα συνήθως στον πληθυντικό, για να δείξουμε ότι δύο ή περισσότερα άτομα συναντάνε το ένα το άλλο. Έτσι, λέμε:

Θα συναντηθούμε αύριο στις πέντε έξω από το σινεμά.

Γ4

Ενεστώτας	Μέλλοντας/Υποτ.	θα/να αρνηθώ, -ηθείς, κτλ.	Παρατατικός
αρνούμαι αρνείσαι αρνείται αρνούμαστε αρνείστε αρνούνται	Αόριστος Παρακείμενος Υπερσυντέλικος	αρνήθηκα, -ήθηκες, κτλ. έχω, έχεις κτλ. αρνηθεί είχα, είχες κτλ. αρνηθεί	αρνούμουν αρνούσουν αρνούνταν αρνούμασταν αρνούσασταν αρνούνταν

Έτσι κλίνουμε και τα ρήματα *ασχολούμαι, διηγούμαι, συνεννοούμαι, εξυπηρετούμαι* κ.ά.

Μάθημα 17

2 Βάλτε τα ρήματα στον σωστό τύπο.

1. Όταν ήμουνα μικρή _____ με μικρά πράγματα. (στενοχωριέμαι)
2. Κώστα, σε ποια γλώσσα _____ με την Ισαβέλα; Στα ελληνικά ή στα ισπανικά; (συνεννοούμαι)
3. Εγώ πολλές φορές _____ πώς τα καταφέρνω με 25 μαθητές στην τάξη. (αναρωτιέμαι)
4. Τα εγγόνια σας θα _____, αν δεν έρθετε. (στενοχωριέμαι)
5. Χθες τα παιδιά _____ στην καθηγήτρια για το διαγώνισμα. (παραπονιέμαι)
6. Και χθες και σήμερα η διευθύντρια _____ να τον δει. (αρνούμαι)
7. Ο Νίκος θα σας _____ τώρα μια πολύ παράξενη ιστορία που έγινε στο Ισραήλ. (διηγούμαι)
8. Με τι _____ τώρα, κύριε Νάκο; (ασχολούμαι)
9. Δεν _____ να τον ακούτε τόση ώρα; (βαριέμαι)
10. Έχεις _____ ποτέ γιατί οι άνθρωποι _____ ; (αναρωτιέμαι) (χασμουριέμαι)

3 Διαβάστε τις ερωτήσεις και μιλήστε μεταξύ σας.

- Υπάρχει ανεργία στη χώρα σου;
- Ξέρεις σε τι ποσοστό βρίσκεται;
- Όταν δεν έχεις δουλειά, τι γίνεται;
- Πόσο είναι το επίδομα ανεργίας στη χώρα σου;
- Για πόσον καιρό το παίρνεις;
- Πόσοι άνθρωποι έχουν σταθερή δουλειά; Πόσοι δουλεύουν περιστασιακά;
- Η ανεργία είναι μεγαλύτερη στους άντρες ή στις γυναίκες;
- Γιατί συμβαίνουν αυτά;
- Τι μπορεί να γίνει;

4 Γράψτε για την ανεργία στη χώρα σας.

Χρησιμοποιήστε μερικά από αυτά που είπατε πιο πάνω καθώς και τις λέξεις οικονομικός μετανάστης, ταμείο ανεργίας, οικονομική κρίση, πλήρης και μερική απασχόληση.

Ουδέτερα ουσιαστικά σε -ος

Ενικός

Ονομαστική	το μέρος	το μέγεθος
Γενική	του μέρους	του μεγέθους
Αιτιατική	το μέρος	το μέγεθος

Πληθυντικός

Ονομαστική	τα μέρη	τα μεγέθη
Γενική	των μερών	των μεγεθών
Αιτιατική	τα μέρη	τα μεγέθη

Έτσι κλίνουμε και:

το τέλος, το άγχος, το μέλος, το γένος, το κράτος, το δάσος, το νέφος,
το λάθος, το ύψος, το μήκος, το βάθος, το βάρος, το έθνος,
το έδαφος, το πέλαγος κ.ά.

5 Βάλτε τα ουσιαστικά στον σωστό τύπο.

1. Στην Αττική δεν υπάρχουν πολλά _____ . (το δάσος)
2. Δυστυχώς στην πόλη μας υπάρχουν πολλά _____ , όπου δεν έχει καθόλου πράσινο.
(το μέρος)
3. Μήπως ξέρεις πόσα _____ είναι στην Ευρωπαϊκή Ένωση; (το κράτος)
4. Έχω κάνει πολλά _____ στη ζωή μου. (το λάθος)
5. Η αρρώστια της ήταν αποτέλεσμα του _____ της. (το άγχος)
6. Ο σύλλογός μας σήμερα έχει 452 _____ . (το μέλος)
7. Η ελληνική γλώσσα έχει τρία _____ : το αρσενικό, το θηλυκό και το ουδέτερο.
(το γένος)
8. Ο Οργανισμός Ηνωμένων _____ στα ελληνικά λέγεται και ΟΗΕ. (το έθνος)

Μου είπε ότι θα πήγαινε στα Κουφονήσια

- Αντρέας** Δεν ξέρετε ποιον συνάντησα την περασμένη εβδομάδα!
- Χρύσα** Ποιον;
- Αντρέας** Τον Αλέξανδρο τον Κεδίκογλου. Τον θυμάστε;
- Νότης** Τον Κεδίκογλου τον συμμαθητή μας απ' το λύκειο;
- Αντρέας** Ναι! Τελείως τυχαία, ε; Καθόμουνα σ' ένα καφέ στην πλατεία Αριστοτέλους κι αυτός καθότανε στο διπλανό τραπέζι. Και με ρωτάει: "Μπορώ να πάρω τη ζάχαρη;" Μετά με κοιτάει για λίγο και μου λέει: "Ο Αντρέας δεν είσαι;" Εγώ δεν τον γνώρισα αμέσως. Ξέρεις, λιγότερα μαλλιά, περισσότερα κιλά...
- Νότης** Ο Αλέξανδρος! Τι μου θυμίζεις τώρα! Και τι σου είπε;
- Αντρέας** Να, μου είπε ότι είχε σπουδάσει στη Γαλλία μάρκετινγκ και ότι μετά δούλεψε σε διάφορες εταιρείες εκεί. Πριν από έναν χρόνο, είπε, γύρισε εδώ στη Σαλονίκη, γιατί δεν ήθελε να μείνει άλλο στη Γαλλία. "Κατάλαβα ότι μ' αρέσει η ζωή στην Ελλάδα. Βρήκα και μια καλή δουλειά, βρήκα και τη γυναίκα της ζωής μου," μου είπε. Με ρώτησε αν βλέπω κανένα συμμαθητή. Του είπα για σας και μου ζήτησε να συναντηθούμε οπωσδήποτε.
- Χρύσα** Πότε; Να τον δούμε, ρε Αντρέα.
- Αντρέας** Είπε πως θα πήγαινε για καμιά βδομάδα στα Κουφονήσια. Του αρέσει, λέει, να κάνει ελεύθερο κάμπινγκ. Μου έδωσε όμως τον αριθμό του κινητού του. Θα τον πάρω σε κανα-δυό μέρες, να κανονίσουμε.

6 Ρωτήστε και απαντήστε.

1. Ποιος είναι ο Αλέξανδρος Κεδίκογλου;
2. Γιατί ο Αντρέας δε γνώρισε τον Αλέξανδρο αμέσως;
3. Τι ζήτησε ο Αλέξανδρος από τον Αντρέα στο καφέ;
4. Τι τον ρώτησε, όταν τον κοίταξε;
5. Τι είπε ο Αλέξανδρος στον Αντρέα για τη Γαλλία;
6. Γιατί γύρισε στη Θεσσαλονίκη;
7. Τι έγινε όταν γύρισε στη Θεσσαλονίκη;
8. Τι άλλο ρώτησε τον Αντρέα;
9. Τι του ζήτησε;
10. Πού είπε ο Αλέξανδρος ότι θα πήγαινε;
11. Πότε θα τον δουν;
12. Πώς θα επικοινωνήσει ο Αντρέας με τον Αλέξανδρο;

Πλάγιος λόγος

"Πάω στο σπίτι."	Μου είπε ότι	πάει στο σπίτι. πήγαινε στο σπίτι.
"Θα μείνω εδώ και αύριο."	Μου είπε πως	θα μείνει εδώ και αύριο. θα έμενε εδώ και την επόμενη μέρα.
"Δούλεψα πολύ σήμερα."	Μου είπε ότι	δούλεψε πολύ σήμερα. είχε δουλέψει πολύ εκείνη τη μέρα.
"Έχουμε φάει ήδη."	Μου είπαν πως	έχουν φάει ήδη. είχαν φάει ήδη.
"Τι ώρα είναι;"	Με ρώτησε	τι ώρα είναι. τι ώρα ήταν.
"Θέλεις να έρθεις μαζί μας;"	Με ρώτησε αν/μήπως	θέλω να πάω μαζί τους. (θα) ήθελα να πάω μαζί τους.

Όταν μιλάμε, συχνά μεταφέρουμε στον συνομιλητή μας κάτι που είπαν άλλοι ή εμείς κάποια στιγμή στο παρελθόν. Τότε, μπορούμε

- α. να χρησιμοποιήσουμε τον ίδιο χρόνο που είχε χρησιμοποιήσει ο πρώτος ομιλητής
- β. να αλλάξουμε

- τον ενεστώτα σε παρατατικό
- τον μέλλοντα σε θα + παρατατικό
- τον αόριστο και τον παρακείμενο σε υπερσυντέλικο

Επίσης αλλάζουμε το πρόσωπο, τον αριθμό, και τη χρονική ή τοπική τοποθέτηση, ανάλογα.

"σήμερα" < σήμερα
χθες ή εκείνη τη μέρα

"αύριο" < αύριο
την επόμενη μέρα

"τώρα" < τώρα,
εκείνη τη στιγμή / την ώρα, αμέσως

"εδώ" < εδώ
εκεί

"Δώσε μου το αλάτι."

Μου είπε/ζήτησε να του/της δώσω το αλάτι.

"Μου δίνεις το αλάτι;"

Μου είπε/ζήτησε να του/της δώσω το αλάτι.

"Σε παρακαλώ, μη μου μιλάς άσχημα."

Με παρακάλεσε να μην του/της μιλάω άσχημα.

Όταν μεταφέρουμε μια παράκληση ή διαταγή, που συνήθως είναι σε προστακτική, τότε χρησιμοποιούμε υποτακτική.

Μάθημα 17

7 Γράψτε τις προτάσεις στον πλάγιο λόγο.

1. "Έχω πάει πολλές φορές στο Λονδίνο", μου είπε ο Κώστας.

2. "Το καλοκαίρι θα ταξιδέψουμε στην Αφρική", του είπαν.

3. "Πώς λένε τον αδελφό σου;" ρώτησε η Αθηνά την Αμαλία.

4. "Μπορείς να μου δανείσεις πεντακόσια ευρώ;" μου είπε ο Χρόνης.

5. "Μαγείρεψε εσύ σήμερα.", είπε η Θάλεια στην κόρη της.

Αντωνυμία "μόνος μου / μόνη μου / μόνο μου"

Ενικός			
Ονομ.	μόνος μου/σου(σας)/του	μόνη μου/σου(σας)/της	μόνο μου/σου/του
Αιτιατ.	μόνο μου/σου(σας)/του	μόνη μου/σου(σας)/της	μόνο μου/σου/του
Πληθυντικός			
Ονομ.	μόνοι μας/σας/τους	μόνες μας/σας/τους	μόνα μας/σας/τους
Αιτιατ.	μόνους μας/σας/τους	μόνες μας/σας/τους	μόνα μας/σας/τους

π.χ. Πήγε στο σινεμά *μόνος του*.
Τον συνάντησα *μόνο του*.

8 Βάλτε "μόνος μου, μόνη μου, μόνο μου" στον σωστό τύπο.

1. Τελικά, ο Δημήτρης πήγε _____ ταξίδι.
2. Δεν αφήνουμε τα παιδιά _____ ποτέ.
3. Πες μου, Ρένα. Θέλεις να σου κάνω παρέα ή προτιμάς να μείνεις _____ ;
4. Δεν ήταν σωστό να τον αφήσεις _____ μέσα στη νύχτα.
5. Η διευθύντρια ζήτησε να τους δει _____ , χωρίς τους γονείς τους.
6. Εμείς, πάντως, τις είδαμε _____. Μετά δεν ξέρω τι έγινε.
7. Πώς κατάφερες, άνθρωπέ μου, να ξοδέψεις _____ πεντακόσια ευρώ σε μια ώρα;
8. Το παιδί μας είναι αρκετά μεγάλο κι έτσι πλένεται και ντύνεται _____ .

- 9** Παίξτε έναν ρόλο!
 Δουλέψτε με άλλους δύο συμμαθητές σας. Ο πρώτος λέει στον δεύτερο κάτι κρυφά από τον τρίτο. Ο δεύτερος του απαντάει πάλι κρυφά από τον τρίτο. Ο τρίτος ρωτάει τον πρώτο τι ρώτησε τον δεύτερο και μετά ρωτάει τον δεύτερο τι απάντησε στον πρώτο.

- π.χ. A : Τι έκανες χτες το βράδυ;
 B : Έμεινα στο σπίτι.
 Γ : Τι ρώτησες τον...;
 A : Τον ρώτησα τι έκανε χτες το βράδυ.
 Γ : Κι εσύ τι του απάντησες;
 B : Του απάντησα ότι έμεινα στο σπίτι.

- 10** Συναντάτε έναν φίλο σας ή μια φίλη σας που έχετε να δείτε πολλά χρόνια. Γράψτε τι σας είπε ότι έκανε όλο αυτό τον καιρό. Χρησιμοποιήστε τα "μου είπε", "με ρώτησε", "μου ζήτησε", "με παρακάλεσε".

- 11** Ακούστε την ερώτηση και βρείτε τη σωστή απάντηση.

1.	(α) Να μαγειρέψω εγώ κάτι για το βράδυ. (β) Αν κοιμήθηκα στο σπίτι μου. (γ) Ότι δεν θα πήγαινε στη δουλειά χτες.
2.	(α) Όχι, ταξίδεψε μόνη της. (β) Ναι, με όλη την οικογένεια. (γ) Νομίζω πως δεν ήταν μόνος του.
3.	(α) Γιατί χασμουρήθηκα. (β) Γιατί βαριέμαι σήμερα. (γ) Δεν αισθανόμουν καλά.
4.	(α) Γιατί έχει πάντα δίκιο. (β) Γιατί δεν είναι δυνατό. (γ) Τι να σου πω; Δεν ξέρω.

Επανάληψη Μαθημάτων 13-17

1 Διαβάστε τις προτάσεις και μετά πείτε τες με αντωνυμίες μόνο.
Έπειτα γράψτε τες.

π.χ. Η Ελένη έδωσε στον Γιάννη τα βιβλία του.
Η Ελένη του τα έδωσε.

1. Η Ελένη έδωσε στον Γιάννη τα βιβλία του.
2. Κάθε μέρα αγοράζω στα παιδιά μια τυρόπιτα.
3. Είπατε στον Άκη και στην Ηρώ τα νέα;
4. Διάβασες στους γονείς σου την εφημερίδα;
5. Θα πάρω τα CD από την Ιόλη.
6. Οι αδελφές μου θα δώσουν σ' εμένα τα λεφτά.
7. Θα προσφέρω στους φίλους μου το γλυκό που έφτιαξα.
8. Εγώ έστειλα στον Ηρακλή αυτή την κάρτα.
9. Θα φέρω στους συμμαθητές μου την εργασία μου.
10. Πήρες τα φρούτα που σου ζήτησαν;

Όχι, μην του το δώσεις!
Είναι κακό παιδί!

2 Απαντήστε στην προστακτική.

π.χ. Α : Ν' ανοίξω το παράθυρο;
Β : Ναι, άνοιξέ το.

1. Να ανοίξω το παράθυρο; Ναι, _____ .
2. Να πάρω το αυτοκίνητό σας; Όχι, μην _____
3. Να δώσω το γράμμα στην Αγγελική; Ναι, _____ .
4. Ν' αγοράσω αυτή την εφημερίδα; Ναι, _____ .
5. Να ανοίξω το κρασί; Ναι, _____ .
6. Να πάρω για το Λενάκι αυτή την κούκλα; Όχι, μην _____
7. Να φάμε τα μακαρόνια τώρα που είναι ζεστά; Ναι, _____
8. Να δώσω στους μαθητές αυτές τις ασκήσεις; Όχι, μην _____
9. Να στείλουμε στους γονείς σου τα χρήματα; Ναι, _____
10. Ν' ακούσουμε αυτό το CD, σας παρακαλώ; Ναι, _____

3 Βάλτε τα ρήματα στον σωστό χρόνο.

Ηράκλειο, 14 Οκτωβρίου, 200...

Αγαπημένη μου Άστριντ,

----- (είμαι) καλά; Έχω καιρό να ----- (θαίρνω) νέα σου. Ο Χανς είναι ευχαριστημένος στην καινούργια του δουλειά;

Εμείς το καλοκαίρι τελικά ----- (σηγαίνω) διακοπές στην Αλόνησσο, ένα μικρό νησί του Αιγαίου, νοτιοανατολικά του Βόλου.

----- (θερνάω) δύο αξέχαστες εβδομάδες. ----- (νοικιάζω) ένα σπιτάκι ψάνω στο ψαλιό χωριό, που είναι πολύ γραφικό.

Το ψωμί ----- (κολιμνάω) σε διάφορες παραλίες, τη μια πιο μαγευτική από την άλλη. ----- (έχω) τη μηχανή μαζί μας κι έτσι το ανέβα-κατέβα ήταν ψαιχνίδι. Το μεσημέρι -----

(τσιμνάω) κάτι στην παραλία, όπου ----- (μένω) μέχρι αργά το απόγευμα. Μετά ----- (γυρίζω) στο σπίτι, -----

(ηλένομαι) και ----- (ζεκουράζομαι), και το βράδυ ----- (τρώνω) - και ----- (ψίνω) - καλά σε κάποια από τις ταβέρνες

του λιμανιού (που λέγεται Πατητήρι) ή ψάνω στο χωριό, που το λένε και Χώρα. Το βράδυ δεν ----- (κοιμάμαι) ποτέ πριν από τις 2:00. ----- (είμαι) ακόμα ερωτευμένοι με το νησί αυτό,

πραγματικά. Τον χρόνο, αν ----- (έρχομαι) το καλοκαίρι στην Ελλάδα, θα σας ----- (θαίρνω) μαζί μας.

Εσείς, τελικά, ----- (σηγαίνω) στην Ισπανία;

----- (γράφω) μου τα νέα σας, σιωσθήστε.

Με πολλή αγάπη

Κατερίνα

4 Κοιτάξτε τον πίνακα και μιλήστε μεταξύ σας.

- π.χ. A : Ποιος μαθητής είναι καλύτερος στα μαθηματικά; Ο Γιώργος ή ο Αντρέας;
 B : Ο Αντρέας.
 A : Και ποιος είναι ο καλύτερος από τους τρεις;
 B : Ο Μιχάλης.

Υπολογιστής Apple	Υπολογιστής Quest	Υπολογιστής Toshiba
€2.500	€1.750	€1.390
Μαρία 1,53 μ.	Άννα 1,78 μ.	Άρτεμις 1,70 μ.
Γιώργος Μαθηματικά 6/10 Φυσική 7/10	Μιχάλης Μαθηματικά 9/10 Φυσική 8/10	Αντρέας Μαθηματικά 8/10 Φυσική 9/10
Φιάτ 6λ./100χιλ.	Όπελ 7λ./100χιλ.	Φολκσβάγκεν 8λ./100χιλ.
το σπίτι δίπλα 1978	το σπίτι απέναντι 1996	το σπίτι στη γωνία 1982

5 Βάλτε τα άρθρα και τα ουσιαστικά στον σωστό τύπο.

1. Στα ελληνικά _____ ταξιδεύουν κάθε μέρα πολλά πλοία. (το πέλαγος)
2. Η Εθνική Βιβλιοθήκη είναι στην _____ Πανεπιστημίου. (η οδός)
3. Ο αριθμός _____ που συμφώνησαν ήταν μικρός. (το κράτος)
4. Η πιο γνωστή πόλη _____ είναι το Πυθαγόρειο. (η Σάμος)
5. Το θέατρο της αρχαίας _____ είναι κοντά στην Κόρινθο. (η Επίδαυρος)
6. Εκείνο το ταξίδι ήταν η αρχή _____ του γάμου τους. (το τέλος)
7. Μίλησα με δύο από _____ που παίζουν στην ταινία. (η ηθοποιός)
8. Ο μισθός είναι καλύτερος, αλλά και _____ περισσότερο. (το άγχος)
9. Η αστυνομία είχε κλείσει όλες _____ του ξενοδοχείου. (η έξοδος)
10. Ένα από τα μεγαλύτερα _____ μου ήταν ότι παντρεύτηκα μικρή. (το λάθος)

6 Γράψτε τις προτάσεις στον πλάγιο λόγο.

1. "Πόσα λεφτά σου έδωσαν τελικά;" τον ρώτησε η Ελένη.

2. "Τα Χριστούγεννα θα πάμε στη Βιέννη", είπαν οι γονείς τους.

3. "Έχω κοιμηθεί μόνο τρεις ώρες", μας είπε ο Τάκης.

4. "Μη φύγεις τώρα. Μείνε λίγο ακόμα", της είπε ο φίλος της.

5. "Πού θα φάμε;", ρώτησαν τα παιδιά τη μαμά τους.

6. "Σας παρακαλώ, μην πετάτε σκουπίδια κάτω", είπε ο οδηγός του λεωφορείου στα παιδιά.

7. "Δώσ' του να φάει", είπε στην κόρη της.

8. "Πόση ώρα θα περιμένουμε ακόμα;" ρώτησαν οι μαθητές.

7 Διαλέξτε το σωστό.

1. Χθες το βράδυ δεν πηγαίναμε / πήγαμε πουθενά. Μείναμε / μέναμε στο σπίτι.
2. Το μπάνιο είναι ελεύθερο. Θέλεις να πλύνεις / πλυθείς πρώτη;
3. Βρε, τον Λεωνίδα! Καλώς τον / την.
4. Μου λέτε / πέστε κάτι, σας παρακαλώ;
5. Τον έχω δει / είδα το περασμένο Σάββατο.
6. Βγήκε από το δωμάτιο έκλαιγε / κλαίγοντας.
7. Καθώς περπατούσα / περπάτησα, κάποιος μου πήρε / έπαιρνε την τσάντα μου.
8. Της Δάφνης και της Άλκηστης δεν τους / τις άρεσε το έργο καθόλου.
9. Ενώ εμείς διαβάζαμε / διαβάσαμε στη βιβλιοθήκη, οι άλλοι τα έπιναν / ήπιαν στο ταβερνάκι.
10. Αν έχεις πρόβλημα με τα μάτια σου, γιατί δεν πας / πήγαινες στον οφθαλμίατρο;
11. Τα προβλήματά σου δεν θα τα λύσεις μιλώντας / να μιλήσεις με τις ώρες στο τηλέφωνο.
12. Είχαν / έχουν φύγει, όταν άρχισε η μουσική και ο χορός.

Μάθημα 18

8 Ζητήστε τα ίδια πράγματα πιο ευγενικά.

π.χ. Άνοιξε την πόρτα!
Ανοίγεις την πόρτα, σε παρακαλώ;

1. Άνοιξε την πόρτα!

2. Δώστε μου το τετράδιό σας!

3. Πείτε μας για το διαμέρισμα.

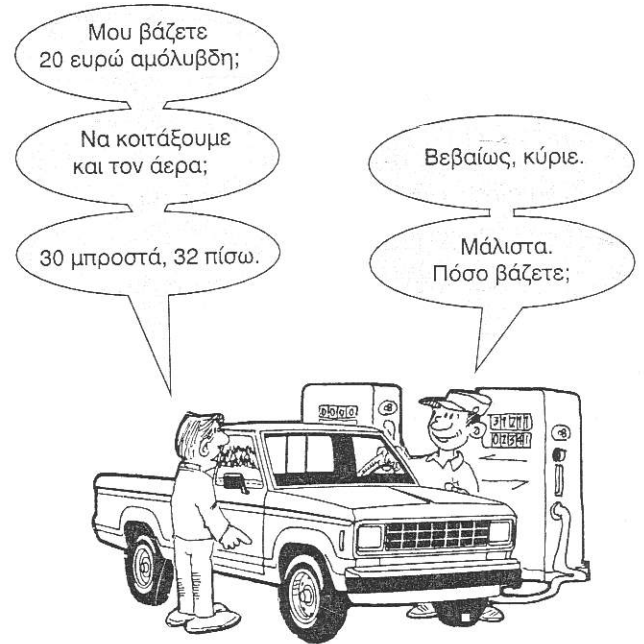
4. Γράψε μου αυτό το γράμμα!

5. Βάλτε της λίγο κρασί ακόμα!

6. Βάλε μου είκοσι ευρώ βενζίνη!

7. Δώσ' του το τηλέφωνό σου!

8. Φέρτε μας μια μπίρα!

9 Βάλτε τα ρήματα στον σωστό τύπο.

1. Δεν μπορείς να _____ ότι σου άρεσε η ξαδέρφη μου. (αρνούμαι)
2. Ο παππούς μου _____, όταν είδε τον διαρρήκτη στο σαλόνι. (κρύβομαι)
3. Όταν ήρθε το ταξί, εμείς ακόμα δεν _____. (σηκώνομαι)
4. Ο Άγιος έκλεισε τραπέζι στο εστιατόριο, την ώρα που εγώ _____. (ντύνομαι)
5. Εμένα δε μ'αρέσει αυτή η δουλειά και δε θέλω να _____. (μπλέκομαι)
6. Τα παιδιά _____ νωρίς, γιατί ήταν κουρασμένα. (κοιμάμαι)
7. Χθες ο Παύλος μάς _____ πώς βρέθηκε στην Αφρική. (διηγούμαι)
8. Εσύ _____ κιόλας, ε; Εγώ θα είμαι έτοιμη σε είκοσι λεπτά. (ετοιμάζομαι)
9. Η θεία σου _____ πολύ, όταν έμαθε πως είσαι άρρωστη. (στενοχωριέμαι)
10. Μην πας στη γιορτή της Ελένης, γιατί σίγουρα θα _____. (βαριέμαι)

10 Ταιριάξτε τις ερωτήσεις με τις απαντήσεις.

1. Τι έκανες όταν έφτασαν οι γονείς σου;
2. Πώς θα πας στο θέατρο από 'δώ;
3. Μπορώ να καπνίσω;
4. Έχω προβλήματα με το στομάχι μου.
Τι να κάνω;
5. Κρυώνω λίγο. Να κλείσω το παράθυρο;
6. Πώς ήταν το έργο;
7. Άκουσες τα νέα στην τηλεόραση στις δώδεκα;
8. Μπορείς να μου δανείσεις δέκα ευρώ;
9. Τι σου είπε η διευθύντρια;
10. Σας έδωσε όλες τις φωτογραφίες;

- α. Δυστυχώς δεν έχω καθόλου λεφτά επάνω μου.
- β. Πήγαινε σ' έναν γαστρεντερολόγο.
- γ. Μου ζήτησε να δουλέψω το Σάββατο.
- δ. Όχι, δε μας τις έδωσε όλες.
- ε. Κλείστε το, αν θέλετε.
- ζ. Δούλευα στον κήπο.
- η. Όχι, κύριε. Απαγορεύεται.
- θ. Μάλλον περπατώντας. Είναι αρκετά κοντά.
- ι. Α, δε μ' άρεσε καθόλου.
- κ. Όχι, είχα ήδη κοιμηθεί.

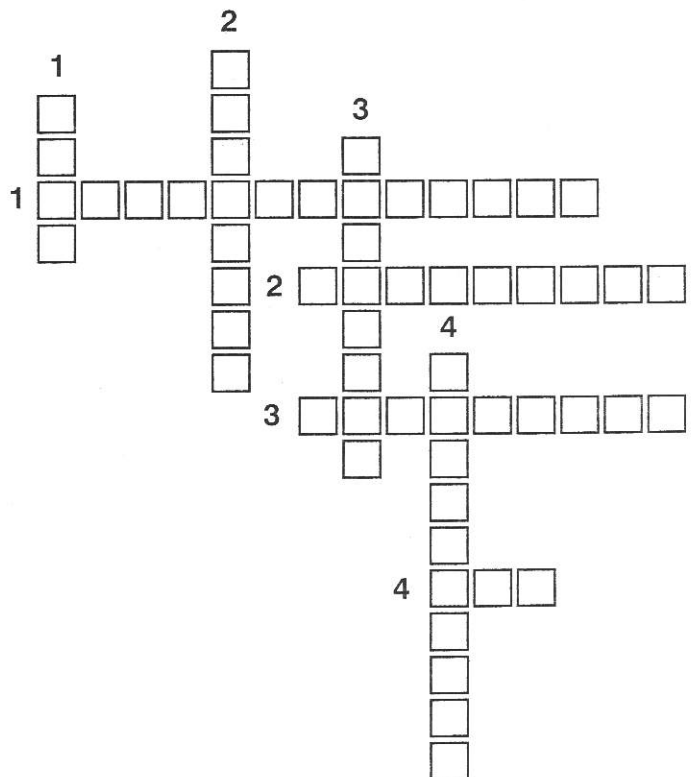
11 Λύστε το σταυρόλεξο.

Οριζόντια

1. Μη _____, Βάσω μου. Όλα θα πάνε καλά.
2. Την ώρα που εσύ _____, εγώ μαγειρέψα και διάβασα και την εφημερίδα.
3. Μπορείς να μου _____ 50 ευρώ;
Θα σου τα επιστρέψω το Σάββατο.
4. "Η Μαρία είμαι, κύριε Φώτη. Είναι και η Ηρώ μαζί μου." "Καλώς _____! Ελάτε!"

Κάθετα

1. "Να σου δώσω τα λεφτά τώρα;"
"Ναι, _____ μού τα."
2. Το σπίτι τους έχει δύο _____.
Μία μπροστά και μία πίσω.
3. Εσύ πήγαινε, αν θέλεις. Εγώ _____
να έρθω.
4. Ήταν μία από τις _____ ταινίες που έχω
δει ποτέ.

Καλοκαιρινά φεστιβάλ στην Ελλάδα

Στην Ελλάδα κάθε καλοκαίρι, από τον Ιούνιο ως τον Σεπτέμβριο, σε διάφορα αρχαία και σύγχρονα θέατρα γίνονται πολλά φεστιβάλ.

Το Φεστιβάλ Αθηνών είναι ίσως το πιο σημαντικό. Γίνεται στο αρχαίο θέατρο Ηρώδου του Αττικού ή αλλιώς Ηρώδειο, που είναι κάτω από την Ακρόπολη. Σ' αυτό συμμετέχουν συμφωνικές ορχήστρες, γνωστοί σολίστες, μπαλέτα, θεατρικά συγκροτήματα και μεγάλοι τραγουδιστές, τόσο από την Ελλάδα, όσο και από άλλες χώρες του κόσμου.

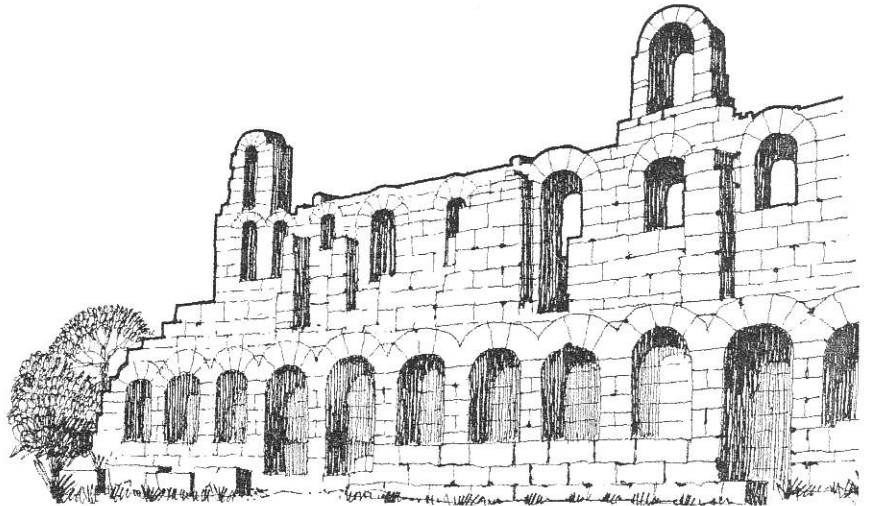
Το θέατρο είναι κάθε βράδυ γεμάτο με αυτούς που έρχονται ν' ακούσουν καλή μουσική, να δουν κάποιο γνωστό μπαλέτο ή όπερα ή, ακόμα, να παρακολουθήσουν κάποια αρχαία ελληνική τραγωδία ή κωμωδία.

Τον ίδιο σχεδόν καιρό, σ' ένα άλλο αρχαίο θέατρο στην Πελοπόννησο, το θέατρο της Επιδαύρου, που απέχει περίπου 140 χιλιόμετρα από την Αθήνα, γίνεται το Φεστιβάλ Επιδαύρου. Εκεί συνήθως μπορεί κανείς να παρακολουθήσει αρχαίες ελληνικές τραγωδίες και κωμωδίες από γνωστούς θιάσους με μεγάλους ηθοποιούς, ή και συναυλίες με γνωστά ονόματα ελλήνων και ξένων μουσικών και τραγουδιστών.

Στα πλαίσια του Φεστιβάλ Αθηνών γίνονται και πολλές μουσικές εκδηλώσεις στον λόφο του Λυκαβηττού, που βρίσκεται στο κέντρο της Αθήνας, όπου τα τελευταία χρόνια πάνε χιλιάδες Αθηναίοι, κυρίως νέοι. Τραγουδιστές και μουσικοί απ' όλο τον κόσμο παίζουν και τραγουδούν μοντέρνα ελληνική και ξένη μουσική.

12 Ρωτήστε και απαντήστε.

1. Πού γίνονται καλοκαιρινά φεστιβάλ στην Ελλάδα;
2. Πότε γίνονται;
3. Πού γίνεται το Φεστιβάλ Αθηνών;
4. Τι μπορεί να παρακολουθήσει κανείς σ' αυτό το φεστιβάλ;
5. Πού είναι η Επίδαυρος;
6. Πόσο απέχει από την Αθήνα;
7. Τι μπορεί να δει κανείς στην Επίδαυρο;
8. Τι γίνεται στον Λυκαβηττό;
9. Τι μουσική μπορεί να ακούσει κανείς εδώ;

13 Ταιριάζετε τις λέξεις με τους ορισμούς.

1. πάρα πολύ παλιό	α. συμμετέχουν
2. ομάδες, γκρουπ	β. συμφωνικές ορχήστρες
3. του θεάτρου	γ. αρχαίο
4. βλέπουν	δ. συγκροτήματα
5. μεγάλες ορχήστρες κλασικής μουσικής	ε. θεατρικά
6. παίρνουν μέρος	ζ. παρακολουθούν
7. είναι μακριά	η. απέχει

14 Βάλτε τις λέξεις στον σωστό τύπο.

αρχαίος - ορχήστρα - κωμωδία - συμμετέχω - τραγωδία - παρακολουθώ

1. Ο Σοφοκλής και ο Ευριπίδης έγραψαν πολλές _____. Ο Αριστοφάνης έγραψε μόνο _____.
2. Η Φιλαρμονική του Βερολίνου είναι από τις πιο γνωστές _____ του κόσμου.
3. Κάθε χρόνο πολλοί νέοι τραγουδιστές _____ στον διαγωνισμό "Μαρία Κάλλας".
4. Οι Έλληνες σήμερα δε μιλάνε _____ ελληνικά. Μιλάνε νέα ελληνικά.
5. Εκατομμύρια άνθρωποι κάθε τέσσερα χρόνια _____ τους Ολυμπιακούς Αγώνες στην τηλεόραση.

15 Βρείτε πληροφορίες σχετικά με το θέατρο Ηρώδου του Αττικού και το θέατρο της Επιδαύρου, ετοιμάστε μια μικρή ομιλία, και παρουσιάστε την στην τάξη στο επόμενο μάθημα.

16 Γράψτε για ένα φεστιβάλ που γίνεται στη χώρα σας.

Τώρα πρέπει να ξυπνάω και να κοιμάμαι νωρίς

Ο Αποστόλης, μόλις πήρε το πτυχίο του, πήγε στον στρατό για να κάνει τη θητεία του. Εδώ κι ένα μήνα είναι φαντάρος στη Θήβα. Όπως καταλαβαίνετε, έχουν αλλάξει αρκετά πράγματα στην καθημερινή του ζωή. Όσον καιρό θα είναι φαντάρος, δε θα βγαίνει έξω ό,τι ώρα θέλει. Θα κοιμάται και θα ξυπνάει νωρίς, θα τρώει τα φαγητά που μαγειρεύουν στο στρατό... Για την καινούργια του ζωή γράφει ένα σύντομο γράμμα στην ξαδέρφη του.

Θήβα, 8 Νοεμβρίου 200... ..

Αγαπημένη μου ξαδερφούλα,

Πάει ένας μήνας κιόλας που είμαι φαντάρος. Η καλή ζωή που ζέραμε είναι μια παρελθόν. Πρέπει να ξυπνάω στις έξι το πρωί, να φοράω τη στολή μου από το πρωί ως το βράδυ, και να κοιμάμαι νωρίς. Ο μεσημεριανός ύπνος είναι παρελθόν. Ούτε σινεμά, ούτε μωρακία, ούτε κουβεντούλα ως τις 3 το πρωί.

Στους ανωτέρους πρέπει να μιλάω πάντα στον πληθυντικό, ακόμα κι αν είναι μικρότεροι από μένα. Τους είπα ότι δε μ' αρέσει να καθαρίζω πατάτες αλλά δε μου έδωσαν καμία σημασία. Δε θα καθαρίζεις εδώ, δε θα κάθεται εκεί... Δύσκολα τα πράγματα ξαδερφούλα, αλλά πρέπει να κάνω υπομονή. Πού θα πάει, θα συνηθίσω.

Σε φιλώ

Αποστόλης

Υ.Γ. Έλα να με δεις την Κυριακή και, αν μωραθείς, φέρε μου και μια κούτα τοιγάρα.

1 Ρωτήστε και απαντήστε.

1. Τι σπούδασε ο Αποστόλης;
2. Γιατί πήγε στον στρατό;
3. Πόσον καιρό είναι φαντάρος ο Αποστόλης;
4. Σε ποιόν έγραψε;
5. Πριν πάει φαντάρος, κοιμόταν νωρίς ή αργά;
6. Και τώρα;
7. Τι λέει για τη στολή του;
8. Πώς πρέπει να μιλάει στους ανωτέρους του;
9. Τι έγινε όταν είπε ότι δεν του αρέσει να καθαρίζει πατάτες;
10. Τι μπορεί να κάνει ο Αποστόλης, για να περάσει εύκολα ο καιρός;

Έχασα 12 κιλά από τη μέρα που ήρθα.

Συνεχής μέλλοντας

καθαρίζω

θα

καθαρίζω
καθαρίζεις
καθαρίζει
καθαρίζουμε
καθαρίζετε
καθαρίζουν(ε)

Το Σάββατο όλο το πρωί θα μαγειρεύω.
Για ένα μήνα θα μιλάω μόνο ελληνικά.

Από αύριο θα τρώω μόνο φρούτα το βράδυ.
Από τη Δευτέρα θα κοιμόμαστε πιο νωρίς.

Τον συνεχή μέλλοντα χρησιμοποιούμε για να εκφράσουμε μια πράξη που θα γίνεται συνέχεια ή με επανάληψη στο μέλλον.

Εκφράσεις που χρησιμοποιούμε με τον συνεχή μέλλοντα

1. Διάρκεια

- σήμερα/αύριο όλη τη μέρα / τη νύχτα κτλ.
- όλο το καλοκαίρι, όλο τον χρόνο κτλ.
- για τις επόμενες δύο ώρες κτλ.

2. Επανάληψη

- από σήμερα/αύριο, από την άλλη εβδομάδα, από του χρόνου κτλ.

2 Διαλέξτε τον σωστό τύπο του μέλλοντα.

1. Απόψε θα βγω / θα βγαίνω με την αδερφή της Ειρήνης.
2. Από τη Δευτέρα ο Κώστας θα σηκωθεί / θα σηκώνεται στις εφτά.
3. Σήμερα το απόγευμα θα ξεκουραστώ / θα ξεκουράζομαι μισή ώρα.
4. Από του χρόνου τ' αδέρφια μου θα δουλέψουν / θα δουλεύουν στην ίδια εταιρεία.
5. Εφέτος το καλοκαίρι θα πάω / θα πηγαίνω κάθε μέρα για μπάνιο.
6. Πότε θα πουλήσετε / θα πουλάτε το αυτοκίνητό σας;
7. Το σαββατοκύριακο θα φάμε / θα τρώμε σ' ένα φιλικό σπίτι.
8. Από τον άλλο μήνα θα πληρώσω / θα πληρώνω 500 ευρώ τον μήνα ενοίκιο.
9. Τον Αύγουστο τα παιδιά θα ταξιδέψουν / θα ταξιδεύουν με τη γιαγιά τους.
10. Όλο το καλοκαίρι τα καταστήματα θα μείνουν / θα μένουν ανοιχτά ως τις 9.00.

3 Τελειώστε τις προτάσεις, όπως εσείς νομίζετε. Χρησιμοποιήστε συνεχή μέλλοντα.

1. Από αύριο το πρωί θα _____
2. Την επόμενη Κυριακή όλη τη μέρα θα _____
3. Του χρόνου το καλοκαίρι θα _____
4. Σου υπόσχομαι ότι όλο το σαββατοκύριακο θα _____
5. Σήμερα όλη τη νύχτα θα _____
6. Από τον Σεπτέμβριο τα σχολεία θα _____
7. Από τον άλλο μήνα ο Γιάννης δεν θα _____

4 Βρείτε τρία βασικά ελαττώματά σας και μιλήστε γι' αυτά σ' έναν συμμαθητή σας. Μετά πείτε του τι αποφάσεις πήρατε γι' αυτά. Αυτός θα σας πει για τα δικά του.

π.χ. Κοιμάμαι πολύ αργά το βράδυ αλλά από αύριο θα πηγαίνω για ύπνο στις δέκα και μισή.

5 Γράψτε τις προτάσεις που είπατε πιο πάνω.

Κοιτάξτε! ☹ ☹

πρωινός, -ή, -ό
μεσημεριανός, -ή, -ό
απογευματινός, -ή, -ό
βραδινός, -ή, -ό
νυχτερινός, -ή, -ό

καθημερινός, -ή, -ό
σημερινός, -ή, -ό
αυριανός, -ή, -ό
χθεσινός, -ή, -ό

περσινός, -ή, -ό
φετινός, -ή, -ό

6 Βάλτε το σωστό.

1. Για μένα, ο _____ ύπνος είναι πολύ σημαντικός. (μεσημέρι)
2. Το ψωμί δεν είναι φρέσκο. Είναι _____. (χθες)
3. Ο υπολογιστής έχει γίνει κομμάτι της _____ του ζωής. (κάθε μέρα)
4. Αυτό που σας είπα, θα το διαβάσετε στις _____ εφημερίδες. (αύριο)
5. Το _____ διάλειμμα διαρκεί μισή ώρα. (πρωί)
6. Τα _____ μοντέλα ήταν ωραιότερα από τα _____. (πέρσι) (φέτος)
7. Πολλά έχουν αλλάξει στη _____ Ελλάδα. (σήμερα)

Συνεχής υποτακτική

έρχομαι

έρχομαι

έρχεσαι

να

έρχεται

ερχόμαστε

έρχεστε

έρχονται

Από αύριο πρέπει να πληρώνουμε το ενοίκιο στην τράπεζα.
 Δεν μπορούσα να δουλεύω δέκα ώρες συνέχεια. Γι' αυτό άλλαξα δουλειά.
 Προτιμάει να μην παίζει χαρτιά με τη γυναίκα του, γιατί μαλώνουν.

Τη συνεχή υποτακτική χρησιμοποιούμε για να εκφράσουμε μια πράξη που έγινε, γίνεται ή θα γίνεται συνέχεια ή με επανάληψη.

Κάποια ρήματα παίρνουν πάντα συνεχή υποτακτική. Τα πιο συνηθισμένα από αυτά είναι:

μ' αρέσει	Δεν της αρέσει να βγαίνει έξω το βράδυ.
αρχίζω	Από πότε άρχισες να καπνίζεις;
συνεχίζω	Θα συνεχίσουν να έρχονται αργά στη δουλειά.
βλέπω	Την είδα να χορεύει με τον άντρα σου.
ακούω	Τους άκουσε να λένε ότι θα φύγουν απ' την Ελλάδα.

7 Βάλτε τον σωστό τύπο της υποτακτικής.

1. Δεν μπορεί να _____ αύριο, γιατί έχει δουλειά. (έρχομαι)
2. Η Έλλη άρχισε να _____ ιταλικά. (μαθαίνω)
3. Θα ήθελα να _____ αυτές τις κάλτσες, παρακαλώ. (αλλάζω)
4. Ο γιατρός μου είπε να μην _____ κόκκινο κρέας πια. (τρώω)
5. Θα ήθελα, παιδιά, να _____ για το σχολείο στην ώρα σας. (φεύγω)
6. Ο Αλέκος δεν μπορεί να _____ από το κρεβάτι, γιατί έχει πυρετό. (σηκώνομαι)
7. Δεν τους αρέσει να _____ αργά. (κοιμάμαι)
8. Τι ώρα ήταν, όταν τους άκουσες να _____ ; (μπαίνω)
9. Δεν άκουσε τον γιατρό και συνέχισε να _____. (καπνίζω)
10. Το καλοκαίρι λένε να _____ στην Έφεσσο για να _____ τα αρχαία.
(πηγαίνω) (βλέπω)

Μάθημα 19

8 Κοιτάζετε τις πληροφορίες για τη Ρένα, τον Λευτέρη και την Έφη καθώς και τα επαγγέλματα στο πλαίσιο, και μιλήστε μεταξύ σας.

π.χ. Τι αρέσει στη Ρένα να κάνει; Τι δεν της αρέσει να κάνει; Τι δεν την πειράζει να κάνει; Τι νομίζεις ότι μπορεί να γίνει η Ρένα; Γιατί; Εγώ δε συμφωνώ. Νομίζω ότι μπορεί να γίνει...

Ρένα

της αρέσει να	μιλάει μαγειρεύει χτενίζει τις φίλες της βλέπει τηλεόραση	δεν της αρέσει να	δουλεύει σε γραφείο κάνει δουλειές του σπιτιού
δεν την πειράζει να	στέκεται		ο θόρυβος

Λευτέρης

του αρέσει να	συναντάει κόσμο δουλεύει το βράδυ ταξιδεύει οδηγεί	δεν του αρέσει να	λέει στους άλλους τι πρέπει να κάνουν μαγειρεύει δουλεύει με τα χέρια του φοράει στολή
δεν τον πειράζει να	δουλεύει πολλές ώρες φροντίζει άλλους ανθρώπους		

Έφη

της αρέσει να	δουλεύει το βράδυ φοράει στολή κάνει τις δουλειές του σπιτιού συναντάει κόσμο διαβάζει	δεν της αρέσει να	ταξιδεύει φοράει ακριβά ρούχα κάθεται πολλή ώρα δουλεύει με τα χέρια της
δεν την πειράζει να	φροντίζει άλλους ανθρώπους		ο θόρυβος

αστυνομικός - οδηγός ταξί - κομμωτής/κομμώτρια - φωτογράφος - πωλητής/πωλήτρια - διευθυντής/διευθύντρια - ραλίστας/ραλίστρια - πιλότος - νοσοκόμος/νοσοκόμα - μάγειρας/μαγείρισσα

- 9** Μιλήστε μεταξύ σας.
 Σκεφτείτε με ένα συμμαθητή σας μια νέα κατάσταση στη ζωή σας και στη ζωή του (π.χ. τώρα μένετε στην Ελλάδα, τώρα πια είστε παντρεμένος/η, τώρα έχετε αυτοκίνητο, κτλ.)
 Σημειώστε μερικά από τα πράγματα που (δεν) θα κάνετε ή (δεν) πρέπει να κάνετε.
 Ο συμμαθητής σας θα σας κάνει διαφορες ερωτήσεις.
 Χρησιμοποιήστε συνεχή μέλλοντα και συνεχή υποτακτική.

π.χ. Τώρα που έχω αυτοκίνητο, μπορώ να ξυπνάω πιο αργά το πρωί, αλλά πρέπει να πηγαίνω τον άντρα μου στη δουλειά του.

- 10** Γράψτε μια κάρτα ή ένα σύντομο γράμμα σε κάποιον φίλο ή φίλη σας.
 Γράψτε του για μια νέα κατάσταση στη ζωή σας.
 Χρησιμοποιήστε συνεχή μέλλοντα και συνεχή υποτακτική.

- 11** Ακούστε τον διάλογο και απαντήστε στις ερωτήσεις.

1. Πού είναι ο κύριος Γαλανόπουλος;
2. Τι πρόβλημα έχει;
3. Το πρόβλημά του είναι πολύ μεγάλο;
4. Τι πρέπει να κάνει από 'δώ και πέρα;
5. Τι πρέπει να κάνει τουλάχιστον δύο φορές τη βδομάδα;
6. Τι πρέπει να κάνει καθημερινά;
7. Τι θα γίνει με τη διαίτά του;
8. Πώς βλέπει τη ζωή τώρα ο κύριος Γαλανόπουλος;
9. Τι του λέει ο γιατρός;

σαλάτες ✓	μωριτίσα ×
φρούτα ✓	μονσακάς ×
	τυριά ×
κολύμυσι ✓	γλυκά ×
γυμναστική ✓	
ωερνώατημα ✓	

Αν πήγαινα να ζήσω εκεί, θα έπαιρνα μαζί μου...

Πριν από λίγες μέρες, στον σταθμό Νότος FM ξεκίνησε ένα ραδιοφωνικό παιχνίδι σχετικά με τα βιβλία, τα CD, τα εργαλεία και τις συσκευές που θα έπαιρνε κανείς μαζί του, αν πήγαινε να ζήσει σ' ένα σπιτάκι μακριά από τον πολιτισμό για τρεις μήνες. Το παιχνίδι, που λέγεται "Τι θα έπαιρνες μαζί σου", συντονίζει και παρουσιάζει ο δημοσιογράφος Λάμπρος Νικολάου.

- κ. Νικολάου** ...Εσείς, κύριε Ρέππα, τι θα παίρνατε μαζί σας; Σας θυμίζω: δεν μπορείτε να πάρετε περισσότερα από τρία βιβλία, τρία CD, και τέσσερα εργαλεία ή συσκευές.
- κ. Ρέππας** Να σας πω. Ε... νομίζω πως αν έφευγα μακριά από την πόλη για κάποιο χρονικό διάστημα, θα έπαιρνα μαζί μου την "Αναφορά στον Γκρέκο" του Καζαντζάκη, τα ποιήματα του Σεφέρη, και το "Εκατό Χρόνια Μοναξιά" του Μάρκες. Βιβλία που μπορείς να διαβάσεις ξανά και ξανά, και κάθε φορά να βρίσκεις κάτι καινούργιο. Από CD θα διάλεγα νομίζω μία συμφωνία του Μότσαρτ, ίσως την τριάντα εννιά, ένα CD με δημοτικά από όλη την Ελλάδα, κι ένα με τις καλύτερες στιγμές της τζαζ.
- κ. Νικολάου** Από εργαλεία ή συσκευές τι θα παίρνατε μαζί σας;
- κ. Ρέππας** Για να ακούω τα CD μου, χρειάζομαι φυσικά ένα CD player που να λειτουργεί με μπαταρίες. Μας μένουν λοιπόν άλλα τρία. Δύσκολο να διαλέξει κανείς. Ίσως έναν αναπτήρα, έναν δυνατό φακό και, βεβαίως, ένα κοφτερό μαχαίρι.
- κ. Νικολάου** Δε θα παίρνατε ένα ρολόι;
- κ. Ρέππας** Α, όχι! Με τίποτε. Ξέρετε, ένα από τα καλά αυτής της ιστορίας είναι ακριβώς ότι έχεις τη δυνατότητα να χάσεις την αίσθηση του χρόνου.
- κ. Νικολάου** Ενδιαφέροντα αυτά που μας είπατε, κύριε Ρέππα.
- κ. Ρέππας** Ενδιαφέρουσα, επιτρέψτε μου να πω, είναι η κεντρική ιδέα αυτού του παιχνιδιού. Γιατί, πέρα απ' όλα τα άλλα, μας κάνει όλους να σκεφτούμε πόσο πιο απλή μπορεί να είναι η ζωή μας.

1 Σωστό ή λάθος;

1. Το παιχνίδι γίνεται στην τηλεόραση.
2. Λέγεται "Τι θα άφηνες στο σπίτι;"
3. Το παρουσιάζει ο Λάμπρος Νικολάου.
4. Ο κ. Ρέππας θα έπαιρνε μαζί του μόνο ένα βιβλίο.
5. Δε θα έπαιρνε μαζί του καθόλου CD.
6. Θα έπαιρνε ένα κοφτερό μαχαίρι κι έναν φακό.
7. Ο δημοσιογράφος τού προτείνει να πάρει ένα ρολόι.
8. Ο κ. Ρέππας λέει ότι θα έπαιρνε ένα ρολόι, γιατί θα ήθελε συχνά να ξέρει τι ώρα είναι.
9. Ο δημοσιογράφος βρίσκει ενδιαφέροντα αυτά που λέει ο κ. Ρέππας.
10. Ο κ. Ρέππας λέει ότι το παιχνίδι δεν είναι ενδιαφέρον.

Υποθετικός λόγος - Β' Τύπος

Αν **μιλούσα** καλύτερα ελληνικά, **θα έβρισκα** δουλειά.
 ▲ ▲
 παρατατικός θα + παρατατικός

Αν **πήγαινες** αύριο, **θα ερχόμουν** κι εγώ.
 ▲ ▲
 παρατατικός θα + παρατατικός

Τον β' τύπο του υποθετικού λόγου χρησιμοποιούμε για να εκφράσουμε μια υπόθεση για το παρόν ή το μέλλον

- (α) που είναι **αντίθετη με την πραγματικότητα**
 (β) που είναι **πιθανή**.

Με τον β' τύπο του υποθετικού λόγου μπορούμε να εκφράσουμε και μια υπόθεση που κάνουμε για το παρελθόν και που είναι, βεβαίως, αντίθετη με την πραγματικότητα.

Το "θα" + παρατατικός ονομάζουμε **δυνητική**.

2 Ταιριάξτε τις προτάσεις.

1. Αν πήγαινες τώρα στο σχολείο,	α. θα ήμουνα τραγουδιστής.
2. Αν έβλεπες λιγότερες ώρες τηλεόραση,	β. θα ήσουν ο καλύτερος μαθητής.
3. Αν ήξερα μουσική και είχα καλή φωνή,	γ. θα έβλεπες την καθηγήτριά σου.
4. Αν διάβαζες λίγο περισσότερο,	δ. δεν θα έφευγε θυμωμένη.
5. Αν ερχόσουν χθες πιο νωρίς στο σπίτι,	ε. θα έφτανες πριν από τις δώδεκα.
6. Αν δεν της μιλούσες άσχημα,	ζ. θα έβρισκες φαγητό.
7. Αν ξεκινούσες αύριο στις εφτά,	η. θα είχες περισσότερους φίλους.

3 Βάλτε τα ρήματα στον σωστό τύπο.

1. Αν _____ εσύ, _____ σου _____ καλύτερη τιμή ο Περικλής.
(πληρώνω) (κάνω)
2. _____ σου _____ το αυτοκίνητό του, αν του το _____ ευγενικά.
(δίνω) (ζητάω)
3. Αν εσύ δεν _____, _____ να πάμε σινεμά στις 11.00. (βαριέμαι) (μπορώ)
4. Αν τα παιδιά _____ τα δόντια τους σωστά και συχνά, δεν _____ τον
οδοντίατρο. (πλένω) (χρειάζομαι)
5. Αν εμείς _____ ξένες γλώσσες, _____ πιο συχνά. (μιλάω) (ταξιδεύω)
6. _____ σου _____ τα λεφτά εγώ σήμερα, αν το _____. (φέρνω)
(θυμάμαι)

4 Πείτε σε μερικούς φίλους σας που έχουν κάποιο πρόβλημα τι να κάνουν.

- π.χ. Α : Όταν η γυναίκα μου μιλάει ελληνικά με τις φίλες της, δεν καταλαβαίνω τίποτε.
(μαθαίνω ελληνικά)
Β : Εγώ στη θέση σου θα μάθαινα ελληνικά.

1. Όταν η γυναίκα μου μιλάει ελληνικά με τις φίλες της, δεν καταλαβαίνω τίποτε.
(μαθαίνω ελληνικά)
2. Δε μ' αρέσει καθόλου η δουλειά που κάνω. (βρίσκω μια άλλη)
3. Έχω συνέχεια προβλήματα με το στομάχι μου. (πηγαίνω στο γιατρό)
4. Προσπάθησα πολλές φορές να χάσω βάρος, αλλά δεν τα κατάφερα. (κόβω τα γλυκά)
5. Τα παιδιά μου δεν μ' ακούνε καθόλου. (προσπαθώ να γίνω φίλος μαζί τους)
6. Έχασα τον άντρα μου και δεν μπορώ να τον βρω πουθενά. (δεν κάνω τίποτε)
7. Λέω ν' αγοράσω μεταχειρισμένο αυτοκίνητο. (αγοράζω καινούργιο)
8. Τελευταία αισθάνομαι συνέχεια κουρασμένος. (δεν εργάζομαι και τα σαββατοκύριακα)

5 Μιλήστε μεταξύ σας. Ρωτήστε έναν συμμαθητή σας:

- Τι θα έκανε ή τι θα αγόραζε, αν είχε πολλά λεφτά.
- Σε ποιες χώρες ή πόλεις θα πήγαινε, αν ταξίδευε στο εξωτερικό.
- Τι θα έτρωγε, αν πήγαινε στην Ινδία / στην Ιταλία / στην Κίνα / στην Αίγυπτο.
- Τι θα έβλεπε, αν ταξίδευε στο Παρίσι / στο Λονδίνο / στη Νέα Υόρκη / στο Τόκιο / στη Μόσχα.
- Τι θα έκανε, αν ήταν καθηγητής στην τάξη σας.

Επίθετα σε -ων, -ουσα, -ον

		Ενικός		
Όνομ.	ενδιαφέρων	ενδιαφέρουσα	ενδιαφέρον	
Γεν.	ενδιαφέροντος	ενδιαφέρουσας	ενδιαφέροντος	
Αιτ.	ενδιαφέροντα	ενδιαφέρουσα	ενδιαφέρον	
		Πληθυντικός		
Όνομ.	ενδιαφέροντες	ενδιαφέρουσες	ενδιαφέροντα	
Γεν.	ενδιαφερόντων	ενδιαφερούσων	ενδιαφερόντων	
Αιτ.	ενδιαφέροντες	ενδιαφέρουσες	ενδιαφέροντα	

Με τον ίδιο τρόπο κλίνουμε και τα επίθετα:
συμφέρων, επείγων, μέλλων, υπάρχων, παρών, απών κ.ά.

6 Βάλτε τα επίθετα στον σωστό τύπο.

- Αυτό το φαξ είναι _____. Πρέπει να φύγει τώρα. (επείγων)
- Την ημέρα των εξετάσεων ήταν όλοι τους _____. (απών)
- Πολύ _____ άνθρωπος η θεία σου. Μ' άρεσε πολύ. (ενδιαφέρων)
- Κοιτάξτε τα _____ θέματα και αφήστε τα άλλα γι' αργότερα. (επείγων)
- Η τιμή είναι _____, αλλά δεν έχω αρκετά χρήματα τώρα. (συμφέρων)
- Ελένη, νομίζω ότι πρέπει να είσαι κι εσύ _____ στη συνάντησή. (παρών)
- Πώς σου φάνηκε ο _____ πεθερός μου; Ωραίος τύπος, έ; (μέλλων)
- Λοιπόν, είχαμε μια πολύ _____ κουβέντα. (ενδιαφέρων)

Επιτρέπεται ή απαγορεύεται;

Στους δρόμους της πόλης, είτε οδηγούμε είτε περπατάμε, βλέπουμε καθημερινά εκατοντάδες πινακίδες: σήματα της τροχαίας, επιγραφές πάνω στις πόρτες των καταστημάτων, πινακίδες στις εισόδους των πολυκατοικιών και των εστιατορίων, ή μέσα στις δημόσιες υπηρεσίες και τις τράπεζες. Σιωπηλά μηνύματα που μας λένε τι επιτρέπεται ή τι απαγορεύεται, τι πρέπει ή τι δεν πρέπει να κάνουμε. Πού πρέπει ή μπορούμε να πάμε, πότε κτλ. Είναι ένας αρκετά σύνθετος κώδικας επικοινωνίας, απαραίτητος όμως για την καλύτερη λειτουργία της πόλης και των πολιτών. Όταν, πάλι, πρόκειται να ταξιδέψουμε, τα σήματα της τροχαίας και οι χιλιομετρικές αποστάσεις γίνονται ακόμα πιο χρήσιμα, γιατί, με τον αριθμό των αυτοκινήτων που κυκλοφορούν στους δρόμους, αποκλείεται να οδηγούσαμε με ασφάλεια, αν δεν ακολουθούσαμε τις οδηγίες ή τις πληροφορίες που μας δίνουν.

7 Ρωτήστε και απαντήστε.

1. Τι βλέπουμε καθημερινά στους δρόμους;
2. Τι ακριβώς είναι αυτές οι πινακίδες;
3. Τι μας λένε;
4. Τι κώδικας επικοινωνίας είναι;
5. Γιατί είναι απαραίτητος;
6. Πώς μας βοηθούν τα σήματα της τροχαίας όταν ταξιδεύουμε;
7. Τι θα συνέβαινε χωρίς αυτά τα σήματα;
8. Ποιος πρέπει να ακολουθεί τις οδηγίες των μηνυμάτων;

Προσοχή!
Όχι στην ταβέρνα δεξιά.
Το φαγητό είναι χάλια.
Αριστερά είναι η δική μας.
Τα καλύτερα πιάτα
του Πειραιά!!

Κοιτάξτε! ☹ ☹

δεκάδες	=	10+10+10+ ...
εκατοντάδες	=	100+100+100+ ...
χιλιάδες	=	1.000+1.000+1.000+ ...

Απαγορεύεται να παρκάρεις = Δεν μπορείς να παρκάρεις
Επιτρέπεται να στρίψεις = Μπορείς να στρίψεις
Πρόκειται να ταξιδέψει = Θα ταξιδέψει
Αποκλείεται να έρθει = Είναι σίγουρο ότι δε θα έρθει

8 Κοιτάξτε τα σήματα της τροχαίας και μιλήστε μ' έναν συμμαθητή σας.

1

2

3

4

5

6

- π.χ. A : Να κοιτάξουμε το σήμα νούμερο τρία; Τι σημαίνει ακριβώς;
 B : Σημαίνει ότι απαγορεύεται να στρίψεις δεξιά.
 A : Και τι κάνω αν θέλω να στρίψω δεξιά;
 B : Προχωρείς, ώσπου να βρεις έναν δρόμο όπου επιτρέπεται να πας δεξιά.

9 Γράψτε ξανά τις προτάσεις.

Χρησιμοποιήστε τα "πρόκειται", "αποκλείεται", "επιτρέπεται", "απαγορεύεται":

1. Δε θα έρθει πριν από τις εννιά. _____
2. Δεν μπορούμε να καπνίσουμε εδώ. _____
3. Είναι βέβαιο πως δε θα βγει μαζί του η Ελένη. _____
4. Δε γίνεται να πάρουμε τον σκύλο μέσα. _____
5. Στην τηλεόραση είπαν πως δεν θα βρέξει. _____
6. Δεν απαγορεύεται να παίξουμε μπάλα. _____
7. Δεν μπορείτε να παρκάρετε εδώ, κυρία μου. _____
8. Μπορώ να γράψω με μολύβι στις εξετάσεις; _____

10 Τι σημαίνουν αυτές οι πινακίδες; Πού τις συναντάμε;

ΗΣΥΧΙΑ

Απαγορεύεται
η είσοδος

ΣΤΡΟΦΗ
ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ

ΩΘΗΣΑΤΕ

Ευχαριστούμε
που δεν καπνίζετε

ΑΔΙΕΞΟΔΟ

ΕΛΞΑΤΕ

ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ
ΧΩΡΟΣ
ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ

Σύνδεσμοι

και	Ο Πέτρος και η Άννα μένουν κοντά στο σχολείο. Πήγαμε στην Ελλάδα το 2001 και φύγαμε το 2003. Οδηγεί αργά και προσεκτικά.
ούτε... ούτε...	Δεν βλέπω ούτε τον Γιώργο ούτε την Ελένη. Δεν ξέρουν ούτε να διαβάζουν ούτε να γράφουν. Δεν μπορώ να έρθω ούτε σήμερα ούτε αύριο.
ή... ή...	Ποια φούστα θα πάρεις; Την άσπρη ή την πράσινη; Όταν είμαι στο σπίτι, ή διαβάζω ή ακούω μουσική.
είτε... είτε...	Είτε σ' αρέσει είτε δε σ' αρέσει, η μαμά θα μείνει μαζί μας.
αλλά	Ήταν κοντός αλλά συμπαθητικός. Δύσκολα τα πράγματα, αλλά πρέπει να κάνω υπομονή.
όμως	Δεν είναι γνωστός ζωγράφος, όμως εμένα μ' αρέσει.

11 Συνδέστε τις προτάσεις χρησιμοποιώντας "και", "αλλά", "όμως".

1. Χθες πήγαμε στη θάλασσα. Χθες κάναμε μπάνιο. (και)

2. Τον ρώτησα. Αυτός δεν απάντησε. (αλλά)

3. Είναι Ιούνιος. Ακόμα κάνει κρύο. (όμως)

4. Θα ετοιμαστώ γρήγορα. Θα φύγω αμέσως. (και)

5. Μιλάει ελληνικά. Δε γράφει ελληνικά. (αλλά)

6. Δουλεύει δώδεκα ώρες την ημέρα. Δε θέλει να αλλάξει δουλειά. (όμως)

7. Το διαμέρισμα είναι ακριβό. Το διαμέρισμα έχει ωραία θέα. (αλλά)

8. Ο Ραούλ είναι Ισπανός. Ο Χοσέ είναι Ισπανός. (και)

12 Συνδέστε τις προτάσεις χρησιμοποιώντας "ούτε... ούτε", "ή... ή", "είτε... είτε".

1. Ο Ηλίας δεν πήρε τηλέφωνο. Ο Ηλίας δεν ήρθε.

2. Ίσως πάμε με το πλοίο. Ίσως πάμε με το αεροπλάνο.

3. Δεν τον είδα. Δεν τον άκουσα.

4. Δε θέλω να σου μιλήσω. Δε θέλω να σε δω.

5. Ίσως αγοράσουμε το Fiat. Ίσως αγοράσουμε το Opel.

6. Ο Ιάσων ίσως πάρει τηλέφωνο. Ο Ιάσων ίσως στείλει e-mail.

13 Ακούστε την ερώτηση και βρείτε τη σωστή απάντηση.

1.	(α) Όχι, επιτρέπεται. (β) Όχι, απαγορεύεται. (γ) Όχι, αποκλείεται.
2.	(α) Θα αγοράζα ένα διαμέρισμα. (β) Θα αγοράσω ένα διαμέρισμα. (γ) Θα αγοράζω ένα διαμέρισμα.
3.	(α) Εντάξει. Γιατί όχι; (β) Ή το ένα ή το άλλο. (γ) Ούτε το ένα ούτε το άλλο.
4.	(α) Βεβαίως, θα έρθουμε. (β) Νομίζω, ναι. (γ) Όχι, δεν ερχόμαστε.

Πρώτος σταθμός οι Δελφοί

Η Μόνικα Στράους-Παπαδημητρίου είναι μια Γερμανίδα δημοσιογράφος παντρεμένη με Έλληνα. Ξέρει τέλεια ελληνικά, κι εδώ κι ένα χρόνο γράφει σ' ένα γυναικείο περιοδικό την ταξιδιωτική στήλη "Μια Γερμανίδα ταξιδεύει στην Ελλάδα".

Πριν γνωρίσω τον Άλκη, τον άντρα μου, δεν είχα ποτέ την ευκαιρία να επισκεφτώ την "άλλη" Ελλάδα. Πάντα πήγαινα στα γνωστά "τουριστικά" νησιά για μπάνια και ξεκούραση. Τελικά, πριν από δύο μήνες, η επιθυμία που υπήρχε μέσα μου να επισκεφτώ τους αρχαίους ιερούς τόπους, έγινε πραγματικότητα. Πρώτος σταθμός, οι Δελφοί. Μόλις έφτασα και βγήκα από το αυτοκίνητο, κατάλαβα γιατί οι αρχαίοι είχαν διαλέξει αυτό το σημείο για να κάνουν το πιο σημαντικό μαντείο τους. Όταν είδα το φως και τον καταγάλανο ουρανό, όταν μύρισα τις μυρωδιές, όταν αισθάνθηκα τη μαγική ενέργεια του χώρου και την ηρεμία της φύσης, κατάλαβα ότι αυτός ήταν ο ιδανικός τόπος για τη λατρεία του θεού Απόλλωνα.

Αφού άφησα τα πράγματά μου στο ξενοδοχείο, επισκέφτηκα πρώτα το ιερό όπου οι αρχαίοι λάτρευαν τον Απόλλωνα. Εκεί η Πυθία έδινε στους επισκέπτες τους χρησμούς του θεού για το μέλλον. Μετά ανέβηκα λίγο πιο πάνω στο αρχαίο θέατρο, και ύστερα πήγα στην Κασταλία Κρήνη. Εδώ παλιά υπήρχε μια πηγή με ιερό νερό, όπου η Πυθία έπρεπε να πλυθεί, πριν δώσει τους χρησμούς. Ήθελα να μείνω ώρες σ' αυτό το πανέμορφο σημείο, αλλά έπρεπε να επισκεφτώ και το Μουσείο την ίδια μέρα. Λοιπόν, μπορεί να έχετε ακούσει ή διαβάσει πολλά για τον Ηνίοχο των Δελφών. Όμως, πρέπει να δει κανείς αυτό το άγαλμα από κοντά, για να καταλάβει...

1 Ρωτήστε και απαντήστε.

1. Τι ξέρετε για τη Μόνικα;
2. Τι έκανε πριν γνωρίσει τον άντρα της;
3. Τι επιθυμία υπήρχε μέσα της;
4. Τι κατάλαβε μόλις βγήκε από το αυτοκίνητό της;
5. Τι ήταν αυτό που την έκανε να καταλάβει ότι οι Δελφοί ήταν ο ιδανικός τόπος για τη λατρεία του θεού;
6. Τι έκανε πριν πάει στο ιερό του θεού;
7. Τι ξέρετε για το ιερό του Απόλλωνα;
8. Τι ήταν η Κασταλία Κρήνη;
9. Ποια ήταν η Πυθία;
10. Μήπως ξέρετε τι είναι ο Ηνίοχος των Δελφών;

Χρονικές προτάσεις

Πριν (να) φύγω από το γραφείο,
 απλή υποτακτική

είδα
 βλέπω
 θα δω

τον διευθυντή για λίγα λεπτά.

Όταν + ενεστώτας
 υποτακτική
 αόριστος → διάφοροι
 χρόνοι

Όταν δουλεύω, δεν ακούω μουσική.
 Πλύνε το πιάτο σου, όταν φας.
 Όταν την είδα, αυτή έμπαινε στο σινεμά.

Αφού + υποτακτική
 αόριστος → διάφοροι
 χρόνοι

Θα πάρετε απόδειξη, αφού πληρώσετε.
 Το θυμήθηκαν, αφού είχαν φύγει.

Μόλις + υποτακτική
 αόριστος → διάφοροι
 χρόνοι

Θα ετοιμάσω τη σαλάτα, μόλις φτάσω στο σπίτι.
 Μόλις βγήκαμε από το θέατρο, άρχισε να βρέχει.
 Τα παιδιά μόλις έρθουν στο σπίτι, βγάζουν τα παπούτσια τους.

2 Ταιριάξτε τις προτάσεις.

1. πριν έρθω στην Ελλάδα	α. θα συγκρίνουν τις τιμές
2. πριν σκουπίσουμε	β. ήπιανε ένα ουζάκι
3. πριν ντυθεί	γ. θα ακούσω τις ειδήσεις στο ραδιόφωνο
4. πριν παίξουν χαρτιά	δ. δεν μιλούσα καθόλου ελληνικά
5. πριν κοιμηθούμε	ε. πάντα ξεσκονίζουμε
6. πριν αγοράσουν ηλεκτρική σκούπα	ζ. τις πλένω
7. πριν βάλω τις μελιτζάνες στον φούρνο	η. έκανε ένα ντους
8. πριν πω τον καφέ μου	θ. διαβάσαμε τις εφημερίδες μας

3 Ρωτήστε έναν συμμαθητή σας:

- τι κάνει συνήθως, μόλις φτάσει στο σπίτι του.
- τι κάνει συνήθως, πριν κοιμηθεί.
- τι έκανε χθες, μόλις έφτασε στο σπίτι του.
- πού ήτανε, πριν έρθει στο μάθημα.
- ποιος ήταν ο πρώτος άνθρωπος που είδε, μόλις βγήκε από το σπίτι του το πρωί.
- ποιος ήταν ο τελευταίος άνθρωπος που είδε, πριν μπει στην τάξη σήμερα.
- πού θα πάει, όταν τελειώσει το μάθημα.
- τι θα κάνει απόψε, αφού φάει το βραδινό του.
- τι θα κάνει, πριν φύγει από το σπίτι αύριο το πρωί.
- αν έκανε μαθήματα ελληνικών, πριν έρθει σ' αυτή την τάξη και, αν ναι, πού.
- τι θα κάνει, αφού τελειώσει το δεύτερο βιβλίο της σειράς "Επικοινωνήστε Ελληνικά".

4 Γράψτε έξι προτάσεις όπως αυτές που φτιάξατε στην Άσκηση 2. Δύο στο παρελθόν, δύο στο παρόν και δύο στο μέλλον.

5 Συμπληρώστε τις προτάσεις, όπως εσείς θέλετε.

Χρησιμοποιήστε "όταν", "μόλις" ή "αφού", όπου δεν υπάρχουν.

1. Μόλις μου έδωσε τα χρήματα, _____.
2. Θα τους μιλήσουμε, _____.
3. _____, όταν φάω το βραδινό μου.
4. Αφού συμφώνησε να έρθει, _____.
5. Θα καταλάβουν ότι υπάρχει πρόβλημα, _____.
6. _____, μόλις γεννήθηκε το παιδί.
7. _____, θα σας στείλω μια κάρτα.
8. Όταν παρακολουθώ αρχαίες τραγωδίες, _____.
9. _____, θα τους δώσω τα λεφτά που τους χρωστάω.

Έπρεπε Δεν ήρθα, γιατί *έπρεπε* να πάω σ' ένα σεμινάριο.
Κοιμήθηκαν στις δέκα, γιατί *έπρεπε* να ξυπνήσουνε νωρίς.

**Υπήρχε/
Υπήρχαν** Παλιά εδώ *υπήρχε* ένας ωραίος κήπος.
Ανάμεσα σ' αυτά που έκλεψαν, *υπήρχαν* και δύο ακριβοί πίνακες.

Επίσης λέμε: Παλιά εδώ *είχε* έναν ωραίο κήπο.
Ανάμεσα σ' αυτά που έκλεψαν, *είχε* και δύο ακριβούς πίνακες.

υπήρχε/υπήρχαν + ονομαστική = είχε + αιτιατική

6 Μιλήστε μεταξύ σας. Ο "Α" κάνει πάντα αρνητικές ερωτήσεις.

π.χ. (εσύ) (έρχομαι) / στο μάθημα;

A: Γιατί δεν ήρθες στο μάθημα;

B: Γιατί έπρεπε να πάω σε μια δουλειά.

1. (εσύ) (έρχομαι) / στο μάθημα;	5. (εσείς) (πληρώνω) / τον λογαριασμό / ΟΤΕ;
2. ο Κώστας (φεύγω) / νωρίς από το γραφείο;	6. ο αδελφός σου (κοιμάμαι) / στο σπίτι του;
3. η Άννα (έρχομαι) / στο σινεμά μαζί μας;	7. τα παιδιά (παίζω) / μπάσκετ;
4. οι γονείς σου (πηγαίνω) / διακοπές;	8. (εσείς) (μένω) / στη Θεσσαλονίκη;

7 Παίξτε "αλυσίδα" με έναν συμμαθητή σας. Ρωτήστε για διάφορα πράγματα. Αυτός που δεν μπορεί να συνεχίσει, χάνει ένα ευρώ!

Ο "Β" προσπαθεί να χρησιμοποιήσει τις φράσεις "(δεν) έπρεπε να..", "(δεν) μπορούσα να...", "(δεν) ήθελα να..." με διάφορα ρήματα.

π.χ. A : Γιατί δεν ήρθες στο μάθημα χθες;

B : Γιατί δεν μπορούσα να έρθω.

A : Και γιατί δεν μπορούσες να έρθεις;

B : Γιατί έπρεπε να πάω στον γιατρό.

A : Και γιατί έπρεπε να πας στον γιατρό;

B : Γιατί πονούσε... κτλ.

8 Γράψτε από δύο προτάσεις με "(δεν) έπρεπε να...", "(δεν) μπορούσα να..." και "(δεν) ήθελα να..."

Σύνθετα επίθετα

ολο + επίθετο

ολοκάθαρος
ολοκαίνουργιος
ολόλευκος
ολόφρεσκος
ολόχρυσος

κατα + επίθετο

καταπράσινος
κατακόκκινος
κατακίτρινος
καταγάλανος
κατάμαυρος
κάτασπρος

παν + επίθετο

πανάκριβος
πανάσχημος
πανάρχαιος
πανέμορφος
πανύψηλος

π.χ. ολοκάθαρος = 100% καθαρός
καταπράσινος = πολύ πράσινος
πανάκριβος = πάρα πολύ ακριβός

9 Γράψτε το σωστό. Χρησιμοποιήστε "ολο...", "κατα...", ή "παν...", ανάλογα.

ψηλός - κόκκινος - καινούργιος - γαλανός - χρυσός - πράσινος - λευκός - ακριβός - φρέσκος

1. Το χιόνι πάνω στα βουνά ήταν _____ .
2. Το προηγούμενο σαββατοκύριακο κολυπήσαμε στα _____ νερά της Μυκόνου.
3. Όλοι οι μπασκετμπολίστες του Παναθηναϊκού είναι _____ .
4. Το στίλο της ήταν _____ γιατί ήταν _____ .
5. Έγινε _____ όταν η καθηγήτριά του του μίλησε άσχημα στην τάξη.
6. Αγόρασα από τον φούρνο _____ ζεστό ψωμί.
7. Πάρκαρε μπροστά στο καφέ την _____ μηχανή του για να τη δούμε.
8. Τα δέντρα αυτή την εποχή είναι _____ .

10 Διαβάστε πάλι το άρθρο της Μόνικα Στράους-Παπαδημητρίου στη σελίδα 162, και τελειώστε το, όπως εσείς νομίζετε.

- 11** Μιλήστε μεταξύ σας.
Κάντε ομάδες των τριών. Ο ένας περιγράφει ένα μέρος που επισκέφτηκε πριν από λίγο καιρό. Οι άλλοι δύο του κάνουν ερωτήσεις για να μάθουν περισσότερα γι' αυτό το μέρος.

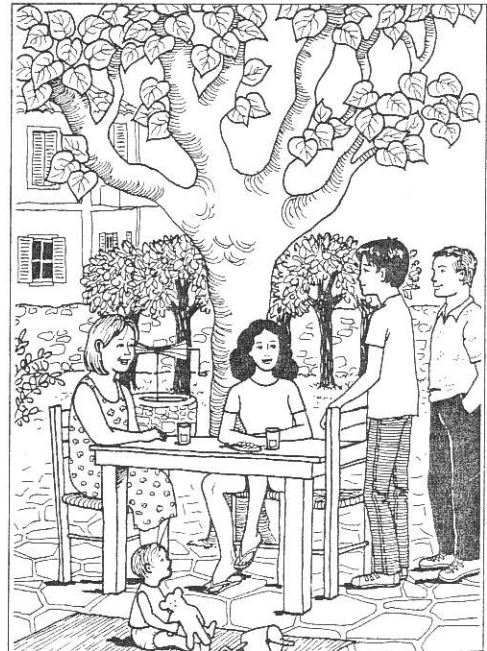
- 12** Γράψτε ένα σύντομο άρθρο (150 λέξεις περίπου) για μια εφημερίδα ή ένα περιοδικό, σχετικά με το μέρος για το οποίο μιλήσατε στην άσκηση 11.

- 13** Ακούστε τη δασκάλα που διαβάζει ένα κομμάτι από το μυθιστόρημα "Περιπέτεια στη Μάνη" της Νένης Κολέθρα στα παιδιά, και σημειώστε σωστό (Σ) ή λάθος (Λ).

1. Η κοπέλα που λέει την ιστορία πήγε στο χωριό με το λεωφορείο.
2. Όταν κατέβηκε από το λεωφορείο, είδε στη στάση τρεις νέους.
3. Οι νέοι την κοίταζαν προσεχτικά
4. Της κοπέλας δεν της άρεσε καθόλου που οι νέοι ήταν εκεί.
5. Από το λεωφορείο κατέβηκαν αρκετοί άνθρωποι.
6. Η Άννα έμενε κοντά στη θάλασσα.
7. Η κοπέλα είδε τρία πέτρινα διώροφα σπίτια.
8. Τα τρία σπίτια ήταν μακριά από την παραλία.
9. Το σπίτι της Άννας ήταν το πρώτο διώροφο.
10. Το χωριό ήταν μεγάλο.
11. Η ώρα ήταν οχτώ το βράδυ.
12. Ακόμα είχε ήλιο.

Η εικόνα είναι της Μαρίας Θειοπούλου από το βιβλίο "Περιπέτεια στη Μάνη".

Θα ήθελα μια μακριά μάλλινη φούστα

Η Μάρθα ψωνίζει σ' ένα κατάστημα χειμωνιάτικα ρούχα.

Πωλήτρια Μπορώ να βοηθήσω;

Μάρθα Ψάχνω για μια μακριά μάλλινη φούστα σε χρώμα σκούρο μπλε.

Πωλήτρια Μέγεθος;

Μάρθα Τριάντα οχτώ.

Πωλήτρια Λοιπόν, για να δούμε τι έχουμε. Αυτές οι δύο είναι στο μέγεθός σας. Δοκιμάστε τις.

Μάρθα Αυτή εδώ είναι εντάξει σε μέγεθος. Πώς σας φαίνεται;

Πωλήτρια Να σας δω. Σας πάει πολύ.

Μάρθα Η άλλη δε μου κάνει. Είναι λίγο φαρδιά και δε μ' αρέσει και το χρώμα.

Πωλήτρια Αυτή πάντως είναι τέλεια επάνω σας.

Μάρθα Ναι, κι εμένα μ' αρέσει. Αυτή θα πάρω. Είναι εκατό τοις εκατό μάλλινη;

Πωλήτρια Δε νομίζω. Να δω. Είναι εβδομήντα τα εκατό μαλλί και τριάντα τα εκατό συνθετικό.

Μάρθα Η ποιότητά της; Καλή;

Πωλήτρια Κοιτάξτε, είναι επώνυμη φούστα. Είναι από τις καλύτερες που έχουμε.

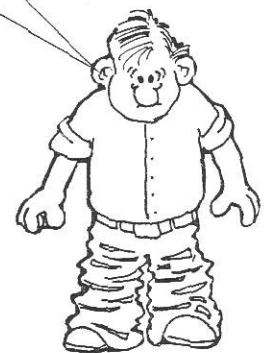
Μάρθα Ωραία. Επίσης θέλω κι ένα μεταξωτό πουκάμισο σε στενή γραμμή.

Πωλήτρια Θα σας δείξω κάτι ιταλικά μεταξωτά που θα σας αρέσουν πολύ. Ελάτε μαζί μου.

1 Σωστό ή λάθος;

1. Η Μάρθα ψωνίζει καλοκαιρινά ρούχα.
2. Θέλει μια μάλλινη μαύρη φούστα.
3. Φοράει μέγεθος τριάντα οχτώ.
4. Δοκιμάζει τρεις φούστες.
5. Η πωλήτρια λέει ότι η φούστα που φοράει, της πάει πολύ.
6. Η άλλη φούστα δεν της κάνει, γιατί είναι στενή.
7. Η Μάρθα θα πάρει τη φούστα που της κάνει.
8. Η φούστα που θα πάρει είναι εκατό τα εκατό μάλλινη.
9. Η ποιότητα της φούστας δεν είναι η καλύτερη.
10. Η Μάρθα θέλει κι ένα φαρδύ πουκάμισο.

Το παντελόνι
είναι μακρύ,
ή εγώ είμαι κοντός;

καλοκαιρινός

φθινοπωρινός

χειμερινός / χειμωνιάτικος

ανοιξιάτικος

= για το καλοκαίρι

= για το φθινόπωρο

= για τον χειμώνα

= για την άνοιξη

Επίθετα σε -ύς, -ιά, -ύ

	Αρσενικό	Θηλυκό	Ουδέτερο
		Ενικός	
Ονομ.	μακρύς	μακριά	μακρύ
Γεν.	μακριού	μακριάς	μακριού
Αιτ.	μακρύ	μακριά	μακρύ
		Πληθυντικός	
Ονομ.	μακριοί	μακριές	μακριά
Γεν.	μακριών	μακριών	μακριών
Αιτ.	μακριούς	μακριές	μακριά

Έτσι κλίνουμε και τα επίθετα: *φαρδύς, πλατύς, παχύς, βαθύς, βαρύς, ελαφρύς.*

Επιρρήματα

φαρδιά, πλατιά, βαθιά, βαριά, ελαφριά (το παχύς δεν σχηματίζει επιρρημα).

Μονολεκτικά παραθετικά

Επίθετα	φαρδύτερος, -η, -ο - πλατύτερος, -η, -ο κτλ.
Επιρρήματα	φαρδύτερα - πλατύτερα κτλ.

2 Βάλτε τα επίθετα στον σωστό τύπο.

- Οι κουρτίνες θα είναι ωραιότερες αν είναι λίγο πιο _____ . (μακρύς)
- Ο δρόμος του σχολείου μας είναι _____ , γιατί είναι λεωφόρος. (πλατύς)
- Θέλω ένα σακάκι λίγο _____ από αυτό που έχω. (μακρύς)
- Οι _____ άνθρωποι έχουν συνήθως προβλήματα υγείας. (παχύς)
- Δεν φοράω ποτέ _____ φούστες. Φοράω πάντα στενές. (φαρδύς)
- Έκανε δίαιτα κι έχασε 15 κιλά. Όλα τα ρούχα του τώρα του είναι _____ . (φαρδύς)
- Η θάλασσα εδώ είναι αρκετά _____ . (βαθύς)
- Ποιο είναι _____ ; Το νερό ή το λάδι; (βαρύς)
- Μου αρέσουν πολύ τα _____ φαγητά. (ελαφρύς)

Μάθημα 22

3 Συγκρίνετε τα ρούχα που φοράνε οι συμμαθητές σας.

π.χ. Η μπλούζα της Πάολα είναι πιο φαρδιά από την μπλούζα της Υβόν αλλά το παντελόνι της είναι πιο κοντό.

Κοιτάξτε! ☹ ☹

Ουσιαστικό

μαλλί
βαμβάκι
μετάξι
δέρμα
συνθετικό
λινό
πλαστικό

Επίθετο

μάλλινος, -η, -ο
βαμβακερός, -ή, -ό
μεταξωτός, -ή, -ό
δερμάτινος, -η, -ο
συνθετικός, -ή, -ό
λινός, -ή, -ό
πλαστικός, -ή, -ό

1% : ένα
3% : τρία
50% : πενήντα
100% : εκατό

τα/τοίς εκατό

4 Χρησιμοποιήστε τις λέξεις-κλειδιά και μιλήστε μεταξύ σας:

π.χ. μπλούζα; / 35,00 // βαμβακερή; / 80% βαμβάκι + 20% συνθετικό

A : Πόσο έχει αυτή η μπλούζα;

B : 35,00 ευρώ.

A : Είναι βαμβακερή;

B : Μισό λεπτό, να κοιτάξω. Είναι 80% βαμβάκι και 20% συνθετικό.

1. μπλούζα; / 35,00 // βαμβακερή; / 80% βαμβάκι + 20% συνθετικό
2. φούστα; / 60,00 // βαμβακερή; / 60% βαμβάκι + 40% λινό
3. πουκάμισο; / 75,00 // μεταξωτό; / 50% μετάξι + 50% συνθετικό
4. κοστούμι; / 220,00 // μάλλινο; / 70% μαλλί + 30% συνθετικό
5. κασκόλ; / 20,00 // μάλλινο; / 100% μαλλί
6. φούτερ; / 30,00 // βαμβακερό; / 75% βαμβάκι + 25% συνθετικό

5 Ρωτήστε έναν συμμαθητή σας για τα ρούχα που φοράει.

Χρησιμοποιήστε λέξεις όπως “μάλλινος”, “βαμβακερός” κτλ.

6 Περιγράψτε τα ρούχα που έχετε στην ντουλάπα σας.

μου	πάει
σου	κάνει
του/της/του	φτάνει
μας	φαίνεται
σας	
τους	

Τι νομίζεις;
Μου πάει αυτό
το πουκάμισο;

7 Ξαναγράψτε τις προτάσεις.
Χρησιμοποιήστε τα "μου/σου/του... πάει/κάνει/φτάνει/φαίνεται".

1. (Ο Αλέκος) νομίζει ότι έχει πυρετό.

2. Αυτό που μου δίνετε δεν είναι το μέγεθός μου. Είναι μικρό.

3. Αυτά τα παπούτσια είναι υπέροχα στα πόδια σου.

4. Με εκατό ευρώ (τα παιδιά) θα είναι εντάξει. Δε χρειάζονται παραπάνω.

5. Νομίζω ότι δε θα πάρουμε ποτέ πίσω τα λεφτά μας.

6. Το στιλό που μου έδωσες είναι μπλε. Δεν το θέλω. Θέλω το μαύρο.

7. Είστε εντάξει με τόσα μακαρόνια, κύριε Παύλο μου;

8. Αυτό το χρώμα δεν είναι (για την Ελένη). Κάτι λίγο πιο σκούρο θα είναι πιο ωραίο επάνω της.

8 Γράψτε έξι προτάσεις με τα "μου πάει/κάνει/φτάνει/φαίνεται".

Σαν την Αλεξάνδρα, υπάρχουν δεκάδες Ελληνίδες

"Πού πας, παιδί μου, μόνη στην άκρη του κόσμου;" ρώτησε την Αλεξάνδρα Καμπανέλλη η μητέρα της, όταν εκείνη της ανακοίνωσε τα σχέδιά της. Μέσα σε μια μέρα μάζεψε τα πράγματά της κι έφυγε για τη Βαγδάτη μαζί με την οργάνωση Γιατροί Χωρίς Σύνορα.

Σαν την Αλεξάνδρα, υπάρχουν δεκάδες Ελληνίδες (γιατροί, νοσηλεύτριες, κοινωνικοί λειτουργοί, διοικητικοί υπάλληλοι), που τρέχουν στην άκρη του κόσμου, για να βοηθήσουν τον ανθρώπινο πόνο. Καθεμιά απ' αυτές τολμάει ν' αφήσει πίσω της τη ζεστασιά του σπιτιού της, την οικογένεια που ανησυχεί, ακόμα ίσως και τα παιδιά της, για να βοηθήσει αυτούς που έχουν ανάγκη. Λένε πως είναι μέλη της "κοινωνίας των πολιτών". Γι' αυτά που προσφέρουν, δεν πληρώνονται. Η αμοιβή τους είναι ένα "ευχαριστώ", ένα ζεστό χαμόγελο, το βλέμμα δύο παιδικών ματιών, ένας άνθρωπος που δεν πέθανε.

Όταν έφτασε στη Βαγδάτη, ο ουρανός ήταν μαύρος απ' τους καπνούς, αεροπλάνα πετούσαν συνέχεια, "δεν ήξερες πότε μπορεί να ρίξουν τη βόμβα στο κεφάλι σου. Τον πρώτο καιρό οι άνθρωποι ήταν ακόμα χαμογελαστοί, υπήρχε κίνηση στους δρόμους. "Όταν μας έβλεπαν, μας έκαναν τα σήματα της ειρήνης και της νίκης. Αργότερα, έζησα την αγωνία, τον φόβο, τον θυμό όλων εκείνων των ανθρώπων που δεν έφταιγαν σε τίποτα...

...Όσες φορές βρέθηκα μαζί με την οργάνωση στον πόλεμο, την αρρώστια ή την καταστροφή, ήταν η ελπίδα που ένιωσα να στέκεται δίπλα μου... Όπως εμείς, έτσι κι άλλοι τόσοι μπορούμε μαζί να κάνουμε την ανθρωπιά να μην έχει σύνορα."

Από την εφημερίδα *Ελευθεροτυπία*

9 Ρωτήστε και απαντήστε.

1. Πού πήγε η Αλεξάνδρα Καμπανέλλη;
2. Γιατί η μητέρα της της λέει ότι πάει στην άκρη του κόσμου;
3. Τι ακριβώς κάνει η Αλεξάνδρα;
4. Τι τολμούν γυναίκες όπως η Αλεξάνδρα;
5. Πώς πληρώνονται;
6. Πώς ήταν τον πρώτο καιρό τα πράγματα στη Βαγδάτη;
7. Τι έκαναν οι άνθρωποι, όταν έβλεπαν τα μέλη της οργάνωσης Γιατροί Χωρίς Σύνορα;
8. Τι πιστεύει η Αλεξάνδρα ότι μπορούμε να κάνουμε;

**Κάποιες
μη κυβερνητικές
ανθρωπιστικές οργανώσεις**

Ερυθρός Σταυρός
Γιατροί του Κόσμου
Γιατροί Χωρίς Σύνορα
Διεθνής Αμνηστία

Αντωνυμία "(ο) καθένας, (η) καθεμία, (το) καθένα"

Ονομαστική	(ο) καθένας	(η) καθεμία (-μιά)	(το) καθένα
Γενική	(του) καθενός	(της) καθεμιάς	(του) καθενός
Αιτιατική	(τον) καθένα	(την) καθεμία (-μιά)	(το) καθένα

Πληρώσανε 150 ευρώ **ο καθένας**.
Θέλω 230 ευρώ για **το καθένα**.

Αυτό μπορεί να το κάνει **ο καθένας**.
Καθένας με την τρέλα του!

Αντωνυμία "όσος, όση, όσο"

Ενικός

Ονομαστική	όσος	όση	όσο
Γενική	όσου	όσης	όσου
Αιτιατική	όσο(ν)	όση	όσο

Πληθυντικός

Ονομαστική	όσοι	όσες	όσα
Γενική	όσων	όσων	όσων
Αιτιατική	όσους	όσες	όσα

Πάρε **όση** τυρόπιτα θέλεις.

Δεν τον έχω δει, **όσον** καιρό είμαι εδώ.

Όσοι τον ξέρουν καλά, τον φοβούνται.

Όσες φορές πήγα, είχε δουλειά.

Επίρρημα "όσο"

Φάε **όσο** θέλεις ή **όσο** μπορείς.

Θα έρθω **όσο** γίνεται πιο γρήγορα.

10 Βάλτε το σωστό. Χρησιμοποιήστε τις αντωνυμίες "καθένας, καθεμιά, καθένα", "όσος, όση, όσο" και το επίρρημα "όσο".

1. _____ από σας, κύριοι, δεν έχετε διαβατήριο, περάστε από 'δώ, παρακαλώ.
2. Δεν είσαι ο μόνος. Προβλήματα έχει ο _____ .
3. Μπορείτε να πιείτε _____ μπίρα θέλετε. Έχει κι άλλα μπουκάλια στο ψυγείο.
4. Άνοιξα την πόρτα _____ μπορούσα πιο σιγά.
5. _____ από σας, κυρίες μου, θα φέρει μαζί της το βιβλίο της.
6. Θα αγοράσω _____ φούστες θέλω. Δικά μου είναι τα λεφτά.
7. Ο _____ θα φοβόταν στη θέση του.
8. Το DNA του _____ από μας είναι διαφορετικό.

όπως

Είναι ψηλός **όπως** ο πατέρας του.
Ντύνεται **όπως** η μάνα της.

όπως + ονομ. με άρθρο = **σαν** + αιτιατ. με άρθρο

Όπως μου μιλάς, έτσι θα σου μιλάω.
Κάνε **όπως** καταλαβαίνεις.

σαν

Είναι ψηλός **σαν** τον πατέρα του
Ντύνεται **σαν** τη μάνα της.

Μιλάει γαλλικά **σαν** Γάλλος.
Είναι ωραίος **σαν** θεός.

σαν + ονομ. χωρίς άρθρο

11 Βάλτε το σωστό.

1. "Να καλέσουμε και την Έφη με τον φίλο της;" " _____ νομίζεις."
2. Μιλάει _____ δικηγόρος, αλλά δεν είναι.
3. Είναι αντιπαθητική _____ τη μητέρα της.
4. _____ εσύ, έτσι κι εγώ θα έρχομαι αργότερα στο γραφείο.
5. Όταν έμαθε ότι κέρδισε 200.000 ευρώ, άρχισε να τρέχει γύρω-γύρω _____ τρελός.
6. _____ ξέρετε, οι εξετάσεις θα γίνουν την επόμενη Δευτέρα.
7. Δυστυχώς δεν διαβάζει τα μαθήματά του _____ ο μεγάλος του αδελφός.
8. Δεν είναι λεπτός _____ εσένα. Είναι αρκετά πιο παχύς και λίγο κοντότερος.

- 12** Παίξτε έναν ρόλο.
Είστε σ' ένα κατάστημα και θέλετε να αγοράσετε ένα παντελόνι,
ένα μπλουζάκι κι ένα σακάκι για το καλοκαίρι.
Παίξτε τον πελάτη / την πελάτισσα και τὸν πωλητή /την πωλήτρια.
Χρησιμοποιήστε λέξεις που μάθατε σ' αυτό το μάθημα.

- 13** Βρείτε πληροφορίες για έναν από τους οργανισμούς
Ερυθρός Σταυρός, Γιατροί Χωρίς Σύνορα, ή Γιατροί του Κόσμου
στη χώρα σας ή στην Ελλάδα, και κάντε μία ομιλία στην τάξη.
Μετά την ομιλία απαντήστε στις ερωτήσεις των συμμαθητών σας.

- 14** Γράψτε μία παράγραφο με τις πληροφορίες που έχετε για έναν
από τους πιο πάνω οργανισμούς.

- 15** Ακούστε την ερώτηση και βρείτε τη σωστή απάντηση.

1.	(α) Ναι, είναι το σαράντα δύο. (β) Όχι, έχει και συνθετικό. (γ) Ναι, είναι βαμβακερό.
2.	(α) Όχι, δεν είναι στη βιτρίνα. (β) Όχι, είναι λίγο φαρδύ για σας. (γ) Ναι, είναι μάλλινο.
3.	(α) Τρώτε όπως θέλετε. (β) Φάε όσα θέλεις. (γ) Ο καθένας μπορεί να φάει μακαρόνια.
4.	(α) Πολύ καλά. Μιλάει σαν Γερμανός. (β) Όπως ο καθένας από αυτούς. (γ) Μιλάει όπως μιλάει ένας Έλληνας.

Η ποιότητα των κρατικών καναλιών έχει βελτιωθεί

Η τηλεόραση είναι σήμερα, χωρίς αμφιβολία, το σημαντικότερο και ισχυρότερο από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (ΜΜΕ). Ο βασικός λόγος είναι ότι, σε σύγκριση με τις εφημερίδες, τα περιοδικά και το ραδιόφωνο, η τηλεόραση είναι το μόνο μέσο που διαθέτει και εικόνα και ήχο, και βρίσκεται μέσα στο σπίτι μας.

Στην Ελλάδα, όπως σε όλες σχεδόν τις ευρωπαϊκές χώρες, στην τηλεόραση υπάρχουν κρατικά και ιδιωτικά κανάλια. Ενώ τα προγράμματα των περισσότερων ιδιωτικών καναλιών είναι συχνά χαμηλής ποιότητας, η ποιότητα των προγραμμάτων των κρατικών καναλιών έχει βελτιωθεί πολύ τα τελευταία χρόνια και η ακροαματικότητά τους έχει ανέβει σημαντικά. Ακόμη και οι τηλεοπτικές σειρές που παρουσιάζονται από τα κρατικά κανάλια είναι καλύτερης ποιότητας. Ωστόσο, στα δελτία ειδήσεων, όπως γίνεται και στα ιδιωτικά κανάλια, πολλές φορές τα θέματα επιλέγονται και προβάλλονται έτσι, ώστε να προκαλέσουν εντυπωσιασμό και συναισθηματική φόρτιση.

Το βασικό έσοδο των καναλιών είναι οι διαφημίσεις, όπως γνωρίζουμε όλοι. Προβάλλονται με αρκετή συχνότητα, συνήθως λίγο πριν και μετά τις ειδήσεις, και κατά τη διάρκεια των ταινιών, των τηλεοπτικών σειρών ή των ενημερωτικών εκπομπών. Αυτό είναι κάτι που φέρνει κέρδη στα κανάλια, αλλά που ενοχλεί τους τηλεθεατές. Έτσι κι αλλιώς, οι περισσότεροι από μας δεν παρακολουθούν με προσοχή τις διαφημίσεις: συνήθως σηκώνονται να κάνουν κάποιο τηλεφώνημα, να φάνε κάτι από το ψυγείο, να πάνε στο μπάνιο. Και μολονότι συχνά ακούγονται και γράφονται αντιρρήσεις για τον όγκο των διαφημίσεων που προβάλλονται στην τηλεόραση, εντούτοις δεν γίνεται τίποτα - ακόμα και στα κρατικά κανάλια - παρόλο που, αυτά τουλάχιστον, δεν εξαρτώνται οικονομικά μόνο από τα έσοδα των διαφημίσεων.

Όπως και να 'χει το θέμα, η τηλεόραση πια σήμερα είναι μέρος της ζωής μας που ψυχαγωγεί, μορφώνει και ενημερώνει τους πολίτες, συχνά... όπως αυτή θέλει.

1 Ρωτήστε και απαντήστε.

1. Γιατί η τηλεόραση είναι τόσο σημαντική;
2. Ποια είναι η διαφορά ανάμεσα στα κρατικά και τα ιδιωτικά κανάλια της ελληνικής τηλεόρασης;
3. Τι ξέρετε για την ποιότητα των ειδήσεων;
4. Τι σχέση έχουν οι διαφημίσεις με την τηλεόραση;
5. Τι κάνουν συνήθως οι τηλεθεατές όταν προβάλλονται διαφημίσεις;
6. Πότε προβάλλονται τα διαφημιστικά σποτ;
7. Γιατί, δεν μπορεί να αλλάξει εύκολα η κατάσταση με τις διαφημίσεις;
8. Τι ρόλο παίζει η τηλεόραση στη ζωή των ανθρώπων σήμερα;

Παθητική φωνή

Η τηλεόραση **προβάλλει** ενημερωτικές εκπομπές κάθε μέρα. (ενεργητική)

▶ Ενημερωτικές εκπομπές **προβάλλονται** κάθε μέρα (από την τηλεόραση). (παθητική)

Τα κρατικά κανάλια **έχουν βελτιώσει** την ποιότητά τους. (ενεργητική)

▶ Η ποιότητα των κρατικών καναλιών **έχει βελτιωθεί**. (παθητική)

Οι εφημερίδες κάθε τόσο **γράφουν** πολλά για το θέμα των διαφημίσεων. (ενεργητική)

▶ Πολλά **γράφονται** κάθε τόσο (στις εφημερίδες) για το θέμα των διαφημίσεων. (παθητική)

Η μητέρα μου **έπλυνε** το μάλλινο πουλόβερ στο χέρι. (ενεργητική)

▶ Το μάλλινο πουλόβερ **πλύθηκε** στο χέρι (από τη μητέρα μου). (παθητική)

Παθητική φωνή χρησιμοποιούμε, όταν αυτό που ενδιαφέρει περισσότερο είναι **τι** έγινε και όχι **ποιος** το έκανε.

Αόριστος Παθητικής Φωνής μερικών ρημάτων

Ενεργητική Φωνή

Παθητική Φωνή

Ενεστώτας

Ενεστώτας

Αόριστος

ακούω
παρουσιάζω
παντρεύω
βελτιώνω
δίνω
πλένω
πληρώνω
προβάλλω
συζητάω(-ώ)
χρησιμοποιώ
γράφω

ακούγομαι
παρουσιάζομαι
παντρεύομαι
βελτιώνομαι
δίνομαι
πλένομαι
πληρώνομαι
προβάλλομαι
συζητιέμαι
χρησιμοποιούμαι
γράφομαι

ακού **στη**κα
παρουσιά **στη**κα
παντρεύ **τη**κα
βελτιώ **θη**κα
δό **θη**κα
πλύ **θη**κα
πληρώ **θη**κα
προβλή **θη**κα
συζητή **θη**κα
χρησιμοποίη **θη**κα
γράφ **τη**κα

2 Διαλέξτε το σωστό.

1. Το γράμμα ταχυδρόμησε/ταχυδρομήθηκε πριν από μία εβδομάδα.
2. Από μακριά άκουσαν/ακούστηκαν τη φωνή της Ελένης.
3. Σήμερα το πρωί πλήρωσα/πληρώθηκα τον λογαριασμό της ΔΕΗ.
4. Τα δωμάτια καθαρίζουν/καθαρίζονται κάθε τρεις μέρες.
5. Αυτή η είσοδος δεν χρησιμοποιεί/χρησιμοποιείται πια.
6. Οι ασκήσεις που μας έδωσε/δόθηκε ο καθηγητής ήταν πολύ δύσκολες.
7. Η ταινία παίζει/παίζεται σε δέκα κινηματογράφους.
8. Πρέπει να ετοιμάσουμε/ετοιμαστούμε τις βαλίτσες μας απόψε.

3 Ξαναγράψτε τις προτάσεις χρησιμοποιώντας παθητική φωνή.

1. Η κυβέρνηση θα δώσει πολλά χρήματα για να φτιάξει νέους δρόμους.

2. Πρέπει να γράψεις αυτή την εργασία μέχρι αύριο.

3. Μόνο οι μαθητές χρησιμοποιούν την πίσω είσοδο.

4. Η Άννα δεν πλήρωσε τον λογαριασμό του ΟΤΕ ακόμα.

5. Μέχρι τον περασμένο μήνα η τράπεζα πλήρωνε τους λογαριασμούς.

6. Στην τάξη οι μαθητές συζήτησαν το θέμα της ανεργίας.

7. Ο άνθρωπος του βενζινάδικου δεν μπορεί να πλύνει το αυτοκίνητο σήμερα.

8. Οι φίλοι μας πούλησαν το σπίτι τους σε πολύ καλή τιμή.

- ## 4 Γράψτε προτάσεις με τα ρήματα:
- γράφομαι, παρουσιάζομαι, βελτιώνομαι, προβάλλομαι, συζητιέμαι, δίνομαι.

Σύνδεσμοι

Επειδή αργούσε το λεωφορείο, πήραμε ταξί.

Νομίζω ότι πρέπει να την πάρεις τηλέφωνο, **αφού** θα κοιμηθείς εδώ.

Μια που/και θα πας στον φούρνο, πάρε μου κι εμένα μια τυρόπιτα.

Αν και τον ξέρω μόνο τρεις εβδομάδες, έχουμε γίνει πολύ καλοί φίλοι.

Όταν η τηλεόραση δείχνει διαφημίσεις, εγώ σηκώνομαι, **ενώ** ο Άλκης τις βλέπει όλες.

Ακούει συνέχεια μουσική, **ακόμα και όταν** διαβάζει για τις εξετάσεις.

Ακόμα κι αν το δει με τα μάτια του, δε θα το πιστέψει.

! αν και = μολονότι = παρόλο που
Συνήθως, αλλά όχι πάντα, το "αφού" και το "μια που/και" έχουν την ίδια σημασία.

Συνδετικά επιρρήματα

Εδώ απαγορεύεται το παρκάρισμα, **επομένως** ή φεύγουμε ή παρκάρουμε πιο πάνω.

Θα σου φέρω παγωτό εγώ. **Έτσι κι αλλιώς** θα πάω στο περίπτερο.

Τα παιδιά έπρεπε να σηκωθούν στις εφτά, κι **έτσι** γυρίσαμε νωρίς στο σπίτι.

Έγραψε αρκετά καλά στις εξετάσεις, **ωστόσο** δεν μπήκε στο πανεπιστήμιο.

Ακόμα και αν δεν το χρειαστείτε, καλό είναι **πάντως** να το έχετε στο συρτάρι σας.

επομένως = **άρα**
! ωστόσο = **όμως** = **εντούτοις** = **παρ' όλα αυτά**
Πολλές φορές το "έτσι" έχει τη σημασία του "επομένως"

5 Βάλτε τον σωστό σύνδεσμο.

1. Κάποιος έχει πει ότι ο παντρεμένος ζει σαν σκυλί και πεθαίνει σαν άνθρωπος, _____ ο ελεύθερος ζει σαν άνθρωπος και πεθαίνει σαν σκυλί.
2. Αργήσαμε να έρθουμε, _____ δεν μπορούσαμε να βρούμε ταξί.
3. _____ μου δώσουν περισσότερα λεφτά, εγώ δε μένω άλλο σ' αυτό το γραφείο.
4. _____ έχει πτυχίο πανεπιστημίου, δεν μπορεί να βρει δουλειά.
5. Βεβαίως και δεν τα πήγες καλά στις εξετάσεις, _____ δεν είχες διαβάσει τίποτε!
6. _____ είσαι εδώ, γιατί δεν γράφουμε τις επιστολές τώρα;
7. Ο Γιάννης σκέφτεται την καριέρα του, _____ κοιμάται.
8. _____ λέει πως δεν πήρε εκείνη τα λεφτά, εγώ δεν την πιστεύω.

6 Βάλτε το σωστό συνδετικό επίρρημα.

1. Έβρεχε πάρα πολύ, _____ βγήκαμε να περπατήσουμε.
2. Η πτήση σου είναι στις 10.30. _____ πρέπει να είσαι στο αεροδρόμιο στις 8.30.
3. Πήγαινε με το λεωφορείο, αν νομίζεις. Εγώ _____ στη θέση σου θα έπαιρνα ταξί.
4. Για ποιο θέατρο μιλάτε, βρε παιδιά, αφού _____ δεν υπάρχουν εισιτήρια.
5. Ήταν η ώρα δέκα, κι αυτή δεν είχε ετοιμαστεί ακόμα. _____ έφυγα μόνος μου.
6. Μπορεί να ήταν φτηνό, _____ εγώ στενοχωρήθηκα όταν το έχασα.
7. Μείνε όπου θέλεις. Να ξέρεις _____ ότι το δωμάτιό σου σε περιμένει.
8. Τον ρωτήσαμε τρεις φορές, αλλά αυτός δε θέλει να μιλήσει. _____ υπάρχει πρόβλημα.

7 Συμπληρώστε τις προτάσεις χρησιμοποιώντας συνδέσμους ή συνδετικά επίρρηματα.

1. Η μητέρα μου δεν παίρνει τα φάρμακά της, _____.
2. _____, τα παιδιά δεν πήραν ομπρέλα.
3. Δεν μπορούσα να πάρω λεωφορείο, _____.
4. _____, παίρνει μαζί του τον υπολογιστή του.
5. Το διαμέρισμα τους άρεσε πολύ, _____.
6. _____, πάρε μου και ένα κουτί μπισκότα.

8 Έχετε να γράψετε μια εργασία με θέμα την ποιότητα της τηλεόρασης. Ετοιμάστε μαζί με έναν συμμαθητή σας ένα ερωτηματολόγιο με ερωτήσεις που θα σας βοηθήσουν να γράψετε αυτή την εργασία. Μετά ρωτήστε μαζί τους άλλους συμμαθητές σας να σας πουν τη γνώμη τους.

Χρησιμοποιήστε όσα ρήματα μπορείτε στην παθητική φωνή.

9 Τώρα γράψτε την εργασία σας χρησιμοποιώντας τις απαντήσεις που σας έδωσαν οι συμμαθητές σας.

10 Βρείτε 16 ρήματα στην παθητική φωνή.

Σ	Υ	Ν	Α	Ν	Τ	Η	Θ	Η	Κ	Α	Ν	Ε	Β	Α
Π	Ο	Υ	Λ	Η	Θ	Η	Κ	Α	Ν	Κ	Η	Κ	Ε	Κ
Γ	Ρ	Α	Φ	Ε	Τ	Α	Ι	Κ	Α	Ο	Δ	Κ	Λ	Ο
Γ	Π	Κ	Χ	Κ	Κ	Λ	Κ	Κ	Φ	Υ	Ι	Π	Τ	Υ
Κ	Λ	Ε	Γ	Ο	Ν	Τ	Α	Ι	Ε	Σ	Ν	Κ	Ι	Γ
Ζ	Η	Κ	Κ	Δ	Κ	Κ	Π	Υ	Τ	Τ	Ε	Ζ	Ω	Ο
Κ	Ρ	Κ	Κ	Ο	Κ	Ω	Λ	Κ	Α	Η	Τ	Κ	Θ	Ν
Ρ	Ω	Τ	Η	Θ	Η	Κ	Ε	Σ	Ι	Κ	Α	Κ	Ο	Τ
Φ	Θ	Κ	Κ	Η	Κ	Δ	Ν	Κ	Κ	Ε	Ι	Κ	Υ	Α
Κ	Ο	Μ	Ι	Κ	Α	Κ	Ο	Υ	Σ	Τ	Ο	Υ	Ν	Ν
Κ	Υ	Κ	Κ	Ε	Κ	Φ	Τ	Ι	Α	Χ	Τ	Η	Κ	Ε
Β	Ν	Ε	Τ	Ο	Ι	Μ	Α	Σ	Τ	Ε	Ι	Κ	Δ	Κ
Κ	Ε	Κ	Μ	Κ	Λ	Υ	Ν	Ε	Τ	Α	Ι	Φ	Π	Λ

Πάλι δεν μπορώ να το λύσω μόνος μου. Ελένηηηη!

11 Ακούστε τους τίτλους των ειδήσεων και απαντήστε στις ερωτήσεις.

1. Πότε αρχίζουν οι εξετάσεις;
2. Γιατί αντιμετώπισαν προβλήματα οι οδηγοί στην Εθνική Οδό;
3. Ποιον θα συναντήσει αύριο ο γενικός γραμματέας του ΠΑΣΟΚ;
4. Για ποιον ετοιμάζεται το δεύτερο πακέτο στήριξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης;
5. Πόσα εισιτήρια υπάρχουν ακόμα για την όπερα Αίντα;
6. Πού και πότε θα ανέβει η Αίντα;
7. Πού παντρεύεται ο Μάικλ Στιούαρτ;
8. Τι θα κάνει ο Κάρλος Σαντάνα;
9. Πού θα δοθούν τα χρήματα από τις συναυλίες;
10. Τι έκανε στη Νάπολη με τον Μαραντόνα;
11. Πώς θα είναι ο καιρός το σαββατοκύριακο;
12. Πού θα φτάσει το θερμόμετρο;

12 Γράψτε δέκα τίτλους ειδήσεων.

Επανάληψη Μαθημάτων 19-23

1 Διαλέξτε το σωστό.

1. Αν ήμουνα πολύ πλούσιος, θα έδινα / έδωσα / θα δώσω σε όλους τους φίλους μου από μία ωραία μονοκατοικία με κήπο.
2. Πρέπει να μαγειρέψω για τα παιδιά μόλις φτάσω / είχα φτάσει / φτάνω στο σπίτι το μεσημέρι.
3. Ο διευθυντής δεν ήρθε / ερχόταν / είχε έρθει ακόμα, όταν μπήκαμε στο γραφείο του.
4. Θα δω / Θα έβλεπα / Θα βλέπω την εκπομπή "Παρασκήνιο", αν έμενα απόψε στο σπίτι.
5. Πριν ερχόμαστε / ήρθαμε / έρθουμε στο σπίτι σας χθες, περάσαμε από τη μητέρα του Σπύρου.
6. Μόλις κοιμηθεί / έχει κοιμηθεί / κοιμήθηκε ο πατέρας μου, βγήκα στον κήπο με την Λέλια.
7. Αν είχα εκατό χιλιάδες ευρώ, θα σου πήρα / έπαιρνα / πάρω μία Πόρσε.
8. Από την πρώτη Ιουνίου οι τράπεζες θα ανοίγουν / ανοίξουν / άνοιγαν στις 7.45 το πρωί, γιατί αρχίζει το θερινό ωράριο.
9. Ήθελα πολύ να δω την παράσταση στην Επίδαυρο το περασμένο Σάββατο, αλλά δεν υπάρχουν / υπήρχαν / θα υπάρχουν εισιτήρια.
10. Και οι δύο λογαριασμοί πρέπει να πληρώσουν / να πληρώνονταν / να πληρωθούν αύριο.
11. Θα συζητήσουμε, αφού ξεκουράζομαι / ξεκουραστώ / ξεκουραζόμουν λίγο.
12. Της αρέσει πολύ να περπατήσει / περπατούσε / περπατάει μόνη της στο πάρκο.

2 Βάλτε τα επίθετα στον σωστό τύπο.

1. Αυτό το παντελόνι είναι λίγο _____ στη μέση. (φαρδύς)
2. Η τιμή ήταν _____, γι' αυτό το αγοράσαμε. (συμφέρων)
3. Του αρέσει να κολυμπάει στα _____ νερά. (βαθύς)
4. Η άσπρη μου φούστα είναι _____ από την μπλε. (μακρής)
5. Η _____ πεθερά του είναι νεότερη από τη μητέρα του. (μέλλον)
6. Η αδελφή της ήταν συνήθως _____ στις δύσκολες στιγμές της ζωής της. (απών)
7. Ο Σάββας έχει πολύ _____ πολιτικές θέσεις. (ενδιαφέρων)
8. Σ' αυτό το ταξίδι οι βαλίτσες μας ήταν αρκετά _____. (ελαφρύς)

- 3** Φτιάξτε επίθετα με τις λέξεις που είναι στο πρώτο κουτί. Μετά χρησιμοποιήστε τα ουσιαστικά που είναι στο δεύτερο κουτί, και γράψτε προτάσεις.

καλοκαίρι - νύχτα - αύριο - βράδυ - χειμώνας - πέρσι - χθες - μεσημέρι

φαγητό - ύπνος - φόρεμα - ψωμί - ζωή - διακοπές - συζήτηση - εφημερίδα

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____

- 4** Ξαναγράψτε τις προτάσεις χρησιμοποιώντας ενεργητική φωνή.

1. Μας ζητήθηκε να κάνουμε μια ομιλία με θέμα μια μεγάλη γιορτή στη χώρα μας. (ο καθηγητής)

2. Τα χρήματα πρέπει να βρεθούν οπωσδήποτε ως το τέλος του μήνα. (η κυβέρνηση)

3. Οι δύο διευθυντές της τράπεζας παρακολουθούνται εδώ και μήνες. (η αστυνομία)

4. Τα βιβλία αυτά θα χρησιμοποιηθούν στα καλοκαιρινά μαθήματα. (οι φοιτητές)

5. Οι βαθμοί του Άλκη στο σχολείο έχουν βελτιωθεί πολύ εφέτος. (ο Άλκης)

6. Όλα τα φαγητά και τα γλυκά ετοιμάστηκαν χθες το βράδυ. (η μητέρα μου)

Μάθημα 24

5 Γράψτε τι σημαίνουν αυτές οι πινακίδες:

_____ **ΗΣΥΧΙΑ**

**Μην ομιλείτε
στον οδηγό**

_____ **ΕΛΞΑΤΕ**

**Μόνο
για το προσωπικό**

6 Συμπληρώστε την παράγραφο με επίθετα που δείχνουν υλικό.

Χτες η Δέσποινα πήγε για ψώνια. Αγόρασε δύο _____ πουκάμισα, τρία ζευγάρια _____ καλσόν, _____ κάλτσες για τον γιο της, τον Νίκο, μία ωραία μπεζ _____ τσάντα για τη μητέρα της, ένα ζευγάρι _____ μπότες για την ίδια, ένα _____ πουλόβερ σε χρώμα μπορντό για τον άντρα της και δύο _____ τραπεζομάντιλα για το τραπέζι της κουζίνας. Μετά συνάντησε τη φίλη της την Αλέκα και πήγαν για φαγητό στα Λαδάδικα.

7 Αλλάξτε το "σαν" σε "όπως", και αντίστροφα.

1. Μιλάει γρήγορα σαν τη μάνα του. _____
2. Η κόρη μου γράφει όπως εγώ. _____
3. Γελάει σαν τον αδελφό του. _____
4. Ο Άρης περπατάει όπως ο παππούς του. _____
5. Σκέφτονται όπως εμείς. _____
6. Δουλεύουμε πολύ σαν κι εσάς. _____

8 Συμπληρώστε τις προτάσεις, όπως εσείς νομίζετε.

1. Θα συνεννοούμασταν καλύτερα, _____
2. Αν σπούδαζε στη Θεσσαλονίκη, _____
3. Θα του δάνειζα τα λεφτά που μου ζήτησε, _____
4. Αν αργούσαν ακόμα δέκα λεπτά, _____
5. Δε θα σου ζητούσα να έρθεις μαζί μας, _____
6. Αν παραπονιόσασταν λιγότερο συχνά, _____
7. Θα πέθαινε στην παραλία, _____
8. Αν δεν τη συναντούσε εκείνη τη μέρα στον δρόμο, _____

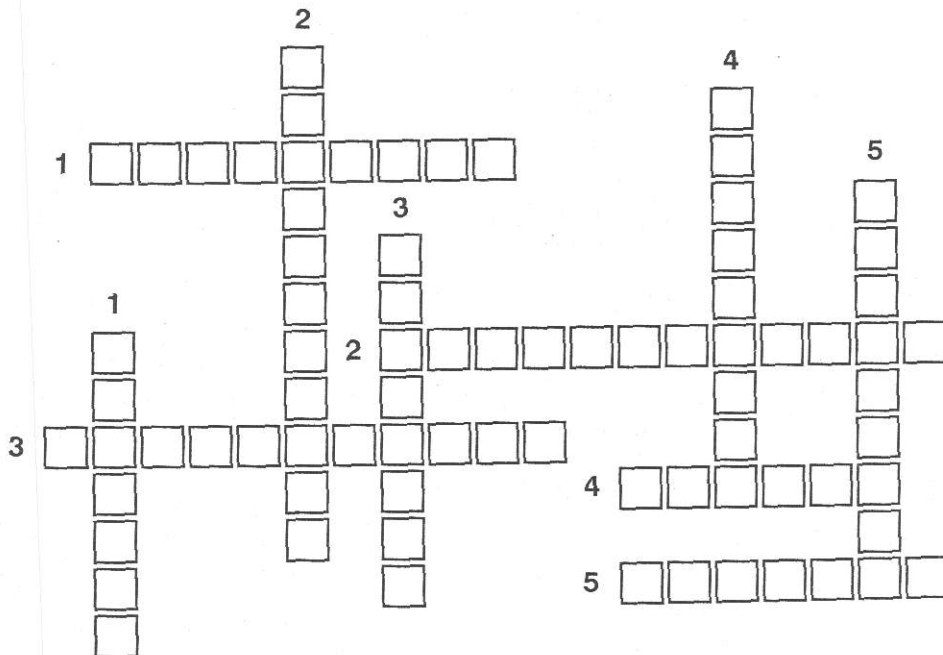
9 Λύστε το σταυρόλεξο.

Οριζόντια

1. Όχι, δεν είναι μάλλινο. Είναι _____.
2. "_____ που δεν καπνίζετε."
3. Δεν _____ να παρκάρεις εδώ.
4. Πήρα ταξί, _____ δεν είχε λεωφορεία.
5. Κανένας από τους φίλους του δεν ήταν εκεί. Ήταν όλοι _____.

Κάθετα

1. Αυτή είναι η αγαπημένη μου τηλεοπτική _____.
2. Συνήθως δε βλέπω τις _____ στην τηλεόραση.
3. Αυτό το πουλόβερ _____ μόνο σε κρύο νερό.
4. Το αεροδρόμιο _____ από μια γερμανική εταιρεία.
5. Μόλις _____ η γυναίκα μου, έφαγα όλο το παγωτό!

Ο Δεκαπενταύγουστος

Στις 15 Αυγούστου οι Ορθόδοξοι χριστιανοί γιορτάζουν την Κοίμηση της Παναγίας, της μητέρας του Χριστού. Την ημέρα αυτή, που τη λέμε και Δεκαπενταύγουστο, έχουν τη γιορτή τους οι γυναίκες που το όνομά τους είναι Μαρία - ίσως το πιο συνηθισμένο γυναικείο όνομα - ή Παναγιώτα, και οι άντρες που το όνομά τους είναι Παναγιώτης ή Μάριος. Σ' όλη την Ελλάδα υπάρχουν εκατοντάδες εκκλησίες με το όνομα της Παναγίας. Δύο από τις πιο γνωστές είναι η Παναγία της Τήνου και η Παναγία Σουμελά, που βρίσκεται στην Καστανιά της Βέροιας, στις πλαγιές του Βέρμιου.

Αυτή τη συγκεκριμένη μέρα, που είναι και αργία για όλους τους εργαζόμενους, σ' όλη σχεδόν την Ελλάδα, από την Ήπειρο και τη Μακεδονία ως την Κρήτη και τη Ρόδο, γίνονται γιορτές που ονομάζονται πανηγύρια. Πανηγύρι γίνεται κάθε φορά που γιορτάζει μια εκκλησία.

Το κύριο χαρακτηριστικό αυτών των πανηγυριών είναι η τοπική μουσική και οι τοπικοί δημοτικοί χοροί. Σχεδόν όλοι οι Έλληνες ξέρουν να χορεύουν τους χορούς του τόπου τους. Τοπικά συγκροτήματα λοιπόν παίζουν μουσική και τραγουδούν συνήθως στην κεντρική πλατεία του χωριού ή του νησιού. Οι ντόπιοι αλλά και οι επισκέπτες χορεύουν πολλές φορές μέχρι και τρεις νύχτες συνέχεια τους δημοτικούς χορούς της περιοχής: στις Κυκλάδες τα νησιώτικα και τον μπάλο, στην Ικαρία τον ικαριώτικο, στην Ήπειρο και το Ζαγόρι τον ηπειρώτικο και τον ζαγορίσιο, στην Κρήτη τον πεντοζάλη και τον μαλεβιζιώτη, στη Θράκη τον ζωναράδικο και άλλους.

Κάθε περιοχή έχει και τα δικά της λαϊκά μουσικά όργανα. Στην Κρήτη είναι η κρητική λύρα, στη Μακεδονία η γκάιντα, στην Ήπειρο το κλαρίνο, στις Κυκλάδες το βιολί. Βεβαίως, υπάρχουν και μουσικά όργανα που τα συναντάμε σ' όλη την Ελλάδα.

Καθώς ο Αύγουστος είναι ο μήνας των διακοπών για τους περισσότερους Έλληνες, τους δίνεται η δυνατότητα να περάσουν τον Δεκαπενταύγουστο, όπου και να βρίσκονται, τραγουδώντας και χορεύοντας, μια και αγαπούν ιδιαίτερα τους δημοτικούς χορούς και τη δημοτική μουσική.

10 Ρωτήστε και απαντήστε.

1. Ποια ήταν η Παναγία;
2. Ποιος γιορτάζει στις 15 Αυγούστου;
3. Τι γίνεται τον Δεκαπενταύγουστο;
4. Πότε γίνεται ένα πανηγύρι;
5. Ποιο είναι το κύριο χαρακτηριστικό των πανηγυριών του Δεκαπενταύγουστου;
6. Πού γίνονται αυτά τα πανηγύρια;
7. Ποιος χορεύει;
8. Μέχρι πόσες μέρες μπορεί να κρατήσει ένα πανηγύρι;
9. Ποιο είναι το κύριο λαϊκό όργανο στην Ήπειρο;
10. Πώς περνάνε πολλοί Έλληνες τον Δεκαπενταύγουστο;

11 Ταιριάξτε τις λέξεις με τους ορισμούς.

1. συνηθισμένος	α. που έχει σχέση με έναν τόπο (ένα χωριό, μια πόλη)
2. συγκεκριμένος	β. που έχει σχέση με τον λαό
3. η αργία	γ. αυτός που γεννήθηκε και ζει σ' έναν τόπο
4. τοπικός	δ. μέρος μιας χώρας
5. κεντρικός	ε. κοινός
6. ντόπιος	ζ. αυτός ακριβώς και όχι κάποιος άλλος
7. περιοχή	η. που βρίσκεται στο κέντρο του χωριού ή της πόλης
8. λαϊκός	θ. όταν γραφεία, τράπεζες, μαγαζιά κτλ. είναι κλειστά

12 Γράψτε τη σωστή λέξη.

πλαγιά - επισκέπτης - νησιώτικος - συνέχεια - λύρα - δυνατότητα - ιδιαίτερα - εργαζόμενος

- Χθες μας έφεραν δώρο ένα CD με _____ τραγούδια.
- Μ' αρέσει να περπατάω δίπλα στη θάλασσα, _____ όταν φυσάει.
- Ένα από τα κύρια λαϊκά όργανα των Κρητικών και των Ποντίων είναι η _____.
- Οι γονείς του του έδωσαν τη _____ να σπουδάσει στη Γερμανία.
- "Εδώ δεν είσαι _____ . Είναι το σπίτι μας και πρέπει να κάνεις κι εσύ δουλειές", του είπε η μητέρα του.
- Ο _____ πάντα θέλει να βελτιώνει τον μισθό του.
- Είδαμε κάτι πανέμορφα λουλούδια καθώς περπατούσαμε στην _____ του βουνού.
- Η θεία μου μιλάει για τα παιδιά της _____.

- ## 13 Ρωτήστε έναν συμμαθητή σας για κάποια τοπική γιορτή στη χώρα του. Πάρτε όλες τις πληροφορίες που χρειάζεστε, και γράψτε μια παράγραφο σχετικά μ' αυτή τη γιορτή.

